

Singapur 2.0

**165 návrhov na zlepšenie kvality
podnikateľského prostredia v Slovenskej
republike**

**Martin Chren
Sloboda a solidarita, október 2012**

Úvod

V roku 2010 predložilo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky pod vedením ministra Juraja Miškova (SaS) Konceptiu zlepšenia podnikateľského prostredia v SR, pre ktorú sa zaužívalo pomenovanie "Projekt Singapur".

Tento dokument obsahoval vyše sto opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, ktorých realizáciou by sa znížilo administratívne zaťaženie firiem na Slovensku o najmenej 130 miliónov eur.

Názov tohto projektu bol odvodený od Singapuru, krajiny, ktorá už sedem rokov kraluje rebríčku Doing Business Svetovej banky. Táto štúdia hodnotí kvalitu podnikateľského prostredia vo väčšine krajín sveta.

Hoci Slovensko v rebríčku Svetovej banky vedie nad ostatnými krajinami Vyšehradskej štvorky, celkové 46. miesto je stále nelichotivé.

Kvalita podnikateľského prostredia pritom priamo ovplyvňuje nielen život firiem, ale v širšom kontexte i hospodársky rast, a tým i životnú úroveň obyvateľov.

Preto sme sa rozhodli pokračovať v projekte Singapur i v opozícii, a zbierať opatrenia, ktoré môžu podnikateľom zlepšiť život.

Metodika pri zostavovaní tohto dokumentu vychádza z presvedčenia, že vytváranie priaznivého podnikateľského prostredia neznamena poskytovanie finančných, legislatívnych alebo administratívnych zvýhodnení (investičné stimuly, dotácie, licencie, atď.) pre jednotlivé podniky alebo odvetvia podnikania (tzv. rozvojové programy).

Ani prehnaná regulácia, ani narýchlo a v poslednej chvíli schvaľovaná legislatíva, ani selektívna hospodárska politika, nie sú príspevkom ku skvalitňovaniu podnikateľského prostredia, ale naopak sú jeho výraznou deformáciou.

Základom úspechu trhovej ekonomiky je len iniciatíva súkromných vlastníkov, ktorí sa sami rozhodujú, ako naložia s vlastným majetkom, prípadne či a za akých podmienok dobrovoľne vstúpia do zmluvných vzťahov s inými. Efektívna realizácia akéhokoľvek podnikania je vždy a všade založená na nespochybniteľnej akceptácii troch základných inštitúcií práva : vlastníctvo, zmluva a postih za nedodržanie zmluvy.

Medzi základné parametre podnikateľského prostredia v tomto zmysle patria:

- nespochybniteľné a neobmedzované súkromné vlastníctvo a právo vlastníkov nakladať podľa vlastného uváženia s ich majetkom, vrátane práva na výnosy, resp. zodpovednosti za straty, ktoré plynú z vlastníctva alebo z podnikateľskej činnosti,
- sloboda podnikania, vrátane slobody vstupovať do zmluvných vzťahov s inými bez obmedzujúcich zásahov zo strany štátu,
- účinná a rýchla vynútiteľnosť dodržiavania zmluvných záväzkov v prípade ich neplnenia niektorou zo zmluvných strán.

Kvalitné podnikateľské prostredie znamená dobré podmienky pre slobodné podnikanie. Zjednodušene teda možno povedať, že všetko, čo rozširuje slobodu podnikania, skvalitňuje podnikateľské prostredie. Každý zásah alebo obmedzenie slobody podnikania znamená zhoršenie podnikateľského prostredia.

* * * * *

Singapur nepredstavuje návrh komplexnej a úplnej reformy podnikateľského prostredia, po ktorej už "bude podnikateľom na Slovensku dobre". Takúto reformu totiž ani nie je možné navrhnuť - skladala by sa z desiatok "malých" reforiem, od justície a vymáhateľnosti práva počnúc, cez zákonník práce až po zmenu daňového systému, vyžadujúcu si škrty vo vládnych výdavkoch.

Singapur však obsahuje desiatky jednotlivých opatrení, ktoré zlepšujú podnikateľom život v rôznych oblastiach. Jednotlivo možno nie je každé z nich okamžite citel'né, spolu však vytvárajú silný balík nápadov, ktorých realizáciu by slovenské firmy silne pocítili.

Singapur je aj preto stále živým projektom, ktorého rozsah a návrhy sa menia s vývojom legislatívy na Slovensku. Aj preto nie je 165 opatrení v tomto dokumente konečným číslom. Zostáva však len dúfať, že s ubiehajúcim časom sa bude počet potrebných úprav, či skôr opráv, zákonov na zlepšenie podnikateľského prostredia znižovať.

Aktuálne znenie opatrení môžete nájsť na webovej stránke <http://singapur.strana-sas.sk>.

Kategórie opatrení:

V rámci projektu Singapur rozdeľujeme opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, podľa toho, ktorej oblasti legislatívy alebo podnikania sa dotýkajú, do nasledujúcich kategórií:

1. Zjednodušenie podnikania (34 opatrení)
2. Služby, poskytované štátom (10 opatrení)
3. Fungovanie štátu (16 opatrení)
4. Právna oblasť (20 opatrení)
5. Konkurz a reštrukturalizácia (4 opatrenia)
6. Verejné obstarávanie (7 opatrení)
7. Dane a verejné financie (17 opatrení)
8. Odvodový bonus (8 opatrení)
9. Sociálne veci a trh práce (16 opatrení)
10. Školstvo, vzdelávanie, veda a inovácie (5 opatrení)
11. Fondy Európskej únie (11 opatrení)
12. Stavebníctvo a trh s pôdou (10 opatrení)
13. Energetika (6 opatrení)

Potreba zlepšenia podnikateľského prostredia v Slovenskej republike z hľadiska rozsahu a kvality legislatívy

Martin Chren

Z pohľadu moderného ekonóma je kvalita inštitucionálneho prostredia hlavným determinantom pôsobenia jednotlivých trhových subjektov.

Dôraz na kvalitu legislatívneho a regulačného prostredia je preto legitímnou a zároveň kriticky dôležitou požiadavkou kladenou na vládu, a to zvlášť zo strany podnikateľských subjektov, ktorých sa špecificky dotýka veľká časť existujúcej legislatívy a regulácií.

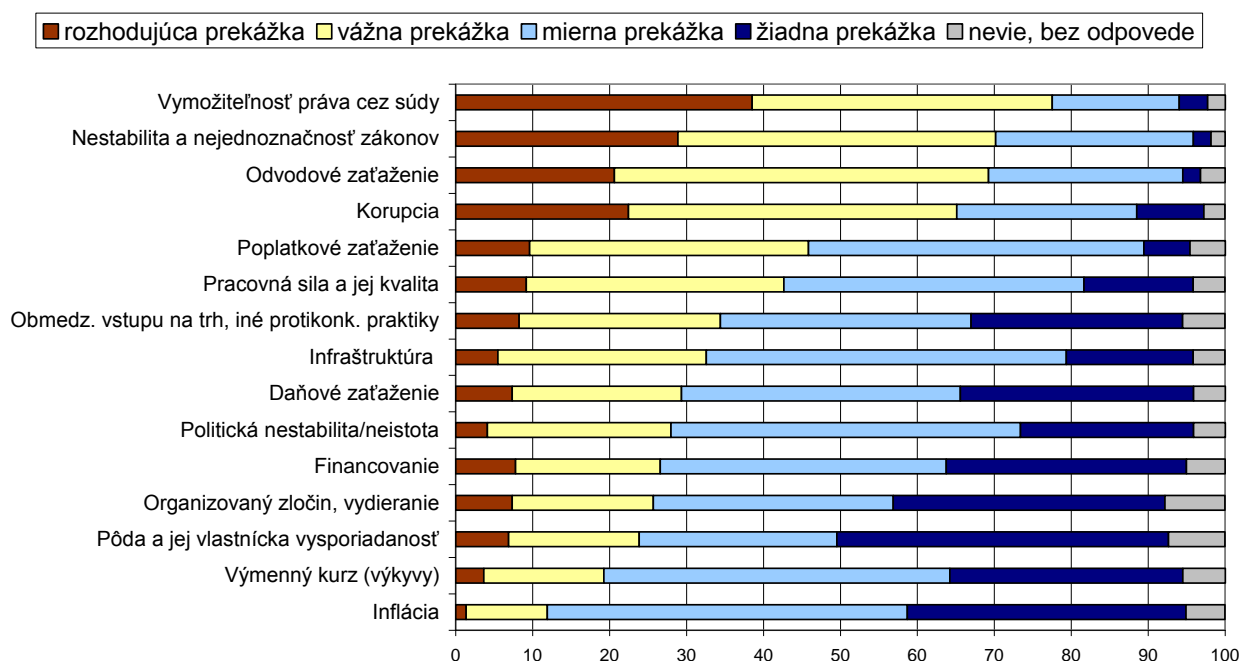
Množstvo produkovaných legislatívnych noriem vo forme zákonov, koncepcií, stratégií, vyhlášok, nariadení a podobne, ktoré sú navyše často nízkej kvality, je zásadným problémom, ktoré na Slovensku ovplyvňujú nielen podnikateľské prostredie, ale priamo i životy všetkých občanov. Novelizácie zákonov a ostatné legislatívne zmeny sú často pripravované veľmi rýchlo a bez dostatočnej pozornosti, čo si ďalej žiada ich vylepšovanie, ďalšie úpravy, čím sa kolotoč normotvorby roztáča stále ďalej a rýchlejšie, tempom, aké je nevídané v krajinách západnej Európy.

Podľa výsledkov Komplexného auditu prekážok podnikania na Slovensku vnímajú podnikatelia na Slovensku veľmi citlivo dva zásadné problémy v oblasti legislatívneho prostredia: problém kvantity regulácie a problém kvality regulácie.

K nim je však potrebné priradiť tretí, azda najzásadnejší problém, ktorý je priamym zdrojom ostatných výhrad podnikateľskej verejnosti: predkladatelia legislatívy akoby si často neuvedomovali, že nimi pripravené normy majú okrem priamych dopadov i mnoho nezamýšľaných dôsledkov a vplyvov na rôzne oblasti – od verejných financií, cez podnikateľské prostredie, sociálne dopady, až po dopady na životné prostredie.

Podľa rozsiahleho prieskumu názorov podnikateľov vykonaného v rámci Auditú bariér rozvoja podnikania, vydaného Republikovou úniou zamestnávateľov v roku 2006, predstavuje legislatívne prostredie druhú najvýznamnejšiu bariéru pre fungovanie a rast podnikania. Za prekážku ho označilo až 95 percent respondentov prieskumu, čím problém kvality legislatívy predstihol tak „zaužívané“ problémové oblasti podnikania akými sú výška odvodov či korupcia. Takmer štyri pätiny respondentov pritom nestabilitu a nejednoznačnosť legislatívy označili za rozhodujúcu alebo vážnu prekážku pre podnikanie.

Prekážky pre fungovanie a rast podnikania (%)

Ďalšími logickými závermi rovnakého prieskumu preto bolo, že podnikateľská verejnosť nepovažuje normotvorné a regulačné orgány v SR za inštitúcie, ktoré by vytvárali priaznivé podmienky pre podnikanie na Slovensku. V závislosti od jednotlivých inštitúcií o tom pochybuje polovica až tri štvrtiny respondentov prieskumu.

Regulačné prostredie a jeho vplyv na hospodárstvo

Počas bežného dňa sa každý slovenský občan, často bez toho aby si to vôbec uvedomil, dostane do kontaktu s obrovským množstvom rôznych služieb, ktoré podliehajú najrôznejšej regulácii.

Od ranného vstávania, kedy ho budí rozhlasové vysielanie regulované Radou pre vysielanie a retransmisiu a licenčnými podmienkami, cez cestu do práce – autobusová či vlaková doprava, taxislužby, i samotné využitie ciest sú regulované na rôznych úrovniach vlády – v podstate všetky bežné činnosti podliehajú oficiálnym právnym normám rôzneho typu. Zdravotným, bezpečnostným a sociálnym reguláciám podliehajú pracovnoprávne vzťahy a pohyb a pobyt na pracovisku rovnako ako starostlivosť o deti občanov, ktorí ich počas pracovnej doby nechávajú v detských jasliach, škôlkach a školách.

To, do akej miery sa do kontaktu s rôznymi reguláciami svojho života dostáva bežný občan je však zanedbateľné v porovnaní s tým, do akej miery sa im musí prispôsobovať bežná firma. Kým občan si často ani neuvedomí, že každá služba, ktorú využíva, podlieha desiatkam rôznych právnych noriem, sú to podnikateľské subjekty, ktoré ich musia poznať a dodržiavať.

Z tohto dôvodu je preto kriticky dôležité, aby regulačné a legislatívne prostredie bolo jasné a transparentné tak, aby podnikateľská činnosť nebola obmedzovaná nadmernou

byrokraciou a administratívnym zaťažením, a aby podnikatelia jasne vedeli, ktoré normy a akým spôsobom ich sa ich priamo dotýkajú.

Kvalita regulačného a legislatívneho prostredia je i jednou z hlavných podmienok celkovej konkurencieschopnosti ekonomiky. Jasným príkladom môžu byť výsledky Správy o svetovej konkurencieschopnosti (Global Competitiveness Report) publikovanej Svetovým ekonomickým fórom, podľa ktorej všetky krajiny v prvej päťke najkonkurencieschopnejších ekonomík spája rovnaký faktor: ich vlády identifikovali regulačné a administratívne zaťaženie podnikania ako podmienku konkurencieschopnosti a aktívne pristupujú k zmierňovaniu a odstraňovaniu nadmerného regulačného zaťaženia.

Kvalita regulačného prostredia môže byť akcelerátorom, alebo naopak brzdou, rozvoja podnikateľskej činnosti, inovatívnosti, a celkového hospodárskeho rastu. Zatiaľ čo viditeľnému zaťaženiu podnikania vo forme daní a iných povinných platieb sa na celom svete i na Slovensku venuje vysoká pozornosť, neviditeľné zaťaženie podnikania administratívnymi bariérami a legislatívnymi a regulačnými pravidlami je stále pomerne prehliadanou oblasťou. Pritom však vôbec nejde o zanedbateľný či zástupný problém.

Podľa Európskej komisie len administratívne zaťaženie podnikania v členských krajinách Európskej únie predstavuje v priemere 4 až 6 percent hrubého domáceho produktu. Až 15 percent tohto zaťaženia pritom nie je v skutočnosti nevyhnutného a je možné zbaviť sa ho s takmer okamžitou účinnosťou.

Administratívne náklady však nie sú jedinou súčasťou celkových nákladov regulácie. Pokrývajú v podstate len tú časť regulačných nákladov, ktoré súvisia s dodržiavaním stanovených regulačných podmienok a komunikáciou s regulačnými inštitúciami. Rozdiel medzi administratívnymi a ekonomickými nákladmi regulácie je možné vykresliť na imaginárnom príklade zákona, ktorý by vyžadoval, aby každý zamestnanec mal na svojom pracovisku okno. Náklady, súvisiace s prestavbou a zmenou pracovísk a pridaním okna na pracovisko každého zamestnanca by predstavovali ekonomické náklady takejto legislatívy (regulácie). Náklady na vyplnenie formulárov a informovanie štátnej správy o plnení regulácie – administratívne náklady – by tak predstavovali len zlomok celkových nákladov takejto legislatívy.

Celkové ekonomické náklady regulácie sú pritom podľa rôznych štúdií, využitých v dokumentoch oficiálnych orgánov členských krajín Európskej únie, približne trojnásobne vyššie, než administratívne náklady.

Kvalita a kvantita legislatívy a regulácií na Slovensku

Ako už bolo spomenuté, kvalita a kvantita prijímanej primárnej a sekundárnej legislatívy predstavuje na Slovensku podľa podnikateľskej verejnosti významný problém. Rýchla produkcia veľkého množstva zákonov a regulácií vedie k ich nízkej kvalite a následnej potrebe novelizácií, čo sa prejavuje na nestabilite právneho prostredia.

Medzi rokmi 2000 a 2011 bolo v Zbierke zákonov publikovaných celkovo 7662 nových zákonov a noviel, vyhlášok, nariadení, opatrení a podobných legislatívnych noriem. Priemerný počet legislatívnych opatrení publikovaných v Zbierke zákonov za jeden rok tak dosiahol 639.

Hoci nie všetky z nich sa priamo týkajú alebo zasahujú do podnikateľského prostredia, resp. mnohé z nich sa dotýkajú len úzkeho okruhu podnikateľských subjektov, je zrejmé,

že práve vo vysokej produkcii regulácií a zákonov tkvie problém podnikateľských subjektov udržať krok s vládou byrokraciou a pravidlami, upravujúcimi správanie trhových subjektov.

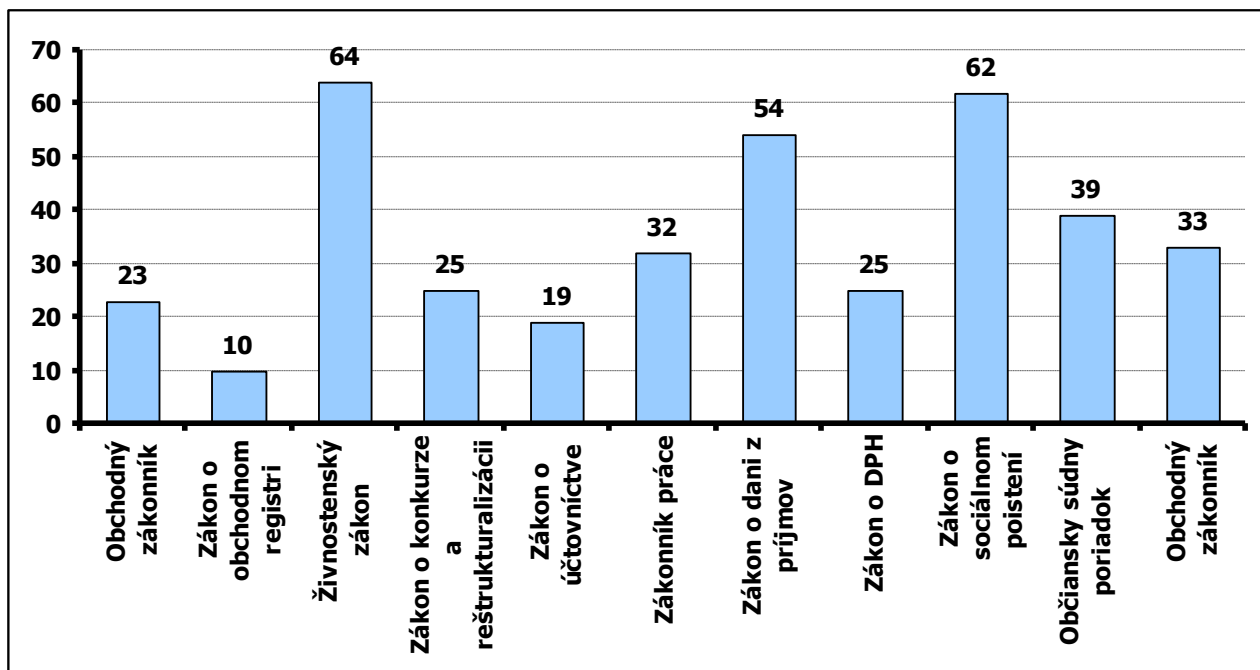

Podľa Správy o administratívnych bariérach podnikania z roku 2005, ktorú každoročne berie na vedomie Vláda Slovenskej republiky, existuje na Slovensku 78 rôznych ústredných orgánov štátnej správy a nimi riadených inštitúcií, ktoré svojou činnosťou ovplyvňujú podnikateľské prostredie. Hoci nie všetky z nich majú normotvornú iniciatívu, opäť ide o pomerne vysoké číslo. K týmto inštitúciám je navyše potrebné prirátava dva orgány územnej samosprávy (vyššie územné celky a mestá a obce), ktorých kompetencie boli výrazne posilnené zvlášť po nedávno uskutočnenej reforme verejnej správy, a taktiež regulačne vplývajú na vybrané aspekty podnikateľského prostredia.

Sloboda vykonávať podnikanie je na Slovensku garantovaná článkom 35 Ústavy Slovenskej republiky. Medzi základné právne normy, ktoré všeobecne upravujú podmienky vykonávania podnikateľskej činnosti patria najmä nasledujúce zákony:

- a) zákon číslo 513/1991 v znení neskorších predpisov – Obchodný zákonník,
- b) zákon číslo 530/2003 o obchodnom registri v znení neskorších predpisov,
- c) zákon číslo 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – Živnostenský zákon,
- d) zákon číslo 7/2005 o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov,
- e) zákon číslo 431/2002 o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- f) zákon číslo 311/2001 v znení neskorších predpisov – Zákonník práce,
- g) zákon číslo 595/2003 o dani z príjmov v znení neskorších predpisov,
- h) zákon číslo 222/2004 o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov,
- i) zákon číslo 461/2003 o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov,
- j) zákon číslo 40/1964 v znení neskorších predpisov - Občiansky zákonník.

k) zákon číslo 99/1963 - Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, Rôzne podnikov sa navyše týkajú desiatky až stovky ďalších rozličných legislatívnych noriem a regulácií v závislosti od predmetu ich podnikania, právnej formy a veľkosti.

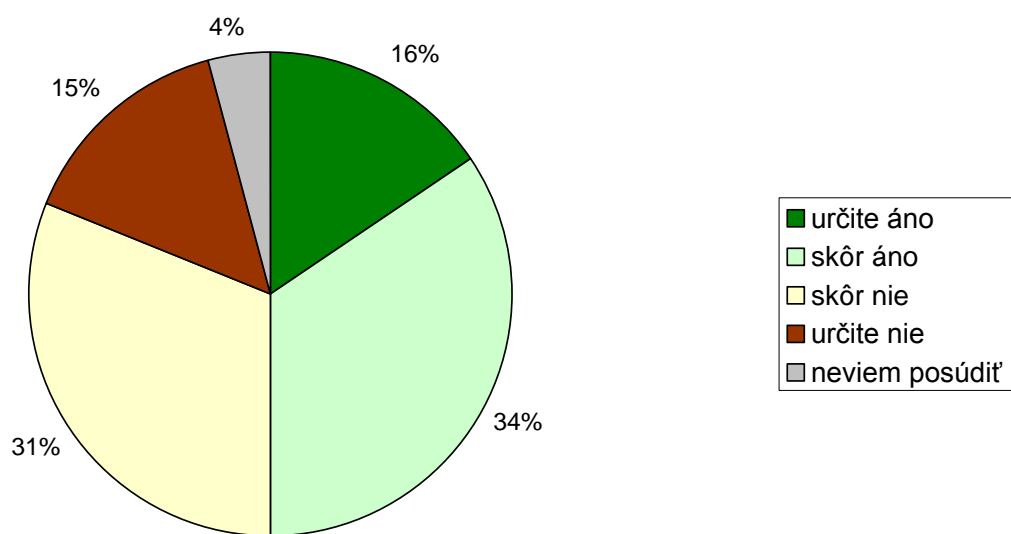

Len v jedenástich najdôležitejších normách upravujúcich podnikanie došlo v rokoch 2000 – 2012 k 386 novelizáciám a zmenám, vrátane prijatia úplne nových znení týchto zákonov. To znamená, že v priemere sa najdôležitejšie zákony upravujúce podnikanie na Slovensku menili častejšie než raz za dva týždne¹.

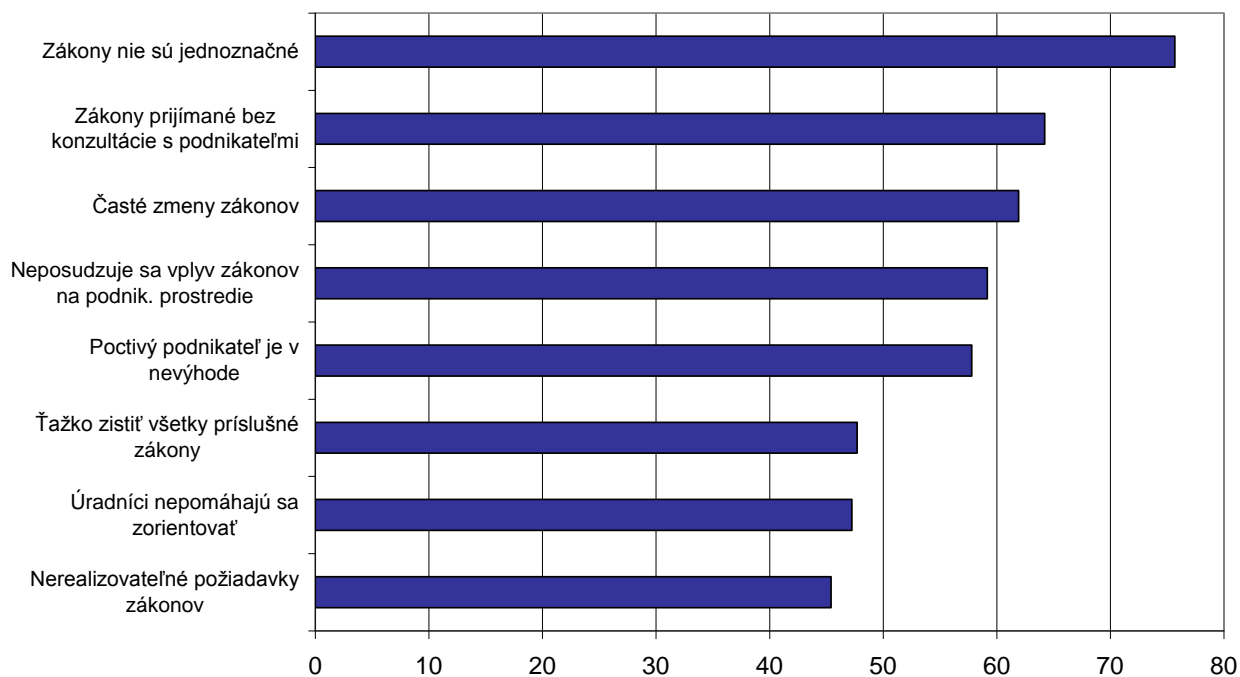
Priemerný podnikateľ nie je právnikom, no až 58 percent respondentov prieskumu vykonaného v rámci spomínaného Komplexného auditu podnikateľského prostredia uvádza, že sledovaním zmien zákonov trávi 6 až 20 percent svojho pracovného času. Pri rozsahu a množstve zmien v legislatíve sa preto niet čomu čudovať, ak podnikatelia považujú právne prostredie v našej krajine nielen za nestabilné a prekážajúce podnikaniu, ale zároveň i za doslova nútiace k porušovaniu zákona. Takmer polovica - až 46 percent respondentov tohto prieskumu uvádza, že v ich odvetví sa nedá vždy podnikáť bez porušenia zákona. Hlavnými dôvodmi pre túto situáciu, ktoré uvádzajú tri až štyri pätiny respondentov, sú nejednoznačnosť zákonov, ich časté zmeny, ako i fakt, že zákony sú pripravované a prijímané bez konzultácií s podnikateľmi, čo sa prejavuje na ich dopadoch a vplyvoch.

¹ Zmeny zákonov zahŕňajú novely prijaté parlamentom v treťom čítaní a opatrenia Ústavného súdu. V prípade zákonov, ktoré nadobudli platnosť v priebehu obdobia 2000 – 2012 sú započítané i zmeny v zákonoch, ktoré im predchádzali, ak také zákony existovali (napr. v prípade zákona o dani z príjmov číslo 595/2003 boli započítané novely tohto zákona, ako i novely zákona o daniach z príjmov číslo 366/1999 od roku 2000 do prijatia nového zákona).

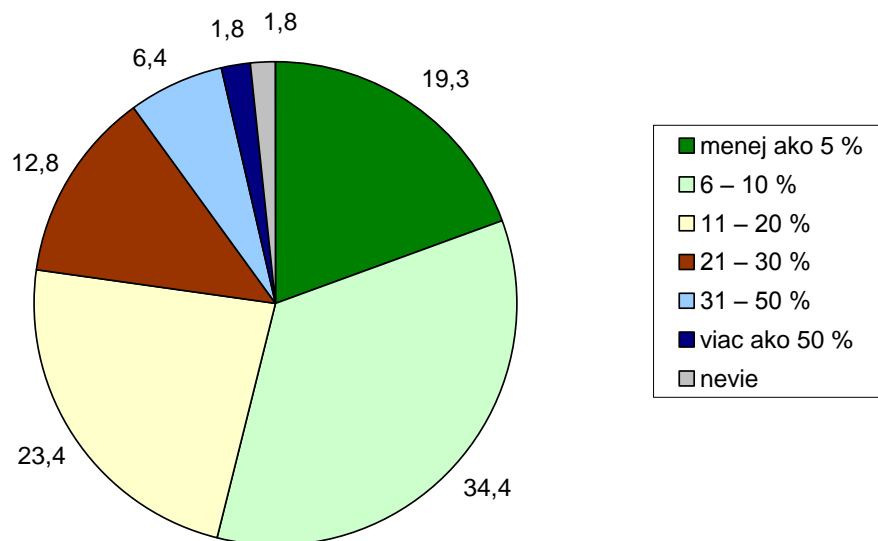
Dá sa v odvetví podnikat' vždy bez porušenia zákona

Prečo sa niekedy nedá podnikat' bez porušenia zákonov

Akú časť pracovného času trávi sledovaním zmien zákonov

Ak by sme akceptovali predpoklad, že situácia v Slovenskej republike je veľmi podobná alebo rovnaká ako je situácia v ostatných krajinách Európskej únie (čo je viac ako pravdepodobné vzhľadom na rozsah harmonizovanej legislatívy, pričom nedávna transformácia ekonomiky z centrálne plánovanej na trhovú, a následné kvantá prevzatej legislatívy v rámci prístupového procesu do Európskej únie naznačujú, že situácia na Slovensku je skôr horšia ako je priemer EÚ), môžeme sa pokúsiť približne vyčíslit' náklady regulácie v našej krajine.

Pri akceptovaní predpokladu, vyplývajúceho z dostupných štúdií a analýz, že administratívne zaťaženie podnikania dosahuje v krajinách EÚ v priemere 4 percentá hrubého domáceho produktu a je zhruba tretinou celkového regulačného zaťaženia podnikania, dospejeme k nasledujúcim hrubým odhadom pre Slovensko²:

Administratívne náklady regulácií: 2,23 miliardy eur

Celkové náklady regulácií: 6,7 miliardy eur

(Skrátené a doplnené podľa komplexného auditu podnikateľského prostredia v SR)

² Hrubé odhady vyplývajú z odhadu celoročného HDP v roku 2013 na úrovni 74,4 mld. eur (v bežných cenách), ktorý publikoval Inštitút finančnej politiky Ministerstva financií SR, www.mfsr.sk.

A. Zjednodušenie podnikania

Táto skupina opatrení obsahuje najmä odstránenie rôznych jednotlivých byrokratických bariér a prekážok v podnikaní, ktoré by sme mohli označiť súhrnným pojmom "byrokratické nezmysly".

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
A1	<p>Predbežné záväzné stanovisko</p> <p><i>Aby si podnikateľ mohol vopred na každom úrade overiť, či je jeho aktivita v súlade so zákonom.</i></p>	<p>Navrhujeme rozšíriť využívanie inštitútu predbežného záväzného stanoviska na všetky úrady, pri ktorých dochádza k styku s podnikateľskými subjektmi, aby si každý podnikateľ mal možnosť, pri transakciách a aktivitách, ktoré slovenská legislatíva jasne a konkrétne nerieši, vyžiadať si vopred záväzné posúdenie konkrétnej transakcie (za správny poplatok), a eliminovať tak zbytočnú právnu neistotu.</p> <p>Stanovisko úradu by bolo záväzné pre účely posúdenia danej aktivity. Ak by však bolo stanovisko úradu negatívne, podnikateľ by ho mal právo vopred napadnúť na súde (tak, ako pri odvolaní sa voči akémukoľvek inému rozhodnutiu úradov na súd), ktorého výklad by bol pre daný problém záväzný.</p>	<p>Zásadným problémom slovenského podnikateľského prostredia je nejednoznačnosť legislatívy. Podľa prieskumu agentúry MVK z roku 2008 považuje nestabilitu a nejednoznačnosť legislatívy za vážny problém až takmer 67,5 % podnikateľov. Vyše 70 % oslovených podnikateľov z rovnakého prieskumu pritom tvrdí, že ani nedokážu podnikateľ bez porušenia zákona. Dôvodom je, že zákony sú často nejednoznačné, či si dokonca odporujú.</p> <p>SaS vo vláde v rokoch 2010 a 2011 presadila zavádzanie nového právneho inštitútu predbežného záväzného stanoviska. Podnikatelia, ale i občania, by v prípade nejasnej legislatívy mali právo požiadať príslušný úrad o záväzný a súdom preskúmateľný výklad zákona, a to aj v konkrétnej veci.</p> <p>Takéto opatrenie posilňuje princíp právnej istoty a umožňuje podnikateľom šetriť náklady a vyhýbať sa zbytočným pokutám. Zároveň umožňuje zjednotiť výklad nejasnej legislatívy aj pre všetky ďalšie obdobné prípady.</p> <p>Napríklad podnikateľ, ktorý realizuje nie úplne typické obchodné prípady súvisiace s exportom alebo importom, by získal možnosť overiť si postoj daňového úradu vopred. Podnikateľ, realizujúci verejné obstarávanie zákazky financovanej z verejných prostriedkov, by získal možnosť posúdiť podmienky súťaže Úradom pre verejné obstarávanie vopred, a vyhnúť sa tak účelovému predlžovaniu procesu obstarávania zo strany neúspešných uchádzačov. Alebo podnikateľ, investujúci do výrobného areálu, môže získať vopred možnosť nechať si posúdiť projekt z hľadiska všetkých požiadaviek inšpekcie BOZP, a vyhnúť sa tak neskoršiemu vyhľadávaniu nedostatkov, ktoré si môžu vyžiadať nemalé investície.</p>
A2	<p>Alternatívy pri účelových finančných rezervách a zábezpekách</p> <p><i>Aby poctiví podnikatelia mohli finančné rezervy nahradit' lacnejšími možnosťami, napríklad bankovou zárukou</i></p>	<p>Navrhujeme, aby sa zmiernili podmienky uplatňovania zábezpek pre platiteľov dane. Po vzore zákona o spotrebnej dani z minerálnych olejov by na základe bezproblémového uhrádzania všetkých povinností bolo od platenia zábezpek čiastočne alebo úplne upustené. Upustenie by však malo byť automatické, s možnosťou daného úradu vyžiadať si zábezpeku v prípade zvýšenia rizika únikov pri daňovom subjekte (t.j. naopak ako dnes, kedy má</p>	<p>Viacere firmy, podnikajúce v špecifických odvetviach, sú povinné vytvárať účelové finančné rezervy. Týka sa to napríklad platiteľov nepriamych daní (napr. colné zábezpeky subjektov dane z minerálnych olejov), prevádzkovateľov skládok odpadov (účelová finančná rezerva podľa § 22 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch na uzavretie, rekultiváciu a monitoring skládok), vyprodukované emisie, a podobne.</p> <p>Uvedené rezervy a zábezpeky vyvolávajú nemalé finančné náklady. Spravidla musia byť vedené na osobitných, viazaných bankových účtoch, ktorých úročenie je nižšie, než výnos z ich alternatívneho použitia.</p>

		<p>úrad možnosť znížiť alebo upustiť od zábezpeky).</p> <p>V prípade rezerv i zábezpek by štát mal umožniť čo najširšie možné využitie alternatívnych finančných nástrojov od licencovaných finančných inštitúcií (bankové záruky, poistenie rizika, a podobne), tak, aby sa čo najviac eliminovali straty z uväznenia finančných prostriedkov na účelovom bankovom účte.</p>	<p>Poznámka: Účelové rezervy sa tvoria na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyprodukované emisie v zmysle osobitného predpisu, - lesnú pestovnú činnosť vykonávanú podľa zákona č. 100/1977 Zb.; tvorba rezervy na lesnú pestovnú činnosť sa určuje v projekte lesnej pestovnej činnosti na obdobie do doby zabezpečenia mladého lesného porastu potvrdenom odborným lesným hospodárom, - likvidáciu hlavných bankských diel, lomov a odpadov pri banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankským spôsobom a na rekultiváciu pozemkov dotknutých bankskou činnosťou alebo činnosťou vykonávanou bankským spôsobom podľa zákona č. 44/1988 Zb., - uzavretie, rekultiváciu a monitorovanie skládok po ich uzavretí, - nakladanie s odovzdaným elektroodpadom z domácností, ak výška rezervy vypočítaná a preukázaná daňovníkom zodpovedá nákladom spojeným s nakladaním s elektroodpadom.
A3	<p>Skrátenie lehoty na uznávanie kvalifikácie osôb z krajín EÚ</p> <p><i>Aby úrady posúdili odbornosť pri vydávaní koncesie za 30 dní namiesto 5 mesiacov</i></p>	<p>Navrhujeme skrátiť lehotu o uznávaní odbornej kvalifikácie z členských štátov EÚ na 30 dní, tak, ako je tomu pri uznávaní kvalifikácie získanej na Slovensku.</p> <p>Navyše, medzi remeselnými a viazanými živnosťami sa nachádza mnoho takých, pri ktorých by požiadavky kvalifikácie bolo vhodné priamo zrušiť. Podľa Prílohy č. 1 k zákonu č. 455/1991 Zb. (Živnostenský zákon) sa napríklad pri povolaniach ako pekár, kaderník, pedikér, cukrár, mliekar, atď., vyžaduje odborná kvalifikácia, pričom pre osoby z iných krajín EÚ je teda jej overovanie až 4-násobne dlhším časovým procesom v porovnaní s kvalifikáciou získanou SR.</p>	<p>Pri registrácii živnosti (alebo zodpovednej osoby) pre živnosti, pri ktorých je vyžadovaná odborná spôsobilosť, sú lehoty pre osoby, ktoré svoju kvalifikáciu získali v inej členskej krajine EÚ, neprimerane dlhé.</p> <p>V porovnaní s 30 dňami na uznanie kvalifikácie na Slovensku ide až o 5 mesiacov. Ministerstvo vnútra má totiž podľa § 66m Živnostenského zákona povinnosť vydať potvrdenie o prijatí žiadosti do jedného mesiaca (takéto potvrdenie by malo byť vydané okamžite). Ďalšie 4 mesiace od doručenia žiadosti je časové obdobie na rozhodnutie o udelení uznania odbornej kvalifikácie.</p> <p>Paradoxne môže nastať situácia, že najlepší výrobca belgických pralínok, najlepší francúzsky kuchár, či najlepší taliansky holič nezískajú kvôli protekcionizmu oprávnenie podnikat' v SR, alebo ich byrokratické prekážky a zbytočné lehoty (ako uvedených 30 dní na vydanie potvrdenia o prijatí žiadosti) odradia od podnikania v SR.</p> <p>Pri osobách, ktoré už v minulosti mali oprávnenie na podnikanie v rovnakej alebo obdobnej oblasti v zahraničí, by uznanie tohto oprávnenia malo byť automatické.</p>
A4	<p>Zúženie okruhu subjektov pre zbytočné smernice o legalizácii príjmov</p> <p><i>Aby desiatky tisíc malých firiem nemuseli spracúvať zbytočné smernice pod hrozbou neprimerane vysokých pokút</i></p>	<p>Navrhujeme zúžiť okruh firiem, podliehajúcich povinnosti vypracovať Program vlastnej činnosti, a nahradiť pre ne povinne spracúvanú smernicu metodickým manuálom pre boj proti legalizácii príjmov, ktorý bude zverejnený na webovej stránke portálu verejnej správy a príslušného ministerstva.</p>	<p>Podľa § 20 zákona č. 297/2008 o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti musia desiatky tisíc malých a stredných firiem vypracúvať tzv. Programy vlastnej činnosti povinnej osoby - t. j. de facto vnútropodnikové smernice, upravujúce boj proti legalizácii príjmov súvisiacich napríklad s možným financovaním terorizmu.</p> <p>V § 5 tohto zákona je vymedzený príliš široký okruh firiem a inštitúcií, na ktoré sa takéto povinnosť vzťahuje. Patria medzi ne napríklad všetky firmy, ktoré majú v predmete podnikania uvedenú činnosť ekonomických alebo organizačných poradcov. To zahŕňa tisíce malých firiem, často jednoosobových s.r.o., pri ktorých je možnosť reálne takéto smernice využiť, minimálna. Zároveň do tejto skupiny patria všetky firmy, ktoré čo i len raz vykonajú hotovostnú transakciu prevyšujúcu hodnotu 15 tisíc eur (čiže napríklad stačí, ak firma predá alebo kúpi ojazdené auto formou platby v hotovosti).</p> <p>Hroziace sankcie za porušenie tejto byrokratickej povinnosti vypracovať vnútropodnikovú</p>

			<p>smernicu sú však neprimerane vysoké. Zákon nestanovuje minimálnu hranicu pokuty, maximálna je však v § 33 stanovená na 165.969 eur, pri opakovanom porušení dokonca až 331.939 eur, pričom podľa § 34 hrozí aj odňatie povolenia na podnikateľskú alebo samostatne zárobkovú činnosť.</p> <p>Navyše, v priebehu posledných rokov sa objavilo viacero príkladov účelových kontrol v desiatkach firiem, kde reálne riziko legalizácie príjmov z trestnej činnosti bolo blízke nule, reálny prínos existencie smernice neexistoval, no kontrola bola zameraná práve a výlučne na jej existenciu.</p>
A5	<p>Doklady dostupné medzi úradmi</p> <p><i>Aby jeden úrad nemohol žiadať dokument, ktorý už má iný štátny úrad</i></p>	<p>Navrhujeme zaviesť a využívať v úradnom styku pravidlo, že ak už niektorý orgán štátnej správy vlastní požadovaný doklad, musí zabezpečiť jeho dostupnosť aj všetkým ostatným úradom.</p> <p>Predpokladom k realizácii tohto opatrenia je prehlbenie spolupráce medzi jednotlivými orgánmi verejnej správy a tým odbremenenie podnikateľa od zbytočných administratívnych, časových a finančných nákladov.</p> <p>Napríklad sprístupnenie databázy registrových súdov odbremení podnikateľov dohromady o desiatky tisíc eur, ktoré ročne vynakladajú na správne poplatky (kolky) či úradné overovanie pravosti kópií výpisov.</p>	<p>V praxi sa často stáva, že podnikateľ musí na jeden úrad doručiť tlačivo či doklad, ktorým už disponuje iný úrad.</p> <p>Napríklad výpis z obchodného registra (či jeho kópiu) si žiada daňový úrad pri registrácii právnickej osoby pre daň z príjmov, colný úrad pri registrácii predajcov liehu, Sociálna poisťovňa pri registrácii zamestnávateľa, dopravný inšpektorát pri registrácii nového majiteľa auta, Úrad pre verejné obstarávanie pri registrácii do zoznamu obstarávateľov... Aj pri drobnej zmene pritom treba zároveň doručovať tieto nové výpisy všetkým inštitúciám. Podobne je tomu pri mnohých ďalších potvrdeniach o údajoch, ktoré vystavuje sám štát (výpis z registra trestov, potvrdenia o vysporiadaní daňových povinností, o neporušení zákazu nelegálneho zamestnávania, atď.).</p> <p>Tieto povinnosti sú byrokratickým šikanovaním podnikateľov a zároveň sú jednoznačným príkladom situácie, keď jeden úradník produkuje papiere, aby zamestnal iného úradníka.</p>
A6	<p>Zavedenie autorskej licencie "Creative Commons"</p> <p><i>Aby autori mohli umožniť používať svoje dielo v čo najširšej miere</i></p>	<p>Navrhujeme vytvoriť autorovi možnosť udeliť súhlas aj na neznáme spôsoby použitia diela. Obmedzenie tohto práva na nevýhradné bezodplatné licencie v ktorých je takýto súhlas výslovne uvedený, považujeme za dostatočnú ochranu pred jeho zneužitím alebo mylným použitím; v porovnateľnom rozsahu je takáto možnosť vytvorená v autorskom zákone Nemecka.</p>	<p>Neplatnosť vzdania sa práv, ktoré môžu ešte iba vzniknúť, je všeobecne akceptovaná právna zásada, ktorej cieľom je ochrana záujmov autora, a to predovšetkým záujmov ekonomických.</p> <p>V niektorých situáciách je však prioritnejším autorovým záujmom umožniť používanie jeho diela v čo najširšej miere, a to aj vtedy, ak udelenie novej licencie v prípade vzniku nového spôsobu použitia diela je nemožné, alebo neúnosne náročné. Tak je tomu spravidla aj pri použití verejných licencií vzhľadom na často používaný konkludentný spôsob uzatvárania licenčnej zmluvy, dlhé časové trvanie platnosti návrhu na uzavretie zmluvy a vzhľadom na možnosť nadobúdateľa poskytovať licenciu ďalej tretím stranám.</p> <p>Inštitút postúpenia licencie je možné využiť aj pri verejných licenciách. V tomto prostredí je však spravidla možnosť informovať autora o postúpení výrazne limitovaná nedostupnosťou jeho "adresy", na ktorú má byť informácia zaslaná, alebo dokonca nemožnosťou identifikácie autora - oba tieto prípady však nastávajú v súlade s autorovou vôľou. Z tohto dôvodu je vhodné umožniť autorovi dať súhlas s postúpením licencie aj ak nebude spätne informovaný o vykonaní tohto postúpenia.</p>
A7	<p>Zjednotenie požiadaviek pre kontrolórov hasiacich</p>	<p>Navrhujeme zjednodušiť systém vydávania osvedčení tak, aby jedno osvedčenie o odbornej</p>	<p>Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 314/2001 o ochrane pred požiarmi môžu opravovať a plniť hasiace prístroje len fyzické osoby, ktoré absolvovali odbornú prípravu, majú vydané</p>

	prístrojov <i>Aby pre oprávnenie kontroly hasiacich prístrojov stačila jednotná kvalifikácia</i>	spôsobilosti zahŕňalo tak kontrolu, ako aj servis hasiacich prístrojov, a aby bolo vydávané ako všeobecné osvedčenie, slúžiace pre všetky hasiace prístroje.	osobitné oprávnenie o odbornej spôsobilosti a disponujú náležitým zariadením. V súčasnosti sú však doklady o oprávnení vydávané jednak samostatne pre účely kontroly a samostatne pre účely servisu zariadení, čo vytvára nadbytočnú povinnosť. Zároveň sa oprávnenie vydáva zvlášť pre každého výrobcu, hoci princípy fungovania jednotlivých prístrojov sú obdobné.
A8	Systém označovania slovenských výrobkov <i>Aby spotrebiteľia jednoducho rozoznali skutočne slovenské výrobky</i>	Navrhujeme zaviesť dobrovoľný systém označovania pôvodu slovenského výrobku pri potravinách (logo "slovenská vlajôčka") tak, aby ho mohol využívať každý podnikateľ, za podmienky splnenia jasne určených kritérií, najmä pôvodu vypestovania plodín či chovu zvierat, z ktorých mäso pochádza. Projekt musí byť koordinovaný v spolupráci so zväzmi obchodníkov, spracovateľov i výrobcov a chovateľov a môže nadviazať na úspešný projekt "Kvalita z našich regiónov", ktorý sa však okrem pôvodu zamerá aj na certifikáciu kvality predávaných produktov.	Najmä pri potravinárskych výrobkoch je dnes veľmi problematické určiť skutočný pôvod takéhoto výrobku. Veľmi často sú spotrebiteľia zavádzaní tým, že za slovenské produkty sú považované také, ktorých pridaná hodnota v skutočnosti vznikala za hranicami našej krajiny. Samotné označovanie čiarovým kódom ("858 " - Slovensko) je pritom nedostatočné. Príkladom sú napríklad mäsové výrobky, pri ktorých v súčasnosti stačí, aby mäso zo zahraničia bolo na Slovensku len naporcované, či dokonca iba prebalené, a už môže byť označené ako "slovenský" výrobok. Na druhej strane, akýkoľvek povinný systém zisťovania a certifikácie skutočného pôvodu by so sebou prinášal neúmerne množstvo byrokracie a administratívnych nákladov.
A9	Zvýšenie hranice na povinné audity <i>Aby malé firmy nemuseli platiť za biznis auditorských spoločností</i>	Navrhujeme zmeniť kritériá v § 19 ods. 1 písm. a) na úroveň minimálnych požiadaviek Európskej únie, vyplývajúcich zo Štvrtej smernice z 25. júla 1978 o ročnej účtovnej závierke niektorých typov spoločností. Podmienka celkovej sumy majetku účtovnej jednotky pre účely splnenia podmienky povinného auditu sa navrhuje zvýšiť z 1 na 4 milióny eur, podmienka hodnoty čistého obratu sa navrhuje zvýšiť z 2 na 8,8 mil. eur, a podmienka priemerného počtu zamestnancov z 30 na 50.	Nastavenie limitov pre povinné overovanie účtovnej závierky audítorom podľa zákona č. 432/2002 o účtovníctve je na Slovensku v porovnaní s európskou legislatívou neúmerne prísne. Táto skutočnosť spôsobuje zvýšené administratívne zaťaženie podnikateľských subjektov, čo predstavuje negatívny vplyv na podnikateľské prostredie. V Slovenskej republike evidujeme cca. 6 700 aktívnych podnikateľských subjektov, ktorým podľa platného zákona o účtovníctve vzniká povinnosť mať audítorom overenú riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku. Pri navrhovanej zmene podľa minimálnych požiadaviek EÚ by počet podnikateľských subjektov, podliehajúcich povinnosti auditu, klesol na približne 2 200. To by viedlo k zníženiu administratívnej záťaže u zhruba 4 500 podnikateľských subjektov, čo predstavuje pokles o 67,50 %. Odhadovaná výška úspory pre dotknuté podnikateľské subjekty predstavuje spolu 22 miliónov eur (cca. 1.160 až 15.000 eur pre jeden podnik).
A10	Účtovná závierka len raz <i>Aby firmy nemuseli predkladať účtovnú závierku duplicitne rôznym úradom</i>	Navrhujeme zrušiť nezmyselnú byrokratickú povinnosť poskytovať údaje o ročnej účtovnej závierke dvojmo (dvom rôznym úradom), a v zmysle pravidiel "jedenkrát a dost" zabezpečiť komunikáciu medzi úradmi, využívajúcimi uvedené dáta, navzájom.	Slovenskí podnikatelia majú povinnosť poskytovať údaje o svojej účtovnej závierke úradom dvojmo - tak Daňovému úradu, ako aj do Zbierky listín. Údaje daňových úradov sa pritom spracúvajú elektronicky v Datacentre a štát ich teda pre svoje potreby eviduje. Navyše, napriek hrozbe výmazu z obchodného registra, si svoju povinnosť voči Zbierke listín plní iba približne 50 tisíc z celkového počtu podnikateľských subjektov - a štátu to očividne neprekáža.
A11	Rýchlejšie konanie	Navrhujeme, aby lehota o oznámení o odmietnutí	Zmena lehoty na odoslanie oznámenia o odmietnutí vykonania zápisu zo strany registrového

	<p>registrového súdu</p> <p><i>Aby navrhovateľ pri odmietnutí zápisu skutočností do OR nemusel zbytočne dlho čakať, kým sa dozvie o tejto skutočnosti.</i></p>	<p>vykonania zápisu do obchodného registra bola taká stá, ako je stanovená lehota na vykonanie zápisu skutočností do OR.</p>	<p>súdu. Dnes zákon stanovuje lehotu na zápis, pričom pri odmietnutí zápisu je o tomto navrhovateľ informovaný bez zbytočného odkladu po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.</p> <p>Úprava poslednej vety § 8 ods. 4 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov by mala teda byť nasledovná:</p> <p>„Oznámenie sa odošle alebo vydá navrhovateľovi v lehote podľa odseku 1.“</p>
A12	<p>Zrušenie povinnosti uchovávať cenovú evidenciu</p> <p><i>Aby podnikateľov štát nešikanoval s cenovými kalkuláciami ako za socializmu</i></p>	<p>Navrhujeme zrušenie povinnosti uchovávať a viesť cenovú evidenciu podľa § 13 zákona č. 18/1996 a jej obmedzenie len na podnikateľské subjekty, podnikajúce v odvetviach s regulovanými cenami, ako sú napríklad verejná doprava alebo sieťové odvetvia.</p>	<p>Podľa § 13 zákona č. 18/1996 je každý predávajúci povinný viesť a uchovávať cenovú evidenciu (vrátane kalkulácií nákladov a zisku) 3 roky po predaji tovaru.</p> <p>Podľa tohto zákona je teda každá firma povinná evidovať všetky ceny všetkých tovarov a služieb a ich zmeny, vrátane prepočtov cien a postupov tvorby týchto cien.</p> <p>Nesplnenie tejto povinnosti je podľa § 17 a 18 možné sankcionovať pokutou až do výšky 30.000 eur, pri opakovanom porušení až 60.000 eur a odňatím povolenia na podnikanie.</p> <p>Táto požiadavka je pritom prežitkom socialistického, centrálne plánovaného hospodárstva, a v trhovej ekonomike, kde je cena výsledkom dohody kupujúceho a predávajúceho, nemá opodstatnenie. Zároveň drvivá väčšina subjektov o tejto povinnosti nie je informovaná a neplní ju; Ministerstvo financií ako správny orgán jej plnenie v skutočnosti nevymáha a nekontroluje.</p>
A13	<p>Zrušenie nadbytočných smerníc pri vyhradených technických zariadeniach skupiny A</p> <p><i>Aby prevádzkové predpisy mohla nahradiť sprievodná technická dokumentácia</i></p>	<p>Navrhujeme zúženie povinnosti vypracovať prevádzkový predpis na prevádzku vyhradeného technického zariadenia skupiny A iba na prípady, ak zariadenie nie je vybavené sprievodnou technickou dokumentáciou na jeho používanie alebo v prípade, ak sa zariadenie nepoužíva v podmienkach stanovených výrobcom.</p>	<p>Technické zariadenia sa z hľadiska predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) rozdeľujú do troch skupín (A, B a C), pričom zariadenia v prvých dvoch skupinách sú považované za rizikovejšie, a vzťahuje sa na ne zvláštny režim.</p> <p>Tieto pravidlá upravuje Vyhláška MPSVaR SR číslo 508/2009, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.</p> <p>Podľa § 8 uvedenej vyhlášky musí podnikateľ vydať miestny prevádzkový predpis na prevádzku vyhradeného technického zariadenia skupiny A, a to aj napriek tomu, že povinná sprievodná technická dokumentácia na používanie tohto zariadenia obsahuje všetky informácie, potrebné pre jeho bezpečnú prevádzku. Obsluha zariadenia musí byť s touto dokumentáciou oboznámená a náležite vyškolená.</p>
A14	<p>Zvýšenie hranice na dohľad nad ochranou osobných údajov</p> <p><i>Menej byrokracie pre najmenšie firmy</i></p>	<p>Navrhujeme zvýšiť hranicu počtu zamestnancov, od ktorého je spoločnosť povinná poveriť dohľadom nad ochranou osobných údajov zodpovednú osobu, až na 49, čo je zároveň hranica pre kvalifikáciu malého podniku.</p>	<p>Podľa § 19 zákona č. 428/2002 o ochrane osobných údajov musí každý podnik, zamestnávajúci viac ako 5 zamestnancov, ustanoviť osobu zodpovednú za dohľad nad ochranou osobných údajov. Takáto osoba musí byť náležite vyškolená, a nesmie ísť o štatutára alebo konateľa podniku.</p> <p>Zvlášť pre mikropodniky a malé podniky je uvedené ustanovenie veľmi komplikované. V malých podnikoch, ktoré okrem štatutára zamestnávajú napríklad len výrobných pracovníkov a vedením osobnej či mzdovej agendy poverujú externých dodávateľov, je problematické</p>

			<p>naplnenie tejto povinnosti.</p> <p>Ide o ďalšiu zbytočnú prekážku a byrokratickú požiadavku, ktorá vzhľadom na objem a agendu spracúvaných údajov v týchto podnikoch (pre podniky, ktoré nemajú spracovanie údajov ako samostatný predmet podnikania) nie je v skutočnosti nevyhnutná pre naplnenie účelu zákona.</p> <p>Podľa uvedeného návrhy by tak bola vyňatá celá kategória mikropodnikov a malých podnikov, a to v súlade s uplatňovaním princípov európskej iniciatívy o malých podnikoch (Small Business Act).</p>
A15	<p>Zrušiť poplatky za lampový olej či grilovanie</p> <p><i>Aby sa núdzové zásoby ropy financovali len zo súvisiacich produktov</i></p>	<p>Navrhujeme obmedziť povinnosť platiť poplatky len na také produkty z ropy, ktoré priamo súvisia s účelom zákona o núdzových zásobách ropy - t. j. najmä ropa samotná, pohonné hmoty či oleje slúžiace na vykurovanie.</p>	<p>Podľa § 7a zákona č. 170/2001 Z.z. o núdzových zásobách ropy a ropných produktov a o riešení stavu ropnej núdze prispievajú na financovanie štátnych zásob ropy aj podnikatelia, ktorí do obehu uvádzajú s ropou a pohonnými hmotami priamo nesúvisiace výrobky. Takými sú napríklad lampový olej, podpaľovače na grilovanie, odmasťovacie kvapaliny či benzínové čističe (položky colnej nomenklatúry 27101929, 27101925 a ďalšie).</p> <p>Poplatok, ktorý napríklad pri litri lampového oleja tvorí približne 2 centy z ceny 1,30 eura, v konečnom dôsledku prenášajú jeho výrobcovia na zákazníkov. Zároveň sa vytvára priestor pre nekalú konkurenciu a čierny trh u výrobcov, ktorí túto povinnosť ignorujú, ako aj nadmerné byrokratické požiadavky pre široký okruh podnikateľov.</p> <p>Zmenu presadila Správa štátnych hmotných rezerv SR v roku 2010, v rámci balíčka zákonov, smerujúcich ku konsolidácii verejných financií. Primárnym účelom teda bolo výlučne zvýšenie výberu z uvedeného poplatku, a nie vecné riešenie problematiky.</p>
A16	<p>Odporujúce si zákony pre bezpečnostné služby</p> <p><i>Aby SBS neboli pokutované za zamestnávanie handikepovaných</i></p>	<p>Navrhujeme odstránenie protichodnosti zákonov, a to výnimkou z povinnosti zamestnávania hendikepovaných osôb v súkromných bezpečnostných službách, obdobne ako je tomu pri štátnych silových zložkách.</p>	<p>Súkromné bezpečnostné služby sú postihované za dodržiavanie zákona.</p> <p>Podľa § 48 zákona č. 473/2005 o súkromnej bezpečnosti musia súkromné bezpečnostné služby zamestnávať len zamestnancov zdravotne spôsobilých, t. j. so 100-percentným zdravotným stavom.</p> <p>No podľa zákona o službách zamestnanosti zase, ak majú viac než 20 zamestnancov, musia zamestnávať hendikepovaných ľudí, prípadne od nich nakupovať výrobky a služby, inak musia zaplatiť pokuty.</p> <p>Protichodné zákony teda ustanovujú povinnosť, ktorú nie je možné dodržiavať. Štátne zložky v obdobnom postavení (napríklad policajný či hasičský zbor) pritom majú zo zákona pre zamestnávanie hendikepovaných výnimku.</p>
A17	<p>Preškolenie vodičov v rámci BOZP</p> <p><i>Aby zamestnanec s vodičským preukazom nemusel</i></p>	<p>Navrhujeme odstrániť nezmyselnú duplicitnú povinnosť povinného preškolenia zamestnancov pre vedenie služobného motorového vozidla tým zamestnancom, ktorí nie sú vodičmi z povolania.</p> <p>Ak je vlastníctvo vodičského dostatočným</p>	<p>Podľa aktuálne platného znenia Zákonníka práce má zamestnávateľ povinnosť pravidelne v dvojročných intervaloch preškoliť zamestnanca, ktorý vedie firemné motorové vozidlo, z dopravných predpisov. A to aj napriek tomu, že tento zamestnanec je majiteľom vodičského preukazu, a teda štátom garantovaného oprávnenia motorové vozidlo riadiť.</p> <p>Táto nezmyselná povinnosť sa týka všetkých zamestnancov, ktorí majú firemné auto</p>

	<i>absolvovať zbytočné školenia</i>	oprávnením pre vedenie súkromného motorového vozidla, musí platiť aj pre to isté vozidlo, ktoré je majetkom právnickej osoby.	šoférovať, a všetkých firiem - teda nielen napríklad vodičov z povolania, u ktorých by sa jej existencia dala obhájiť. Náklady na jedno takéto nezmyselné školenie dosahujú v priemere 15 eur a znamenajú zároveň približne pol dňa strateného produktívneho pracovného času zamestnanca. Nedodržanie tejto povinnosti však môže byť sankcionované až do výšky 100 tisíc eur.
A18	Zjednotenie sadzieb poplatkov za kópie listín <i>Aby sa za rovnakú kópiu platilo na každom úrade rovnako</i>	Navrhujeme zjednotiť poplatky za rovnaké alebo obdobné úkony pre podnikateľov (napríklad zhotovenie kópie A4) v sadzobníkoch jednotlivých úradov, a to na cene čo najbližšej trhovým cenám účtovaným komerčnými firmami za rovnakú službu.	Podnikatelia sa pri svojej činnosti nestretávajú len s byrokratickými nezmyslami súvisiacimi so zneniami právnych predpisov. Častokrát ich zaskočia aj nevysvetliteľné rozdiely v prístupe jednotlivých úradov. Príkladom môžu byť sadzby poplatkov za rovnaké úradné úkony. Napríklad poplatok za kópiu listín uložených na daňovom úrade je v súlade s položkou 2 písm. a) sadzobníka správnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 145/1995 účtovaný vo výške 1,50 eura za jednu stranu formátu A4. Nielen že je tento poplatok, v porovnaní s trhovými cenami, neprijateľne vysoký. Iné úrady, napríklad obchodný register, ho účtujú v inej výške - 0,33 eura za jednu stranu formátu A4.
A19	Duplicitné hlásenia zdravotným poisťovňam <i>Aby finančná správa informovala o odklade na podanie daňového priznania</i>	Navrhujeme upraviť znenie zákona č. 580/2004 o zdravotných poisťovniach tak, aby zabezpečil podnikateľom bezproblémový odklad termínu na podanie daňového priznania - a teda zabezpečila komunikáciu daňových úradov so zdravotnými poisťovňami tak, ako pri založení, prerušení či ukončení živnosti, bez nutnosti duplicitného ohlasovania podnikateľom.	Pri odklade termínu na podanie daňového priznania sa preruší komunikácia medzi daňovým úradom a zdravotnými poisťovňami. Podnikateľ tak so skutočnosťou, že má odloženú povinnosť podávať daňové priznanie, musí samostatne informovať zdravotnú poisťovňu. V iných prípadoch pritom komunikácia medzi daňovou správou a zdravotnými poisťovňami funguje.
A20	Nezmyselné štatistiky o nákladnej doprave <i>Aby údaje o preprave posielali len podniky, pre ktoré sú dôležité</i>	Navrhujeme upraviť program zisťovania údajov o preprave nákladu Štatistickým úradom tak, aby boli oslované len firmy, ktoré sa prepravou priamo zaoberajú a evidencia uvedených údajov je potrebná pre ich vlastné podnikanie.	Na základe nariadení Európskej komisie 2223/96, 1165/98, 2516/2000 a 1287/2003 zisťuje Štatistický úrad Slovenskej republiky obsiahle množstvo údajov od podnikov, ktoré vlastnia nákladné auto. Výberovým zisťovaním pritom ukladá povinnosť odpovedať aj podnikom, ktoré sa profesionálne neživia prepravou, a majú napríklad aj len jediné nákladné auto, využívané občas na pomocné práce. Tieto podniky musia pravidelne informovať Štatistický úrad SR o údajoch, akými sú kompletný výkaz jász, tonáž nákladu, počet zastávok počas jazdy, spotreba paliva, a podobne. Mnohé z nich pritom pre vlastné potreby nesledujú, pretože sú pre ich vlastnú činnosť nepotrebné a nadbytočné.
A21	Predĺženie termínu predkladania štatistických výkazov	Navrhujeme predĺžiť lehotu na predloženie štvrťročných výkazov podnikateľských subjektov Štatistickému úradu tak, aby poskytla dostatočný časový priestor podnikateľským subjektom, v	Na základe Programu štátnych štatistických zisťovaní (vyhláška č. 358/2011 Z. z.) požaduje Štatistický úrad SR od vybraných podnikateľov raz štvrťročne výkazy s množstvom údajov, ktoré musia firmy doručiť do 12-teho dňa v mesiaci po skončení štvrťroka. Týka sa to

	<i>Aby krkolonné termíny nestrpčovali podnikateľom život</i>	ideálnom prípade až do posledného dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po období, za ktoré sa údaje zbierajú.	<p>napríklad formuláru P 13-04 - Štvrťročný výkaz produkčných odvetví v malých podnikoch.</p> <p>Odhliadnuc od spochybnenia skutočnej potreby získavaných údajov podnikateľskej činnosti, uvedená 12 dňová lehota vytvára neprímerané administratívne zaťaženie a komplikáciu pre podnikateľov. Dôvodom je nesúlad s ďalšími zákonmi.</p> <p>Napríklad podľa zákona o dani z pridanej hodnoty môžu štvrťroční platitelia DPH vystaviť faktúru za predchádzajúce obdobie až v lehote 15 dní, a daňové priznanie podať až do 25-teho dňa nasledujúceho mesiaca. Vzniká tak nesúlad, ktorý nie je možné zachytiť v požadovanom štatistickom výkaze.</p> <p>Problém je ešte výraznejší pre menšie firmy, ktoré si nechávajú svoje účtovníctvo viesť externe, a nemajú tak okamžitý priamy prístup k jeho výstupom.</p> <p>Samotné nezmyselné ustanovenie tak v konečnom dôsledku sťažuje život aj samotnému Štatistickému úradu, keďže v snahe naplniť svoju povinnosť podnikatelia často skutočné údaje nahrádzajú odhadmi, resp. priamo tipujú "z brucha".</p>
A22	<p>Duplicitné a zbytočné hlásenia</p> <p><i>Aby daňový úrad nežiadal rovnaké údaje viackrát</i></p>	<p>Navrhujeme zjednotiť hlásenie (prehľad) o mzdách, daniach a odvodoch s hlásením pravidelne zasielaným Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam, a pre nové spoločné hlásenie upraviť nižšiu (štvrťročnú) periodicitu.</p> <p>Uvedené opatrenie a zjednotenie je možné vykonať ešte pred spustením projektu UNITAS, ktorý zjednocuje výber daní, ciel a odvodov.</p>	<p>Podľa § 39 ods. 9 zákona č. 595/2003 o dani z príjmov musia podnikatelia daňovému úradu každý mesiac predložiť prehľad o tom, koľko peňazí svojim zamestnancom vyplatili na mzdách, o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z týchto príjmov a o daňovom bonuse za uplynulý kalendárny mesiac. V tomto prehľade sa uvádzajú aj osobné údaje zamestnanca, pričom jeho rozsah je takmer 10 riadkov na jedného zamestnanca.</p> <p>Zároveň však podľa rovnakého ustanovenia musia podnikatelia sumár mesačných údajov predkladať znova na konci roka, po uplynutí zdaňovacieho obdobia.</p> <p>Do konca roka 2011 pritom zákon prikazoval poskytovať prehľady len na štvrťročnej, nie na mesačnej báze, a finančnej správe nižšia periodicita nespôsobovala žiadne známe problémy.</p> <p>Rovnako je od roku 2011 ustanovená povinnosť posilať mesačné i ročné hlásenia zdravotným poisťovniam, pričom ide opätovne o duplicitnú požiadavku.</p>
A23	<p>Registrácia DPH pri službách v rámci EÚ</p> <p><i>Aby existovala hranica pre povinnú registráciu</i></p>	Navrhujeme novelizovať zákon č. 222/2004 o dani z pridanej hodnoty, tak, aby bol stanovený limit pre registráciu pre služby z/do krajín Európskej únie na rovnakej úrovni, ako platný limit pre obchodovanie s tovarmi.	<p>Vďaka voľnému trhu v rámci Európskej únie je možné naprieč hranicami voľne obchodovať nielen s tovarmi, ale aj so službami. V súčasnosti je už bežné, že slovenskí podnikatelia poskytujú svoje služby napríklad na území okolitých štátov.</p> <p>Ak slovenský podnikateľ, napr. drobný živnostník, ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, prijíma alebo poskytuje službu z/do inej členskej krajiny EÚ, musí sa pred prijatím/poskytnutím služby registrovať na daňovom úrade pre DPH. Nestáva sa však "klasickým" platiteľom DPH, iba pre služby.</p> <p>V prípade obchodovania s tovarmi je pritom potrebné registrovať sa až po dosiahnutí sumy 13 941,45 eur, no v prípade služieb nastáva povinnosť registrácie aj ak by išlo len o hodnotu symbolického 1 eura Registrácia so sebou následne obnáša ďalšie povinnosti, ako napríklad podávanie daňových priznaní, súhrnných výkazov, a pod.).</p>

			Existujúca právna úprava je tak efektívne silnou prekážkou pre drobných podnikateľov pri cezhraničnom prijímaní alebo poskytovaní služieb. Odrádza ich od čo i len jednorazového poskytnutia služby a celkovo od možnosti rozšíriť časť svojho pôsobenia i za hranice.
A24	Odstránenie duplicit pri zasielaní údajov Sociálnej poisťovni <i>Aby pri skončení práce alebo výplate nemocenskej dávky SP nežiadala údaje znova</i>	Navrhujeme úpravu zákona o sociálnom poistení, ktorá zruší povinnosť podnikateľov zasielať tlačivá o svojich zamestnancov v prípade ich žiadosti o vyplatenie nemocenskej dávky počas práceneschopnosti alebo v prípade ukončenia pracovného pomeru a žiadosti o dávku v nezamestnanosti.	Podľa zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení musí zamestnávateľ za každého zamestnanca predkladať Sociálnej poisťovni nielen mesačné, ale i ročné výkazy (čo už je samo o sebe duplicitou riešenou v inom opatrení), z ktorých sú zrejme vymeriavacie základy pre odvod jednotlivých platieb sociálneho poistenia. Napriek tomu však vo vybraných prípadoch žiada Sociálna poisťovňa tieto údaje znova. Napríklad, ak zamestnanec požiada o výplatu nemocenskej dávky počas práceneschopnosti, alebo ak po ukončení trvalého pracovného pomeru žiada o výplatu podpory v nezamestnanosti, musí podnikateľ znova vyplniť tlačivo, v ktorom uvádza napríklad vymeriavacie základy pre poistenie na nemocenské poistenie za predchádzajúci rok, dátum vzniku pracovného pomeru, prerušenia poistenia, resp. čerpania rodičovskej dovolenky, a pod.. A to aj napriek tomu, že všetky tieto údaje už boli Sociálnej poisťovni hlásené, či už mesačne, ročne, alebo v čase ich vzniku. Ide o ďalší príklad zbytočných povinností a byrokratického zaťažovania podnikateľov len z dôvodu neschopnosti poriadnej registrácie a správy údajov v samotnej Sociálnej poisťovni.
A25	Automatické zúčtovanie platieb Sociálnej poisťovni <i>Aby Sociálna poisťovňa vracala preplatky automaticky</i>	Navrhujeme zavedenie ročného zúčtovania sociálneho poistenia ešte pred spustením projektu UNITAS, resp. zavedenie povinnosti Sociálnej poisťovne informovať daňovníka tak o preplatku, ako aj o nedoplatku na poistnom, a jeho vyplatenie do 31. 5. nasledujúceho kalendárneho roka.	V prípade súbehu platieb sociálneho poistenia zo zamestnania a z podnikania, kedy počas roka nastane dotknutej osobe preplatok (t.j. súhrn vymeriavacích základov, z ktorých sú platené povinné odvody, je vyšší než maximálny vymeriavací základ) je potrebné od Sociálnej poisťovne žiadať o zúčtovanie preplatku. Sociálna poisťovňa však používa dvojité meter - zatiaľ čo o vyplatenie preplatku je treba žiadať, prípadné nedoplatky na poistnom vymáha okamžite.
A26	Zrušenie remeselných živností <i>Aby sa odstránila zbytočná a často obchádzaná byrokracia</i>	Navrhujeme úplne zrušiť ustanovenie o remeselných živnostiach a presunúť zoznam týchto živností medzi voľné živnosti. V prípade opodstatneného uznania niektorých remeselných živností za také, pri ktorých je nevyhnutná odborná kvalifikácia (nie však na základe lobizmu rôznych záujmových združení a skupín) je možný ich presun medzi živnosti viazané.	Zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní v § 20 až 22 a v Prílohe 1 ustanovuje zoznam remeselných živností, pre vykonávanie ktorých je nevyhnutné dosiahnutie kvalifikácie (výučný list, a pod.) alebo niekoľkoročná prax v danom odbore. Skúsenosti z praxe preukazujú problematiku posúdenia profesionálnej náplne pri viacerých činnostiach (napríklad pri výkone práce kaderníčky sú posudzované kvality vlasov a úprava vlasov považované za remeselnú živnosť, ale úprava vlasov zapletaním za živnosť bez potreby odbornej kvalifikácie, a podobne). Pri mnohých prevádzkach (kaderník, pedikér, cukrár, mliekar...) je nevyhnutnosť potreby odbornej kvalifikácie vyučením priamo sporná (napr. o čo viac potrebuje pedikér alebo vlasová kozmetička odbornú kvalifikáciu ako napr. účtovník, kde sa pre založenie živnosti nevyžaduje?). Pri ďalších je zasa potreba odbornej kvalifikácie eliminovateľná formou zamestnania osoby s danou kvalifikáciou, a to aj len "pro-forma", napr. na 2 hodiny týždenne.

			Častokrát sa tiež stáva, že kvalitná a nesporná kvalifikácia zo zahraničia nepostačuje, pretože nespĺňa pri remeselných živnostiach podmienky slovenského zákona (napr. absolvovanie prestížneho a náročného kurzu výroby čokoládových pralínok priamo v Belgicku nestačí pre otvorenie prevádzky s takouto náplňou činnosti, nakoľko sa požaduje absolvovanie učňovskej školy s vyučením za cukrára).
A27	Splnomocnenie na zastupovanie pred daňovým úradom <i>Aby úrady rešpektovali účinnosť splnomocnenia</i>	Navrhujeme upraviť znenie Daňového poriadku v oblasti splnomocnení pre zastupovanie firmy pred správcom dane tak, ako platilo do 31. 12. 2011 - ak subjekt nepredloží plnú moc správcovi dane a u správcu dane existuje odôvodnená pochybnosť o jeho konaní, vykoná správca dane vytýkacie konanie a subjekt je povinný dodatočne predložiť plnú moc správcovi dane v lehote určenej vo výzve.	Podľa § 9 zákona č. 563/2009 o správe daní (Daňový poriadok) je splnomocnenie na zastupovanie podnikateľského subjektu pred správcom dane (napr. zastupovanie daňovým poradcom) účinné až od doručenia tohto splnomocnenia správcovi dane. Udelenie splnomocnenia je pritom dvojstranným právnym aktom medzi splnomocniteľom a splnomocnencom. Plná moc ako taká je len jednostrannou deklaráciou splnomocnenia pre tretie osoby, pričom splnomocnenie platí už od jeho udelenia (uzatvorenia dohody), a nie až po jeho predložení tretej osobe. Preto nie je správne, aby aj Finančná správa považovala splnomocnenie za účinné až odo dňa jeho predloženia správcovi dane.
A28	Hlásenie kúpy a predaja vozidla <i>Aby sa zrušila zbytočná povinnosť hlásenia v súvislosti s vozidlami na DÚ</i>	Navrhujeme úplne zrušiť zbytočnú povinnosť nahlasovania kúpy alebo predaja motorového vozidla podnikateľskými subjektmi na daňový úrad zmenou zákona č. 582/2004 o miestnych daniach a poplatkoch.	V prípade kúpy alebo predaja motorového vozidla sú slovenskí podnikatelia povinní do 30 dní nahlásiť túto udalosť na daňový úrad, aby bolo jasné, kedy vznikla alebo zanikla daňová povinnosť na daň z motorových vozidiel. V skutočnosti však ide o zbytočné a duplicitné hlásenie, pretože pri kúpe alebo predaji automobilu je potrebné vykonať jeho prihlásenie na políciu a dopravnom inšpektoráte, ktorí vydávajú napríklad technický preukaz. Následne je auto potrebné zaevidovať i do majetku firmy, aby bolo možné uplatňovať si odpisy, či náklady na prevádzku. Pri daňovej kontrole je teda veľmi jednoduché zistiť, kedy boli automobily zaradené, resp. vyradené z majetku firmy, a či k plneniu daňovej povinnosti došlo správne. V prípade tejto povinnosti ide zjavne o príklad opatrenia, ktoré vzniklo v minulosti (keď dane vyberali lokálne úrady bez prístupu k účtovným dokladom), no so zmenami v legislatíve nebola táto administratívna povinnosť zrušená. Zbytočná byrokracia v tejto podobe pritom zaťažuje najmä firmy s väčším počtom áut. Aby bola situácia ešte komplikovanejšia, nevytvorili daňové úrady na toto hlásenie tlačivo, a preto ho nie je možné zrealizovať jednoducho prostredníctvom elektronickej komunikácie s príslušným daňovým úradom - je potrebné vykonať ho samostatným listom.
A29	Opakovaná registrácia zamestnávateľa v Sociálnej poisťovni <i>Aby po prerušení zamestnávania nemusela firma posielat' ďalšie hlásenia</i>	Navrhujeme zrušiť duplicitnú povinnosť opakovaného odhlasovania a prihlasovania zamestnávateľa pri prerušení zamestnávania a zabezpečiť, že registráciu zamestnávateľov si spracuje Sociálna poisťovňa automaticky, na základe údajov o prihlásených zamestnancoch.	Príkladom absolútne zbytočnej papierovej byrokracie medzi podnikateľmi a Sociálnou poisťovňou je povinnosť opakovaného odhlasovania a prihlasovania zamestnávateľa pri prerušovaní zamestnávania. Ak napríklad firma zamestnáva zamestnancov len počas sezónnych prác, pri každom poklese počtu zamestnancov na nulu je povinná vyplniť tlačivo a odregistovať sa ako zamestnávateľ v Sociálnej poisťovni; pri najatí pracovných síl sa musí zasa opätovne zaregistrovať ako

			<p>zamestnávateľ.</p> <p>Zamestnávateľa pritom majú povinnosť prihlasovať a odhlasovať každého zamestnanca zvlášť. V momente, ak počet zamestnancov u jednej firmy klesne na nulu, Sociálna poisťovňa teda automaticky vidí, že daná firma nie je zamestnávateľom - a dodanie potvrdenia o tomto skutkovom stave je len duplicitnou a zbytočnou byrokratickou požiadavkou.</p> <p>Situáciu navyše komplikuje i to, že na rozdiel od registrácie zamestnancov, prihlásenie a odhlásenie firmy ako zamestnávateľa nie je možné vykonať elektronicky, a je kvôli nemu nevyhnutné osobne sa dostať na pobočku Sociálnej poisťovne.</p>
A30	<p>Zrušenie základného imania s.r.o.</p> <p><i>Aby sa zjednodušil vstup do podnikania</i></p>	<p>Navrhujeme zrušenie povinnosti základného imania, alternatívne jeho zníženie na symbolické 1 euro, čo je legislatívne jednoduchší postup.</p>	<p>Podobne, ako je tomu pri tvorbe rezervného fondu, je aj existencia základného imania skôr právnou fikciou, než reálnym ekonomickým nástrojom. Povinná výška minimálneho základného imania je pre poctivých začínajúcich podnikateľov častou prekážkou začiatku podnikania. V skutočnosti, keďže sa prostriedky základného imania nemusia skutočne viesť napr. na bankovom účte, ide viac-menej o administratívnu povinnosť, ktorú je jednoduché obísť len fiktívnym zložením finančných prostriedkov v hotovosti.</p> <p>V susednej Českej republike aj preto zrušili povinnosť základného imania v roku 2011, čím nasledovali príklady mnohých iných krajín z celého sveta. Výška základného imania ovplyvňuje napríklad i postavenie našej krajiny v rebríčku Doing Business.</p> <p>Problematika ručenia za záväzky spoločnosti s. r. o. sa navrhuje riešiť povinným ručením spoločníka za záväzky do stanovenej výšky celým jeho majetkom, napr. 10 000 eur, čo je v skutočnosti viac, než minimálna povinná výška nesplateného základného imania dnes.</p>
A31	<p>Registrácia s. r. o. za symbolické euro</p> <p><i>Aby sa zjednodušil vstup do podnikania</i></p>	<p>Navrhujeme, s cieľom zjednodušiť vstup do podnikania, po vzore viacerých krajín z Európy, znížiť registračný poplatok pri zakladaní spoločnosti s. r. o. na symbolické 1 euro.</p>	<p>Registrácia najjednoduchšej formy obchodnej spoločnosti (s.r.o.) dnes na Slovensku predstavuje náklady na úrovni najmenej 500 eur, pričom väčšiu časť z toho tvorí súdny poplatok vo výške vyše 331,50 eur (pri elektronickom podaní podpísanom zaručeným elektronickým podpisom 165,50 eur).</p> <p>Zníženie poplatku zníži náklady pre začínajúcich podnikateľov, ktoré sú neopodstatnené vysoké vzhľadom na vykonaný úkon, ako i stav v iných vyspelých krajinách. Uvedený poplatok vytvára zbytočnú bariéru pre vstup do podnikania, pričom je neporovnateľný napr. s poplatkom pri zakladaní živnosti. Riziko zvýšeného zakladania obchodných spoločností nepoctivými podnikateľmi je pritom omnoho vhodnejšie znižovať postihovaním takýchto jednotlivcov, napríklad zákazom podnikania, resp. čiernymi listinami.</p> <p>Realizácia tohto opatrenia by zároveň viedla i k zlepšeniu pozície Slovenska v rebríčku Doing Business Svetovej banky.</p>
A32	<p>Povinné členstvá v komorách</p> <p><i>Aby budúci advokáti nemuseli</i></p>	<p>Navrhujeme skrátiť povinnosť služby advokátskeho koncipienta pred pripustením na advokátsku skúšku z 3 na 5 rokov.</p>	<p>Novelou zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii sa v októbri 2012 predĺžila povinnosť vykonávania praxe advokátskeho koncipienta pre budúceho žiadateľa o vydanie advokátskej licencie z 3 na 5 rokov.</p>

	<i>otročiť 5 rokov</i>	Toto opatrenie je v súlade s celkovým prístupom oslabovania pozície komôr a cechov, ako i rušenia povinného členstva v komorách.	<p>Ide o výlučne ochranné opatrenie, presadené lobingom advokátskej komory, ktoré má za cieľ oslabiť konkurenciu, monopolizovať odvetvie a prinášať tak jestvujúcim advokátom dodatočné zisky (monopolnú rentu).</p> <p>Rôzne záujmové komory, podobne ako v minulosti cechy, sú svojim fungovaním namierené proti spotrebiteľom. Rôznymi argumentmi, namierenými naoko v prospech spotrebiteľa, sa snažia presadzovať si rôzne monopolné výsady, obmedzovanie množstva poskytovateľov svojej služby, a podobne.</p> <p>Presadené opatrenie bude mať za následok zníženie potenciálneho množstva advokátov, a tým aj rast cien ich služieb. Zároveň medzi jeho dôsledky patrí napríklad i výrazné sťaženie prístupu k advokátskemu povolaniu pre ženy, nakoľko celkovú prax a štúdium (pred začatím skutočnej zárobkovej činnosti) predĺži približne do dosiahnutia veku 28 rokov života.</p> <p>Navyše, koncipienti sú často zneužívaní ako lacná pracovná sila bez reálneho vplyvu na rast ich schopností, a rušené opatrenie je tak možné považovať za formu novodobého otroctva.</p>
A33	Zrušenie gastrolístkov <i>Aby namiesto nich mohol zamestnávateľ poskytovať hotovosť</i>	Navrhujeme novelou Zákonníka práce zrušiť povinnosť zamestnávateľa poskytovať zamestnancom ako alternatívu k teplej strave gastrolístky a možnosť i náhrady poskytnutím hotovosti.	<p>Podľa Zákonníka práce má zamestnávateľ povinnosť poskytovať zamestnancom teplú stravu, alebo príspevok na stravovanie vo forme gastrolístka v stanovenej hodnote.</p> <p>Takéto ustanovenie je postavené na predstave nezodpovednosti zamestnanca za vlastné zdravie a stravovanie. Obmedzuje možnosti zamestnanca využívať svoj zárobok (keďže časť hodnoty stravných lístkov uhrádza zo svojej mzdy) a spôsobuje povinnosť zamestnávateľa uhrádzať i nemalé manipulačné náklady pre vybraný okruh firiem, poskytujúcich stravné poukážky.</p> <p>Vytvorenie možnosti nahradiť gastrolístky hotovosťou v rovnakej hodnote umožní zamestnancom zvýšiť ich čistý príjem, a to bez toho, aby boli ovplyvnené ich možnosti stravovania sa (keďže výška zdrojov, ktoré majú na stravovanie, sa nezmení).</p>
A34	Zrušenie povinnosti rezervného fondu <i>Aby podnikatelia mali o jednu administratívnu povinnosť menej</i>	Navrhujeme zrušiť povinnosť tvorby rezervného fondu v akciových spoločnostiach a spoločnostiach s ručením obmedzeným, rovnako ako nedeliteľný fond v družstvách, ako nadbytočnej byrokratickej povinnosti.	<p>Vedenie povinného rezervného fondu v obchodných spoločnostiach, rovnako ako nedeliteľného fondu v družstvách, je výlučne účtovnou operáciou, ktorá nemá vplyv na skutočné hospodárenie. Prostriedky, alokované v týchto fondoch, nie sú v skutočnosti viazané na reálnom bankovom účte alebo v hotovosti, samotný podnikateľ si ich môže napríklad vybrať v hotovosti a viesť ako pohľadávku, alebo si za ne nakúpiť akékoľvek aktíva.</p> <p>Z hľadiska ručenia za záväzky je omnoho výhodnejšie zavedenie zodpovednosti konateľa či spoločníkov za záväzky spoločnosti, vzniknuté počas ich pôsobenia, do vopred stanovenej výšky, minimálne však upísaného základného imania (v prípade zrušenia základného imania, ktoré navrhujeme v inom bode, prinajmenšom do stanovenej výšky 10.000 eur).</p>

B. Služby, poskytované štátom

Táto skupina opatrení obsahuje najmä návrhy na zlepšenie výkonu činností štátu, ktorými poskytuje nevyhnutný "servis" pre podnikateľské subjekty.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
B1	Kompletná registrácia na jednom mieste <i>Aby pri založení firmy stačilo navštíviť jedno okienko</i>	Navrhujeme, aby bola činnosť JKM ďalej rozšírená a doplnená o vybavovanie ďalších potrebných náležitostí pri registrácii firmy, tak, aby proces registrácie už nevyžadoval vôbec žiaden osobný kontakt fyzických a právnických osôb s ostatnými inštitúciami (Sociálna poisťovňa, Obchodný register, a pod.).	Jednotné kontaktné miesta (JKM) fungujú v Slovenskej republike pri živnostenských úradoch už niekoľko rokov. Ich úspešné fungovanie viedlo k násobnému zníženiu nákladov pre podnikateľov, a to najmä pri registrácii firiem. Napríklad ide o doladenie daňovej registrácie pre daň z príjmov, bez potreby dodatočne vyplňať registračný formulár na daňovom úrade (obsahujúci údaje zo živnostenského listu).
B2	Registrácia firiem u notárov <i>Aby pre každú zmenu alebo vznik firmy nebolo treba chodiť do krajského mesta</i>	Navrhujeme zavedenie možnosti prenosu kompetencií registrácie a aktualizácie údajov o obchodných spoločnostiach aj na notárske úrady. Táto možnosť sa nevzťahuje na registráciu výmazu firiem z registra, ktoré zostane ponechané plne v kompetencii súdu, resp. príslušného úradu.	Notárske úrady v súčasnosti poskytujú napríklad výpis z obchodného registra použiteľný na právne úkony. Mnohé právne úkony, súvisiace s registráciou alebo aktualizáciou údajov vo firmách sa pritom vykonávajú formou notárskej zápisnice. Notár je zároveň vykonávateľom určitého preneseného výkonu štátnej správy, a ide o vysoko regulované povolanie. Založenie firmy alebo registrácia zmien je procesom, kvôli ktorému je potrebné navštevovať krajské mesto (obchodný register) alebo minimálne mesto so sídlom obvodného úradu (živnostenský register, resp. JKM). Sieť notárskych úradov je pritom omnoho širšia a bližšie k občanom a firmám. Opatrenie napĺňa i cieľ priblížiť proces zakladania firmy k podnikateľom v regiónoch. Sprístupnenie služieb týkajúcich sa aktualizácie údajov v registri nevyžaduje zvýšenú technickú a legislatívnu náročnosť a môže znamenať úsporu nákladov subjektov zo vzdialenejších miest a obcí SR.
B3	Výpisy v Infokioskoch <i>Aby pre úradne platné potvrdenia nebolo treba chodiť ďaleko</i>	Navrhujeme sa preto spustiť projekt infokioskov verejnej správy - sprístupnenia získavania úradných dokumentov použiteľných na právne úkony (napr. výpisov z obchodného registra, potvrdení, a pod.) na miestach bližšie k občanom a podnikateľom bez nutnosti navštíviť úrad.	Pre mnohé potvrdenia, použiteľné pre právne účely, je dnes nevyhnutné navštíviť sídla rôznych úradov v krajských alebo okresných mestách. Vybavovanie bez osobnej návštevy sa zasa predlžuje na obdobie mnohých dní, až týždňov. Týka sa to napríklad výpisov z obchodného registra, z registra trestov, listov vlastníctva z katastra, a podobne. Infokiosky (tzv. integrované obslužné miesta - IOM) - môžu byť, vzhľadom na nízke náklady, umiestnené na mnohých miestach s dosahom štátnej správy - v pobočkovej sieti pôšt, na matričných úradoch, na notárskych úradoch, a pod. Všetky tieto siete sú výrazne bližšie k občanom i k podnikateľom, a rádovo zvyšujú dostupnosť služieb štátu. Využitie existujúcich databáz v kombinácii s overením totožnosti pritom umožňuje vydávať potvrdenia, výpisy z registrov, a pod., bez nutnosti komunikovať s úradom a na počkanie. Je nevyhnutná koordinácia inštitúcií a využitie ich existujúcich databáz (napr. obchodný a živnostenský register, potvrdenia o neexistencii podlžnosti voči zdravotným a sociálnej

			<p>poisťovni, a pod.).</p> <p>Navrhnutý systém môže dokonca viesť k úspore a rušeniu pobočiek úradov a postupne ich nahrádzať, ak vydávanie takýchto potvrdení tvorí gro ich agendy.</p>
B4	<p>„Internet banking“ s úradmi</p> <p><i>Aby na elektronickú komunikáciu nebol potrebný len zaručený elektronický podpis</i></p>	<p>Navrhujeme pridať nové možnosti komunikácie občanov a podnikateľov s úradmi, napríklad daňovými, zdravotnými a Sociálnou poisťovňou, a podobne, a to prostredníctvom internetu. Rozšíriť možnosti elektronickej komunikácie úradov s podnikateľmi a občanmi nad rámec len elektronického podpisu (napr. využitím čipových občianskych preukazov, GRID kariet, a podobne).</p>	<p>Elektronická komunikácia s väčšinou úradov je na Slovensku pre bežných podnikateľov stále nedostupná. Spôsobuje to najmä legislatívna požiadavka na výlučné využívanie tzv. zaručeného elektronického podpisu, ktorého použitie je komplikované a cenovo náročné (napr. § 19 ods. 1 zákona 71/1967 Zb. o správnom konaní – ide o všeobecný predpis správneho konania; odvoláva sa na zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise).</p> <p>Súkromný sektor pritom dnes bežne využíva oveľa jednoduchšie a dostupnejšie riešenia. Napríklad, takmer všetky banky dnes komunikujú s klientmi elektronicky. Je preto neprípustné, aby komunikácia úradov bola skostnatelá.</p> <p>Je potrebné inšpirovať sa príkladmi fungujúcimi u súkromných inštitúcií (napr. e-banking) a využívať obdobné prístupy, kým nedôjde k úplnej elektronizácii verejnej správy.</p> <p>Zavedením tohto opatrenia sa zlepši komfort komunikácie občanov so štátom. Bez nutnosti opustiť teplo domova bude možné zasielať zoscanované doklady, elektronické formuláre, a podobne.</p> <p>Inšpiráciou z neďalekej krajiny môže byť príklad Estónska, kde je na čipový občiansky preukaz naviazaná napríklad aj možnosť voliť cez internet. Estónsky prezident dokonca bežne na služobných cestách podpisuje zákony elektronickou formou.</p>
B5	<p>Budovanie proklientskej kultúry</p> <p><i>Aby sa úradníci stali naozaj poskytovateľmi služieb</i></p>	<p>Navrhujeme sériou dlhodobých opatrení systematicky budovať proklientsku kultúru úradníkov, ktorí prichádzajú do styku s podnikateľmi a občanmi.</p> <p>Napríklad školeniami a opatreniami na zlepšovanie kvality práce úradov a odmeňovaním naviazaným na plnenie merateľných indikátorov a spokojnosti, využitím fondov EÚ určených na vzdelávanie verejného sektora prioritne na rozvoj komunikačných zručností, či pravidelným systémom sťaží úradníkov v súkromných firmách a naopak.</p>	<p>Na rozdiel od návštevy súkromnej firmy, ktorá pracuje s množstvom drobných klientov, návšteva úradov ešte stále vyvoláva v mnohých podnikateľoch zimomriavky. Spôsobené to je často i špecifickým prístupom voči občanom, tzv. "stránkam", ktorí v očiach verejnej správy nie sú považovaní za klientov.</p> <p>Podobne ako v súkromnom sektore možno očakávať zvyšovanie kvality vo verejnom sektore od adekvátne školeného a pripraveného personálu. Zvyšovanie zručností v oblasti komunikácie s klientmi je nevyhnutným predpokladom pre zvyšovanie spokojnosti fyzických a právnických osôb s poskytovaním verejných služieb.</p> <p>Cieľom je, aby sa zo "stránok" stali "klienti" a aby úrady chápali svoju prácu ako poskytovanie služieb občanovi.</p>
B6	<p>Deň dlhých otváracích hodín úradov</p> <p><i>Aby sa na úradoch dali vybaviť veci aj mimo bežnej pracovnej doby</i></p>	<p>Navrhujeme zaviesť jednotný predĺžený stránkový deň na všetkých úradoch verejnej správy, prichádzajúcich do styku s občanom. Sprístupnia sa tak služby zamestnaným občanom i vyťaženým podnikateľom.</p>	<p>Mnoho úradov stanovuje svoje stránkové hodiny len na niektoré dni v týždni. Často sa zároveň stáva, že stránkové hodiny úradov sú de facto totožné s pracovnou dobou, a vybavovanie rôznych tlačív a potvrdení nie je možné vykonávať mimo práce. To ubera podnikateľov i zamestnancov o produktivitu.</p> <p>Po vzore niektorých krajín (napr. v susednom Rakúsku sú banky povinné vo štvrtok otvorené až do 19.00 h.), a na základe reprezentatívneho prieskumu verejnej mienky, sa navrhuje, aby</p>

			dňom predĺžených úradných hodín na všetkých úradoch verejnej správy bola streda, do 18.00 h.
B7	<p>Obnovenie a rozšírenie Hospodárskeho registra</p> <p><i>Aby firmy našli všetky prístupné údaje o partneroch na jednom mieste</i></p>	<p>Navrhujeme obnoviť projekt Hospodárskeho registra a aktualizovať jeho dáta o ďalšie údaje, napríklad z navrhovaného insolvenčného registra alebo čierneho zoznamu podnikateľov, tak, aby firmy našli všetky potrebné údaje na jedinom mieste.</p>	<p>V roku 2011 spustilo Ministerstvo hospodárstva veľmi úspešný projekt "Hospodársky register podnikateľských subjektov v SR" na stránke www.hospodarskyregister.sk. Tento register zhromažďoval na jednom mieste údaje mnohých verejne dostupných databáz - obchodného registra, registrov dlžníkov povinných poistení, a pod.</p> <p>Vďaka ratingovému systému si mohli podnikatelia zdarma overiť bonitu svojho obchodného partnera, a vyhnúť sa tak napríklad problémom s nesplácaním faktúr. Aj preto ho na konci roka 2011 bezplatne využívalo až pol milióna unikátnych užívateľov - podnikateľov.</p>
B8	<p>Elektronické podávanie patentov</p> <p><i>Aby sa patentový proces zjednodušil</i></p>	<p>Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 435/2001 z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach, pripraviť legislatívnu úpravu, ktorá by umožnila vznik a ukladanie patentových prihlášok ako elektronických registratúrnych záznamov.</p>	<p>Patentový proces je byrokratický a náročný. Z administratívneho hľadiska ho nezjednodušuje ani papierová komunikácia.</p>
B9	<p>Vzory zakladajúcich listín a zmlúv pre a.s. a s.r.o.</p> <p><i>Aby sa zredukovala byrokracia a znížila chybovosť</i></p>	<p>S cieľom zjednodušiť zakladanie najbežnejších foriem obchodných spoločností navrhujeme vytvoriť štandardizované vzory pre malých a stredných podnikateľov, ak spoločnosť zakladá jediný spoločník alebo akcionár, a zverejniť ich na internetovej stránke MS SR.</p> <p>Obdobne je možné zverejniť aj základný vzor zakladateľskej zmluvy (či zápisnice z ustanovujúcej VZ) pre dvoj a viac osobové spoločnosti, s alternatívnymi riešeniami.</p>	<p>Veľkej časti administratívneho zaťaženia, spojeného s podnikaním, ako je napríklad príprava zmlúv, vnútrofirmych predpisov a smerníc, a podobne, je možné predísť zverejnením vzorových dokumentov pre štandardizovanú podnikateľskú jednotku.</p> <p>Takýmto krokom sa umožní väčšine firiem, namiesto náročného a často drahého spracúvania vlastných dokumentov, využiť rádovo jednoduchšiu úpravu tých vzorových.</p> <p>Tie by zredukovali nutnosť obracať sa na právnych odborníkov pri vzniku a zmenách v spoločnosti, a tým i náklady s tým spojené. Existencia jednoduchých a štandardizovaných vzorov by tiež obmedzila chyby, ktoré vedú k predĺžovaniu registračných konaní.</p> <p>Naopak, asistencia notára alebo advokáta je želateľná pri zakladaní spoločnosti viacerými spoločníkmi, prípadne pri komplikovanejších vzťahoch, kedy je expertná pomoc nutná z dôvodu odbornej úpravy vzájomných práv a povinností.</p>
B10	<p>Elektronické výpisy z registrov</p> <p><i>Aby sa i potvrdenia na právne účely dali vybaviť cez internet</i></p>	<p>Navrhujeme umožniť vydávanie elektronických výpisov z listu vlastníctva z katastra, ako aj výpisov z obchodného registra, použiteľných na právne úkony, a to minimálne do doby, kým tieto registre nebudú prepojené v rámci verejnej správy a vzájomne dostupné medzi úradmi, bez nutnosti dokladovania podnikateľom samotným.</p>	<p>Okrem vyššej dostupnosti výpisov z rôznych registrov (listy vlastníctva, obchodný register), použiteľných na právne účely, je vhodné i zabezpečiť dostupnosť takýchto dokumentov prostredníctvom internetu.</p> <p>Naplnenie opatrenia si vyžaduje vytvorenie riešenia, ktoré môže byť napríklad založené na spojení unikátneho alfanumerického kódu na každom takto vydanom dokumente, v spojení s identifikáciou subjektu, pre ktorý bol vydaný (napr. čipový občiansky preukaz, prípadne IČO, a pod.). Spojením kódu a druhého identifikátora by na verejne prístupnom portáli bolo možné vyhľadať elektronickú verziu vydaného potvrdenia, čím by bola identifikácia a pravosť zaručená.</p>

C. Fungovanie štátu

Táto skupina opatrení obsahuje najmä návrhy na vylepšenie činností zákonodárnej a výkonnej moci pri prijímaní legislatívnych predpisov, pri zlepšení vnútorného fungovania vlády, kde nedochádza k priamej interakcii s podnikateľskými subjektmi, no vznikajú nepriame vplyvy na podnikateľské prostredie, a pri činnostiach, kde vláda ovplyvňuje podnikateľské subjekty jednostranne na základe svojho arbitrárneho rozhodnutia.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
C1	<p>Predbežné pripomienkové konanie</p> <p><i>Aby vláda podrobne analyzovala dopady na podnikateľské prostredie</i></p>	<p>Navrhujeme opätovne zaviesť povinnosť predbežného pripomienkového konania všetkých zákonov a vyhlášok z hľadiska odhadu ich vplyvov na podnikateľské prostredie do legislatívnych pravidiel vlády.</p>	<p>Zmenou legislatívnych pravidiel vlády v roku 2011 zanikla povinnosť predbežného pripomienkového konania k návrhom noviel zákonov. Stratila sa tak povinnosť predkladateľa rýchlym testom analyzovať, či legislatívny zámer alebo návrh môže mať negatívny dopad na podnikateľské prostredie, a bola nahradená len definíciou možnosti takéhoto postupu.</p> <p>Tzv. rýchly test bol pritom základným indikátorom pre gestorov v tejto oblasti (Ministerstvo hospodárstva), že potenciálne dosahy zákona treba podrobne analyzovať a vyhodnotiť v doložke vplyvov v rámci medzirezortného pripomienkového konania.</p> <p>Cieľom tohto opatrenia je zabrániť, resp. sťažiť prijímanie zákonov a opatrení, poškodzujúcich podnikateľské prostredie.</p>
C2	<p>Žiadne hotovostné stimuly</p> <p><i>Aby vláda nezvýhodňovala vybraných investorov cashovou podporou</i></p>	<p>Navrhujeme takú úpravu zákona o investičnej pomoci, v rámci ktorej bude zakázané poskytovať hotovostné investičné stimuly v regiónoch s podpriemernou mierou nezamestnanosti. Zároveň sa navrhuje, aby vláda prijala stratégiu neposkytovania hotovostných stimulov všeobecne, a vo výnimočnej situácii návrhu na udelenie hotovostného stimulu zavedenie povinnosti jeho schvaľovania uznesením Národnej rady Slovenskej republiky.</p>	<p>Vyplácanie hotovostných investičných stimulov (vo forme dotácie na pracovné miesto alebo dotácie na nákup investičného majetku) vytvára veľký tlak na štátny rozpočet.</p> <p>Navyše, dotovanie investorov formou cashových stimulov je najnespravodlivejšou formou podpory z hľadiska vplyvov na domácu i zahraničnú konkurenciu. Dotovaný investor získava priamu výhodu voči svojim konkurentom, a môže ich tak poraziť v podobe nižších cien, a podobne.</p> <p>Pri svojom pôsobení na Ministerstve hospodárstva presadili nominanti strany SaS výrazný útlm v poskytovaní investičných stimulov (7 násobný pokles počtu stimulov; 10 násobný pokles v ich hodnote). Zároveň stanovili stratégiu utlmenia hotovostných stimulov a utlmenia stimulov poskytovaných v regiónoch s podpriemernou mierou nezamestnanosti.</p>
C3	<p>Daňové úľavy v najchudobnejších okresoch</p> <p><i>Aby ich poskytnutie bolo transparentné a jasné</i></p>	<p>Navrhujeme automatické poskytovanie daňových úľav vo vybraných regiónoch s mierou nezamestnanosti nad úrovňou 150 % priemeru Slovenska.</p>	<p>Podobne, ako pridelovanie hotovostných investičných stimulov, aj pridelovanie stimulov vo forme daňových úľav vyvoláva vysokú mieru kontroverzie. Na rozdiel od hotovostných stimulov daňové úľavy nevytvárajú priame nároky na štátny rozpočet, a môžu sa na hospodárení vlády prejavovať dokonca pozitívne (v prípade novej investície, ktorá by sa inak neuskutočnila, štát získava najmenej 20 percent z dane zo zisku, plus úsporu na sociálnych dávkach viažucich sa k novovytvoreným pracovným miestam). Napriek tomu však prijímatelia daňovej úľavy získavajú nespravodlivú konkurenčnú výhodu.</p> <p>V nadväznosti na navrhované ukončenie poskytovania hotovostných investičných stimulov</p>

			<p>navrhujeme prijať vládnu politiku postupného utlmovania poskytovania i daňových úľav.</p> <p>Na druhej strane, v záujme vyššej transparentnosti celého procesu a obmedzenia možností pre vznik korupcie navrhujeme automatické poskytovanie daňových úľav vo vybraných regiónoch s mierou nezamestnanosti nad úrovňou 150 % priemeru Slovenska.</p> <p>Takéto poskytnutie "nárokovateľnej" daňovej úľavy je podmienené nežiadaním inej formy podpory, splnením ostatných podmienok zákona o investičnej pomoci, a vytvorením najmenej 50-tich nových pracovných miest v rámci podniku a jeho skupiny spriaznených podnikov.</p> <p>Nevyhnutnosťou je preukázanie skutočného vlastníctva podniku a ovládaných, resp. ovládajúcich osôb, aby nedochádzalo k presúvaniu pracovných miest z jedného okresu do druhého, ale len k podpore subjektov, ktoré skutočne vytvoria nové pracovné miesta v najchudobnejších regiónoch.</p>
C4	<p>Medzirezortné pripomienkovanie</p> <p><i>Aby sa vláda nevyhýbala odborným pripomienkam</i></p>	<p>Navrhujeme odstrániť z legislatívnych pravidiel vlády ustanovenie umožňujúce „z dôvodu naliehavosti“ schváliť návrh zákona bez predchádzajúceho pripomienkového konania, s výnimkou zákonov prijímaných v skrátrenom legislatívnom konaní so súhlasom NR SR</p>	<p>Medzirezortné pripomienkové konanie je štandardným procesom, v rámci ktorého musia všetky návrhy zákonov, vyhlášok a nariadení prejsť pripomienkovaním jednotlivými rezortmi, úradmi, záujmovými združeniami a verejnosťou. Štandardné trvanie tohto procesu je 14 dní.</p> <p>Bohužiaľ, častokrát sa stáva - a to i v prípade významných zákonov, zásadne ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie - že zo subjektívnych dôvodov (napr. snaha stihnúť termín na predloženie návrhov na rokovanie NR SR) vláda tento proces skráti alebo úplne vynechá.</p> <p>Takáto situácia sa prejavuje na kvalite zákonov, ktoré musia byť následne často menené, novelizované a upravené. Žiaden zákon by sa nemal pripomienkovému konaniu vyhnúť, a ani široká a odborná verejnosť by nemala byť o možnosť pripomienkovať legislatívu ukrátená v žiadnom prípade, s výnimkou naliehavých udalostí so súhlasom parlamentu.</p>
C5	<p>Uzákonenie legislatívnych pravidiel vlády</p> <p><i>Aby legislatívne pravidlá nebolo možné obchádzať</i></p>	<p>Navrhujeme prijať legislatívne pravidlá vlády formou zákona (namiesto súčasnej vyhlášky). Rokovanie vlády by sa tak upravilo podobne, ako v prípade rokovania NR SR, kde platí Zákon o rokovanom poriadku.</p>	<p>Legislatívne pravidlá vlády, ktorými sa riadia všetci predkladatelia zákonov, majú len formu nariadenia. V praxi sa tak často obchádzajú, a to bez možnosti sankcionovať ich porušenie. Aj to je jedným z dôvodov nestability právneho prostredia na Slovensku.</p> <p>Uzákonenie legislatívnych pravidiel vlády umožní stabilizovať legislatívny proces a celkovo skvalitniť legislatívnu prácu vlády.</p>
C6	<p>Podrobné analýzy vplyvov</p> <p><i>Aby sa vláda podrobne zaoberala zákonmi s vplyvom na podnikanie</i></p>	<p>Navrhujeme v novom zákone o legislatívnych pravidlách vlády stanoviť povinnosť doložiť k návrhom zákonov s dopadom na podnikanie vyšším ako 1 mil. EUR za 5 rokov podrobnú analýzu týchto vplyvov.</p>	<p>Pri prijímaní zákonov sa častokrát stáva, že negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie sú vládou ignorované alebo podceňované. Mnohokrát sa dokonca prijímajú zákony, ktoré na podnikanie dopadnú negatívne, no ich celkový pozitívny vplyv je otáznny, alebo žiaden.</p> <p>Príkladom môže byť zákon o registračných pokladniciach, ktorého prijatím museli všetky podnikateľské subjekty vymeniť svoje registračné pokladne za nové s tzv. fiskálnym modulom. Hoci Ministerstvo financií nijako nepreukázalo pozitívny vplyv takéhoto opatrenia na výber daní, presadilo návrh s celkovými nákladmi vyše 40 miliónov eur pre firmy</p>

			<p>jednorázovo, a cca. 10 miliónov eur každý rok (pri certifikácii pokladní).</p> <p>Negatívne vplyvy legislatívy na podnikateľské prostredie nie sú menej významné ako napríklad vplyvy na rozpočet verejnej správy, pri ktorých tento mechanizmus už efektívne funguje. Poškodzovanie podnikateľského prostredia má priamy vplyv na zamestnanosť či na výber daní a odvodov, a preto sa ním treba podrobne zaoberať.</p>
C7	<p>Zákaz "prílepkových noviel" zákonov</p> <p><i>Aby sa novely zákonov nevyužívali na schválenie vecne nesúvisiacich zmien</i></p>	<p>Navrhujeme ústavným zákonom striktne zakázať novelizácie zákonov prostredníctvom nepriamych, "prílepkových" noviel k návrhom zákonov v druhom čítaní, ktoré vecne nesúvisia s navrhovanou zmenou. Prijatie takejto zmeny by potom malo za následok možnosť jej úspešného napadnutia na Ústavnom súde.</p>	<p>V slovenskej legislatívnej praxi sa často stáva, že pri rokovaní o zákonoch v 2. čítaní v Národnej rade SR sú pridávané (často aj samotnou vládou) pozmeňovacie návrhy, ktoré vecne nesúvisia s predmetom pôvodného návrhu zákona.</p> <p>Tieto tzv. prílepkové novely sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a činia slovenský právny systém značne neprehľadným. Preto sa už niekoľkokrát stali predmetom prezidentského veta (a niekoľkokrát bolo toto veto vládnuou väčšinou i prehlasované).</p> <p>Okrem sprehľadnenia právneho systému by toto opatrenie prispelo i ku kultivácii politickej kultúry na Slovensku.</p>
C8	<p>Poslanecké návrhy vo výboroch parlamentu</p> <p><i>Aby boli aj návrhy poslancov podrobené diskusii</i></p>	<p>Navrhujeme novelou zákona o rokovanom poriadku zaviesť povinnosť, aby o každom poslaneckom pozmeňovacom a doplňujúcom návrhu, museli najprv rokovať príslušné výbory Národnej rady SR (prinajmenšom ústavnoprávny výbor), aj keby malo byť hlasovanie v pléne NR SR odložené o potrebný čas.</p>	<p>Na rozdiel od návrhov noviel zákonov, ktoré by mali podliehať podrobnej analýze, pripomienkovaniu a schvaľovaniu vládou i výbormi parlamentu, poslanecké pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sú často predkladané v druhom čítaní, na poslednú chvíľu a bez možnosti adekvátnej diskusie.</p> <p>V nedávnej minulosti sa pritom niekoľkokrát stalo, že takými rozsiahlymi (niekoľkostranovými) pozmeňujúcimi návrhmi boli presadené zásadné a významné zmeny, a to bez adekvátnej diskusie a analýzy.</p> <p>Neznemožní sa poslancom NR SR predkladať v pléne v druhom čítaní pozmeňovacie návrhy, vytvorí sa však štandardný kontrolný mechanizmus formou rokovania vo vecne príslušných výboroch, čím sa zabráni legislatívnemu chaosu a prijímaniu slabo prekonzultovaných zmien v legislatíve.</p>
C9	<p>Zlúčiť obchodný a živnostenský register</p> <p><i>Aby podnikatelia nepotrebovali dvojité povolenia</i></p>	<p>Navrhujeme, na základe dôkladnej analýzy, vytvoriť jediný register podnikateľských subjektov, a to zlúčením obchodného a živnostenského registra, a to v režime správneho konania.</p>	<p>Na Slovensku fungujú paralelne dva registre podnikateľských subjektov: Živnostenský register a Obchodný register.</p> <p>Pred registráciou právnickej osoby (napr. s.r.o.) je však najprv potrebné získať živnostenské oprávnenie, ktoré je jedným z podkladov pre zápis do obchodného registra.</p> <p>V skutočnosti neexistujú žiadne teoretické ani právne dôvody pre to, aby registrácia jednej formy podnikania bola úkonom správneho práva (živnosť) a druhá súdnym konaním (obchodná spoločnosť). Vedenie dvoch paralelných registrov podnikateľských subjektov je zbytočné a vedie k výrobe "pečiatok pre pečiatky", kedy jedna skupina úradníkov produkuje prácu pre inú skupinu úradníkov, na náklady podnikateľa.</p> <p>Takéto riešenie zároveň odbremení súdy od veľkého objemu práce, bez výrazného zvýšenia nárokov na bežnú štátnu administratívu.</p>

C10	<p>Povinné pripomienkovanie podnikateľmi</p> <p><i>Aby sa podnikatelia mohli vyjadriť k návrhom zákonov</i></p>	<p>Navrhujeme v novom zákone o legislatívnych pravidlách vlády zaradiť reprezentatívne združenia podnikateľov medzi povinne pripomienkujúce subjekty, ktoré sú povinne oslobované so žiadosťou o pripomienky k predkladaným návrhom zákonov a vyhlášok. V prípade pretrvávajúcich rozporov sa zavedie povinnosť predkladateľa vykonať rozporové konanie až na úrovni najvyšších štatutárov (ministrov).</p>	<p>V rámci medzirezortného pripomienkového konania je bežné, že sa pripomienkujúce subjekty rozdeľujú na dve skupiny.</p> <p>Povinne pripomienkujúcimi subjektmi sú ústredné orgány štátnej správy. V prípade, ak k návrhu právnej normy vnesú zásadné pripomienky, predkladateľ je povinný vykonať s nimi oficiálne rozporové konanie, a ak sa rozpory v rámci rokovania štatutárov (ministrov) neodstránia, konečné rozhodnutie prijíma vláda ako kolektívny orgán. To robí z procesu medzirezortného pripomienkovania skutočne účinný nástroj.</p> <p>Ostatné subjekty, vrátane verejnosti, nie sú povinne pripomienkujúcimi. Predkladatelia zákonov ich preto často neoslovujú, a ich pripomienkami sa mnohokrát zaoberajú len formálne.</p> <p>Uvedené opatrenie prehĺbi spoluprácu podnikateľov na príprave kvalitnej legislatívy.</p>
C11	<p>Sankcie napomenutím</p> <p><i>Aby podnikateľ nebol pokutovaný hneď pri prvom porušení zákona</i></p>	<p>Navrhujeme prijatie legislatívnej zásady, podľa ktorej sa budú porušenia povinností podnikateľských subjektov vždy rozdeľovať na závažné a menej závažné. Medzi závažné porušenia pritom budú patriť len tie, ktoré priamo vedú k ohrozeniu života, zdravia, výberu daní, a pod. (teda napríklad neposkytnutie pomôcok v rámci BOZP môže byť závažné, ale nedostatočné vedenie evidencie o tom nie).</p>	<p>Mnohé zákony obsahujú povinnosti pre podnikateľské subjekty, ktorých vymáhanie je zabezpečované systémom sankcií a pokút. Tie bývajú mnohokrát stanovované buď v neurčitých rozpätiach, umožňujúcich pokutu odpustiť pri porušení menej závažných povinností (od 0 do X eur). Existujú však prípady, kedy zákon vyžaduje udelenie minimálnej pokuty v hodnote stovák až tisícov eur aj za porušenie relatívne zbytočných byrokratických požiadaviek.</p> <p>Pri menej závažných porušeníach, najmä administratívneho charakteru, sa pritom má uplatňovať zásada, že podnikateľský subjekt dostane čas na nápravu svojho konania, a pri prvom zistení porušenia nebude okrem napomenutia finančne sankcionovaný. Finančná sankcia (pokuta) môže byť pri menej závažných porušeníach udelená až pri opakovanom zistení nedostatkov, a to vždy len v miere primeranej k priestupku.</p> <p>Uvedená zásada bude využitá pri všetkých novelách a nových zákonoch.</p>
C12	<p>Zrušiť zákon o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch</p> <p><i>Aby štát neriadil obchodné vzťahy</i></p>	<p>Navrhujeme zrušiť legislatívu v oblasti regulácie primeranosti obchodných vzťahov a ako náhradu pripraviť podmienky pre diskusiu obchodných reťazcov potravinárskeho priemyslu pre riešenie problematiky spravodlivej súťaže a obchodných vzťahov. Legislatívna úprava v tomto prípade môže byť nahradená etickým kódexom.</p>	<p>Napriek zrušeniu tohto zákona na jar 2011 si jeho nové znenie, upravujúce fungovanie dodávateľsko-odberateľských vzťahov v segmente potravín, našlo cestu do NR SR hneď po nástupe vlády strany Smer, v septembri 2012.</p> <p>Napriek svojej takmer desaťročnej histórii rôzne znenia takejto legislatívnej úpravy nepomohli slovenským potravinárom a prvovýrobcom, ba práve naopak. Podiel slovenských potravín v obchodoch kontinuálne klesá, čo bolo spôsobené do veľkej miery aj snahou vyhnúť sa jednostranne diskriminačným povinnostiam voči obchodníkom v tejto legislatíve.</p>
C13	<p>Audit úradných požiadaviek</p> <p><i>Aby úradníci kontrolovali len to, čo je naozaj dôležité</i></p>	<p>Navrhujeme vykonať skutočne komplexný audit účinnosti všetkých kontrolných, dozorných a inšpekčných orgánov v pôsobnosti jednotlivých rezortov. Výstupmi auditu budú:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zoznam všetkých orgánov dozoru, dohľadu, 	<p>Azda každý podnikateľ už zažil kontrolu jedného z orgánov štátneho dohľadu, kontroly a inšpekcie - či už išlo o kontrolu z Ministerstva zdravotníctva (hygiena), Ministerstva vnútra (živnostenský úrad), Ministerstva práce (Inšpekcia práce - BOZP), Ministerstva hospodárstva (Štátna obchodná inšpekcia či metrologický dozor), Ministerstva životného prostredia (Inšpekcia životného prostredia), Ministerstva pôdohospodárstva (veterinárny dozor), Ministerstva financií (cenové orgány)...</p>

		<p>kontroly a inšpekcie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zoznam všetkých požiadaviek, ktoré vo vzťahu k podnikateľským subjektom kontrolujú, - zoznam metodických odporúčaní pre podnikateľské subjekty o tom, ako naplniť jednotlivé kontrolované požiadavky zo zoznamu, - odstránenie zbytočných, duplicitných alebo protichodných požiadaviek jednotlivých orgánov. 	<p>Orgánov dohľadu a dozoru je na Slovensku neúrekom. Nikdy nebol vykonaný komplexný audit ich opodstatnenosti. Čo je však ešte dôležitejšie, nikdy nebol vykonaný komplexný audit a prehľad toho, čo všetko kontrolujú, či pri kontrole neexistujú duplicity alebo dokonca protichodné požiadavky, a či je každý predmet kontroly skutočne opodstatnený.</p> <p>Cieľom je, aby sa podnikateľ vedel presne oboznámiť s tým, čo od neho kontrola vyžaduje, aby orgány kontroly nemohli vydávať účelové pokuty a sankcie a účelovo hľadať "aspoň nejaký nedostatok". Jasne stanovené "checklisty" kontrolovaných okolností uľahčia život podnikateľom, a zároveň aj orgánom dohľadu a dozoru, a výrazne obmedzia priestor pre korupciu a klientelizmus.</p>
C14	<p>Podnikateľské inkubátory</p> <p><i>Aby tento projekt naozaj pomáhal začínajúcim podnikateľom</i></p>	<p>Navrhujeme pripraviť nový projekt podnikateľských inkubátorov po vzoroch z USA a Izraelu, zameraných na malé, inovatívne firmy, z oblasti IT, technológií, a podobne.</p>	<p>Projekt podnikateľských inkubátorov v kuratele Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania (NARMSP) je v súčasnosti vo svojej poslednej fáze. Aj bez dôkladnej analýzy je možné skonštatovať, že tak, ako bol pripravený, nesplnil svoj účel. Existujúce inkubátory sa stali skôr priestorom pre využívanie dotovaného nájomného pre rôznych malých lokálnych podnikateľov, avšak nesplnili ciele inovatívnosti a podpory vzniku skutočne nových, zaujímavých firiem. Cieľom inkubátorov nemá byť lacnejšie nájomné pre miestnu pobočku veľkej poisťovne, ale priestor pre uvádzanie a pomoc skutočným podnikateľom začínajúcim podnikateľom pri ich rozbehu.</p> <p>Cieľom projektu má byť podporiť moderné začínajúce start-upy prinášajúce inovácie, napríklad v technologickej oblasti s rastovým potenciálom, a to nielen formou poskytnutia priestorov, ale aj pomoci s manažmentom a získavaním kapitálu zo strany skúsených manažérov a biznis anjelov (úspešných podnikateľov, ochotných dobrovoľne podať pomocnú ruku).</p> <p>Práve takéto modely sa najviac osvedčili v krajinách, ktoré sú na čele rebríčkov inovatívnej schopnosti a rastu malých a stredných podnikov na svete.</p> <p>Financovanie projektu by nemalo vytvoriť dodatočné nároky na štátny rozpočet, keďže by malo byť zabezpečené z účelových zdrojov v správe NARMSP, v súčasnosti dočasne využívaných na financovanie napríklad projektov rizikového kapitálu, resp. realokáciou v rámci programov NARMSP.</p>
C15	<p>Jednotný identifikátor podnikateľských subjektov</p> <p><i>Aby všetky registre evidovali firmu pod rovnakým číslom</i></p>	<p>Ako prvý krok pre zjednodušenie fungovania vzťahu medzi úradmi a firmami navrhujeme zaviesť používanie jednotného identifikátora pre podnikateľov vo všetkých registroch verejnej správy.</p>	<p>Neschopnosť využívať údaje o tej istej firme naprieč viacerými registrami, prepojiť tak úrady a šetriť podnikateľom byrokraciou a administratívne náklady je jedným z najviac pociťovaných problémov podnikateľmi na Slovensku.</p> <p>V súčasnosti sú podnikatelia označovaní prostredníctvom rôznych identifikátorov na viacerých úradoch. Hneď pri vzniku firmy je pridelené IČO, registračné číslo v Sociálnej poisťovni, v zdravotných poisťovniach, daňové identifikačné číslo, a podobne. Ďalšie identifikačné čísla sa používajú pre predčísľá účtov pri platení daní, pre variabilné symboly</p>

			pri úhradách daní, odvodov a poplatkov, a podobne.
C16	<p>Klientske centrá</p> <p><i>Aby podnikatelia na úradoch vybavili veci na jednom mieste</i></p>	<p>Navrhujeme systematické budovanie klientskych centier, kde na úrade podnikateľ pri jedinom okienku získa všetky potrebné informácie, tlačivá, a uskutoční i platby, bez potreby návštevy konkrétneho úradníka v jeho vlastnej kancelárii.</p>	<p>Behanie po úradoch je nočnou morou pre podnikateľov - o to viac, ak ich úradníci presúvajú z jedného úradu na druhý, alebo od jedného okienka k druhému. Klasickým príkladom môže byť požiadavka vyplnenia a odovzdania tlačiva, kde na jednom mieste je potrebné zakúpiť kolký, na inom mieste vyžiadať si tlačivo, nechať si ho potvrdiť na treťom mieste, a odovzdať ho opäť na druhom mieste.</p> <p>Z hľadiska dostupnosti tlačív dosiahli úrady veľký pokrok využívaním internetu; pri potrebe poradiť sa o výbere správneho tlačiva sa však podnikateľ spravidla dodatočnej návšteve úradu i tak nevyhne. Pohyb medzi viacerými kancelárkami toho istého úradu, či medzi viacerými spolupracujúcimi úradmi navzájom, je však stále nevyhnutnosťou, ktorá však môže byť odstránená.</p> <p>Viacere úrady na Slovensku, či už ide o služby poskytované obcami, alebo napríklad aj živnostenskými úradmi, úspešne otestovali projekt integrovaných obslužných miest, či klientskych centier. Vyhradením určitého počtu zamestnancov, pôsobiacich ako "interface" medzi klientom a úradom, sa zabráni strate času, a vytvorí i väčší priestor pre prácu samotných úradníkov.</p> <p>Dlhodobo sa navrhuje budovanie tzv. KAMP (kontaktných administratívnych miest pre podnikateľov), ktoré budú slúžiť ako sprostredkovateľ medzi všetkými orgánmi štátnej správy a firmou, ako "klientske centrá", zastupujúce všetky úrady naraz. Prístupnosť takýchto kontaktných miest by mala byť vo všetkých väčších mestách na Slovensku.</p>

D. Právna oblasť

Táto skupina opatrení obsahuje návrhy na celkové zlepšenie legislatívneho prostredia, ktoré nespadajú do žiadnej z ostatných konkrétnych, vecne priradených skupín, a prípadné návrhy na zmeny základnej legislatívy, upravujúcej podnikanie a obchodno-právne vzťahy.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
D1	Zrušenie zákona o preukazovaní pôvodu majetku <i>Aby neúčinný zákon nahradili účinnejšie daňové postihy</i>	Navrhujeme zrušiť zákon o preukazovaní pôvodu majetku ako normu porušujúcu princíp prezumpcie neviny. Ako náhradu za tento zákon využiť dostupné možnosti a dáta daňových úradov a dôslednejšie ich využívať na postihovanie nelegálne nadobudnutého majetku.	Zákon o preukazovaní pôvodu majetku bol prijatý ako čisto politická iniciatíva. Jeho reálne účinky sú však blízke nule. Nielenže vôbec nepomáha efektívne odhaľovať ľudí s nelegálne nadobudnutým majetkom. Navyše je jeho idea postavená na princípe závidi a porušuje i princíp prezumpcie neviny, keďže celé dôkazné bremeno nadobudnutia majetku prenáša na konkrétnu obvinenú alebo osočenú osobu. Dostupným nástrojom je napríklad dodaňovanie majetku, ktorý zjavne prevyšuje historicky zdanené príjmy a jeho nadobudnutie nie je inak doložené, sankčnou daňou vo výške dane z príjmu. Daňové úrady majú prehľad o historicky zdaňovaných príjmoch každej fyzickej osoby, a preto je tento postup účinnejší a založený na spravodlivejšom prístupe.
D2	Lepší Obchodný zákonník <i>Aby sa obchodné právo rekodifikovalo a vylepšilo</i>	Navrhujeme aj na Slovensku upraviť Obchodný zákonník tak, aby dôsledne zohľadňoval zásadu zmluvnej voľnosti a zásadu rovnosti účastníkov právnych vzťahov.	Obchodný zákonník 513/1991 je dnes už prežitou právnou normou, ktorá pochádza ešte z obdobia ČSFR, a medzičasom už bola 34-krát novelizovaná. V susednej Českej republike už pritom táto právna norma prešla zásadnou rekodifikáciou, smerujúcou k jej sprehľadneniu, modernizácii, a dokonca spojeniu s občianskym zákonníkom, čím sa odstránili rozpory napríklad medzi úpravou zmluvných vzťahov uzatváraných podľa občianskeho a obchodného práva. Odstránené by mali byť napríklad duplicity medzi Občianskym a Obchodným zákonníkom (napr. kúpna zmluva, zmluva o dielo), naopak, niektoré zásady by mohli platiť v oboch oblastiach práva (občianske, obchodné), ako napríklad dobré mravy, poctivý obchodný styk a pod.
D3	Jednoznačnosť v podnikateľských predpisoch <i>Aby sa odstránili rozdiely medzi občianskym a obchodným právom zmluvným</i>	Navrhujeme zjednotiť úpravy - a odstrániť neopodstatnené rozdiely - medzi občianskoprávnou a čiastkovou obchodnoprávnou úpravou, napríklad v prípade rôznych inštitútov záväzkového práva.	Pozitívne skúsenosti so zjednotením úprav zmluvného práva podľa občianskeho a obchodného zákonníka je vhodné uplatniť i na Slovensku, a to najmä v oblasti viacerých inštitútov záväzkového práva. Rovnako ide o úprav v oblasti kontraktačného procesu, ručenia, prostriedkov zabezpečenia záväzkov, následkov porušenia zmluvných povinností, či premlčania (zjednotiť všeobecnú premlčaciu lehotu). Takisto je potrebné zjednotiť vzťahy medzi týmito dvoma predpismi v oblastiach, kde jeden vystupuje ako lex specialis a druhý ako lex generalis
D4	Vyššia zodpovednosť konateľov s. r. o.	Navrhujeme dôslednejšie vymáhanie zodpovednosti štatutárnych zástupcov za ich konanie v mene	Poškodzovanie veriteľov úmyselným konaním štatutárov spoločnosti je na Slovensku pomerne rozšírená. Postihovanie tohto konania je však vzhľadom k náročnému

	<i>Aby sa poctiví podnikatelia netrpeli kvôli špekulantom</i>	obchodnej spoločnosti.	<p>dokazovaniu veľmi zložitú.</p> <p>Niektoré z riešení obsahujú opatrenia navrhnuté v časti tohto dokumentu, venovanej konkurzu a reštrukturalizácii.</p> <p>Všeobecným riešením tohto problému však môže byť aj dôslednejšie vymáhanie zodpovednosti konateľov spoločností s ručením obmedzeným, a to napríklad hmotnou zodpovednosťou za záväzky, vzniknuté ich konaním, ak bolo v čase ich vzniku zrejmé, že ich nebude možné naplniť.</p> <p>Ďalším príkladom je dôslednejšie uplatňovanie zásady postihu (výmazu) firiem s negatívnym vlastným imaním (spoločnosti v predĺžení). Možné je i preformulovanie niektorých skutkových podstatí trestného zákona tak, aby podvodné konanie konateľov bolo postihované prísnejšie, nielen vzhľadom na úmysel, ale i vzhľadom na nedbanlivosť.</p> <p>Pri hľadaní vhodných opatrení však je potrebné dbať i na to, aby nebol kriminalizovaný legitímny neúspech v podnikaní.</p>
D5	Spoločník ručiaci za záväzky s.r.o. z doby jeho spolovníctva <i>Aby sa zabránilo prepisom firiem na "biele kone"</i>	<p>Navrhujeme zaviesť povinnosť spovníka s.r.o. vždy ručiť za záväzky spoločnosti aspoň do výšky svojho vkladu do základného imania spoločnosti, resp. do výšky minimálnej sumy 10 000 eur.</p> <p>Táto povinnosť by mala vo vzťahu k nesplateným záväzkom spoločnosti zaväzovať i spovníka, za ktorého spolovníctva tieto záväzky vznikli.</p>	<p>Najjednoduchším spôsobom, ako poškodiť veriteľov a zbaviť sa zadlženej firmy, ktorý je ťažko dokázateľný a sankcionovateľný, je predaj (prepísanie) firmy na tzv. bieleho koňa - nového majiteľa, ktorý je často nemajetný.</p> <p>Zabrániť tomuto konaniu by bolo možné iba zachovaním istého spôsobu ručenia pôvodného spovníka za záväzky, ktoré vznikli počas jeho spolovníctva v s. r. o..</p>
D6	Zákaz podnikania podvodníkom <i>Aby podvodníci nemohli vo svojej činnosti pokračovať</i>	V rámci boja proti nekalým praktikám v podnikaní navrhujeme zákonne zakotviť automatickú sankciu v podobe čiastočného zákazu zakladania alebo zúčastňovania sa na podnikaní formou obchodných spoločností osobám, ktoré sa dopustili úmyselnej ekonomickej trestnej činnosti, alebo trestnej činnosti súvisiacej s korupciou.	<p>Sankcionovanie podvodného konania, spojeného s podnikaním, je neúčinné, ak potrestaná osoba môže naďalej podnikáť. Takáto situácia môže doslova "demoralizovať" poctivých podnikateľov, ktorí na podvodné konanie upozornili.</p> <p>Trest formou zákazu podnikania (vykonávania úlohy štatutárneho orgánu) kombinovaný s peňažným trestnom môže byť v takýchto prípadoch navyše omnoho účinnejší, než samotné odňatie slobody, ku ktorému navyše často dochádza len podmienene.</p>
D7	Účinnejšie posudzovanie odporu <i>Aby inštitút platobného rozkazu nebol zbytočný</i>	Navrhujeme v zákone zaviesť jednoznačnú povinnosť súdov posudzovať relevantnosť dôvodov na podanie odporu pred zrušením platobného rozkazu. Riešením môže byť napríklad povinnosť súdu odôvodniť vytýčenie pojednávania úpravou § 174 Obchodného zákonníka.	<p>Inštitút platobného rozkazu je efektívnym nástrojom vymáhania legitímnych finančných nárokov v obchodnom styku bez zdĺhavých súdnych prietahov. Na základe predložených dôkazov vydá bez pojednávania súd platobný rozkaz, voči ktorému je možné podať odpor v lehote 15 dní. V prípade prijatia odporu nasleduje skutočné súdne pojednávanie.</p> <p>Podľa teórie by súdy mali každý odpor posudzovať, a odpor, ktorý je zjavne neodôvodnený, zamietnuť. V praxi však súdy prijímajú de facto každý odpor, a vytýčujú pojednávania, čo výrazne sťažuje vymáhanie pohľadávok.</p>

D8	Poplatok za odpor voči platobnému rozkazu <i>Aby sa zvýšili náklady neodôvodnených odporov</i>	Navrhujeme zaviesť povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor už pri jeho podaní (alebo v primeranej lehote po podaní), s exaktne stanovenými odôvodnenými výnimkami.	V súlade s cieľom zefektívnenia využiteľnosti inštitútu platobného rozkazu je aj snaha sťažiť zneužívanie neodôvodnených odporov voči nemu formou sankcie, resp. finančnej pokuty. Takéto opatrenie má za cieľ demotivovať skutočných dlžníkov podávať neodôvodnené odpory a umelo tak oddaľovať svoju povinnosť zaplatiť veriteľom.
D9	Precizácia záložného práva k budúcim nehnuteľnostiam <i>Aby sa ujasnili pravidlá pri založení budúcej nehnuteľnosti</i>	Navrhujeme novelou Občianskeho zákonníka a Zákona o katastri nehnuteľností jednoznačne stanoviť, v ktorom registri má byť záložné právo registrované až do nadobudnutia vlastníckeho práva k príslušnej nehnuteľnosti alebo jej spôsobilosti byť registrovaná v katastri nehnuteľností. Uvedené si môže vyžadovať vytvorenie osobitnej kategórie pre vklad práva k budúcim nehnuteľnostiam.	Problematika rozdielu v registrácií nehnuteľností a budúcich nehnuteľností ovplyvňuje najmä podnikateľov v oblasti stavebného priemyslu a developingu nehnuteľností. Vzhľadom na rozdiely v registrácii záložného práva (k nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností, k budúcim nehnuteľnostiam na inom mieste, keďže ešte v katastri zapísané nie sú), sa navrhuje precizovať úpravu záložného práva k budúcim nehnuteľnostiam a nehnuteľnostiam nadobudnutým v budúcnosti.
D10	Zákaz prevodu založeného podniku <i>Aby sa zabránilo podvodom</i>	Navrhujeme zakázať prevod založeného podniku bez predchádzajúceho súhlasu záložného veriteľa.	Založenie akcií, resp. podielu v obchodnej spoločnosti je legitímnym nástrojom garancie práv veriteľa. Bohužiaľ, z praxe existuje prinajmenšom jeden spôsob nekalého obídenia tejto prekážky a zbavenia sa záložného práva zo strany veriteľa, a to formou splynutia podniku s iným podnikom. Uzákonením navrhovaného opatrenia sa tak zabráni stavom, keď prevodom podniku a jeho následným "splynutím" s nezaloženým podnikom nadobúdateľa zanikne založený podnik a s ním aj záložné právo.
D11	Záložné právo a zabezpečovací prevod práva <i>Aby sa nedalo jedno aktívum založiť dvakrát</i>	Navrhujeme ustanoviť, že pokiaľ je na veci zriadené záložné právo, nemožno na tú istú vec zriadiť aj zabezpečovací prevod práva.	Uvedené opatrenie pomáha jasne doriešiť vzťah medzi záložným právom a zabezpečovacím prevodom práva, aby sa zamedzilo podvodnému zneužitiu dvoch rôznych právnych inštitútov na jednom aktíve.
D12	Eliminácia posúvania agendy medzi súdmi <i>Aby súdy skutočne rozhodovali</i>	Navrhujeme precizovaním Občianskeho súdneho poriadku eliminovať predlžovanie a predražovanie sporov, spôsobené posúvaním agendy medzi súdmi (spresniť povinnosť odvolacieho súdu rozhodnúť vo veci a nevracať spor zbytočne späť na prvostupňový súd).	Jedným z častých dôvodov vleklých súdnych sporov je možnosť neustáleho odvolávania sa voči rozsudkom na súd vyššieho stupňa, ktorý však často, namiesto presného rozhodnutia, iba vráti vec na opätovné rozhodnutie súdu stupňa nižšieho. Tým sa súdne spory predlžujú, ale i predražujú. Konkrétne ide o § 218 OSP a nasledujúce, presnejšie aj § 221 ods. 2 (odvolací súd rozhodnutie zruší a vráti prvostupňovému súdu na ďalšie konanie) a tiež § 226 (prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu).
D13	Súdny doručovateľ <i>Aby sa ťažšie vyhýbalo doručeniu predvolaní a rozhodnutí</i>	Navrhujeme eliminovať možnosti obštrukcií pri doručovaní súdnych zásielok precizovaním príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, napríklad sprísnením účinku fikcie doručenia, alebo zriadením inštitútu osobitného	Častým problémom pri obchodných súdnych sporoch, pri ktorých, na rozdiel od trestného práva, nie je možné predviesť svedka/obvineného - dlžníka - použitím donucovacích prostriedkov, resp. polície, sú obštrukcie pri vyhýbaní sa doručeniu súdnych rozhodnutí, predvolaní, žalôb, a podobne.

		súdneho doručovateľa.	<p>Napríklad v prípade zriadenia inštitútu osobitného doručovateľa by jeho náklady hradil štát s tým, že by ich bolo možné súdom uložiť uhradiť tej strane sporu, ktorá prehrá súd – teda podobne ako rozhodnutie o súdnych trovách by súd rozhodol o tom, kto a v akej výške hradí vynaložené náklady na súdneho doručovateľa.</p> <p>Vzhľadom na komplikovanosť riešenia, avšak zároveň na význam tohto problému je možné riešiť túto otázku pri plánovanej rekonštrukcii obchodného a občianskeho práva</p>
D14	<p>Účinnnejšie rozhodcovské konanie</p> <p><i>Aby sa posilnilo postavenie mimosúdnych dohôd</i></p>	<p>Navrhujeme posilniť rozhodcovské konanie v obchodných sporoch tak, aby rozhodnutie rozhodcovského súdu, na ktorom sa obe strany vopred dohodli, mohlo byť spochybnené len obdobne, ako rozhodnutie prvostupňového súdu odvolaním. Odvolanie voči rozhodnutiu rozhodcovského súdu by tak smerovalo priamo na súd druhého stupňa, ktorý by prijal záväzný rozsudok.</p>	<p>Slovenská legislatíva umožňuje, na základe dohody oboch strán, riešiť vzájomné spory mimosúdne, prostredníctvom mediátorov a rozhodcovských súdov.</p> <p>Tento proces však často vedie len k predlžovaniu konania, nakoľko rozhodovanie rozhodcovského súdu môže ktorákoľvek zo strán spochybniť žalobou na všeobecnom súde - čo vedie de facto k obnoveniu konania pred všeobecným súdom.</p> <p>Realizáciou opatrenia by sa odľahčila práca súdov a zrýchlilo riešenie obchodných sporov.</p>
D15	<p>Najneskorší termín začiatku pojednávania</p> <p><i>Aby sa súdne spory zbytočne nepredlžovali</i></p>	<p>Navrhujeme novelou Občianskeho súdneho poriadku stanoviť najneskorší termín začiatku prvého pojednávania v lehote troch mesiacov od podania. Zároveň sa navrhuje zaviesť systém sankcií voči sudcom, resp. predsedovi súdu, pri nedodržíaní zákonom stanovených lehôt.</p>	<p>Vytýčenie prvého pojednávania pri rozhodovaní súdnych sporov nie je zákonom stanovené. Častokrát tak dochádza k neúmernému predlžovaniu súdnych sporov len z dôvodu neskorého vytýčenia prvého pojednávania. Aj pri niektorých stanovených lehotách (napríklad rozhodovanie o platobnom rozkaze) pritom navyše dochádza k neplneniu stanovených lehôt.</p> <p>Realizáciou opatrenia sa vytvorí tlak na rýchlejšie riešenie sporov, ktorý povedie k zefektívneniu práce súdov a k zrýchleniu súdnych konaní.</p>
D16	<p>Viac taxatívnych lehôt súdov</p> <p><i>Aby súdy konali rýchlejšie</i></p>	<p>Navrhujeme zaviesť taxatívne lehoty súdov, týkajúce sa procesných úkonov aj nad rámec vytýčenia pojednávania (napr. zaslanie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku, najdlhšia prípustná lehota na vytýčenie ďalšieho pojednávania, na vypracovanie písomného vyhotovenia rozsudku).</p> <p>V prípade porušenia lehôt sa navrhuje zavedenie obdobného sankčného postihu voči nekonajúcim sudcom, ako pri oneskorenom vytýčení prvého pojednávania.</p>	<p>Okrem lehoty pre vytýčenie prvého pojednávania sú jedným z dôvodov neúmerného predlžovania súdnych sporov na Slovensku aj nekonania súdov v rámci ďalších procesných úkonov v obchodnom spore.</p> <p>Predpokladom širšieho uplatňovania pevných lehôt musí byť ich primeranosť a efektívne riadenie súdov, aby nedochádzalo k stavu, že aj poctiví a pracovití sudcovia budú sankcionovaní len preto, že pri vysokom náklade nových vecí objektívne nemohli stíhať všetky lehoty.</p>
D17	<p>Náhradné doručenie platobného rozkazu</p> <p><i>Aby bola lepšia</i></p>	<p>Navrhujeme novelou OSP (99/1963 Zb.) zavedenie fikcie doručenia - náhradného doručenia platobných rozkazov právnickej osobe v prípade, ak sa z neopodstatnených dôvodov vyhyba jej prevzatiu.</p>	<p>Platobný rozkaz je účinný právny nástroj vymáhateľnosti oprávnených pohľadávok bez nutnosti zdĺhavých súdnych konaní.</p> <p>Napriek pomerne krátkej lehote na podanie odporu voči platobnému rozkazu (15 dní) však existuje pomerne účinný spôsob, ktorým sa môže dlžník vyhýbať svojej povinnosti - je ním</p>

	<i>vymáhateľnosť platobných rozkazov</i>		vyhýbanie sa prevzatiu platobného rozkazu. Realizácia opatrenia zvýši účinnosť platobných rozkazov.
D18	Menej predlžovania súdnych konaní <i>Aby sa nedalo vyhýbať vydávaniu rozsudkov</i>	Navrhujeme rozšírenie využívania vydávania rozsudkov pre zmeškanie v prípade opakovanej neprítomnosti dlžníka na pojednávaní.	Neúčast' na súdnom pojednávaní z najrozličnejších dôvodov je ďalším z neduhov súdnych konaní na Slovensku. Súčasťou riešenia môže byť napríklad účinnejšie posudzovanie dôvodov neúčasti na pojednávaní, spolu s prísnyim postihovaním tých, ktorí takéto niečo umožňujú – napríklad lekári pri vydávaní neschopeniek a pod.
D19	Čierna listina podnikateľov <i>Aby sa špekulantom prestalo dariť</i>	Navrhujeme zaviesť "čiernu listinu" podnikateľov, ktorí porušili vybrané zákonné povinnosti, napríklad oneskorene podali dlžnícky návrh na vyhlásenie konkurzu, či opakovane porušovali povinnosti voči verejným rozpočtom.	Podnikanie osôb, ktoré konštantne neplnia svoje záväzky voči veriteľom, dodávateľom, či štátu, je problémom, ktorého neriešenie podporuje špekulantstvo i nárast druhotnej platobnej neschopnosti podnikov. Takýmto podnikateľom by sa malo znemožniť napr. zúčastňovať sa verejných obstarávaní. Zároveň by ich zoznam mal byť zverejnený, napríklad na webe prostredníctvom Hospodárskeho registra Ministerstva hospodárstva, aby si aj ostatní podnikatelia vedeli overiť dôveryhodnosť svojich obchodných partnerov.
D20	Obmedzenie možnosti vyhýbania sa súdu <i>Aby sa súdne konania zefektívnil</i>	Navrhujeme zákonne obmedziť možnosť vyhýbať sa súdnemu konaniu a predlžovať ho predkladaním rôznych dôvodov, pre ktoré sa osoba (svedok, účastník konania) nemohli pojednávania zúčastniť.	Častým z dôvodov neúmerneho predlžovania riešenia súdnych sporov sú obštrukcie žalovanej strany pri neúčasti na jednotlivých pojednávaniach.

E. Konkurz a reštrukturalizácia

Konkurencia je podľa ekonómov procesom tvorivej deštrukcie. Vo fungujúcej trhovej ekonomike firmy vznikajú, ale aj neúspešné firmy zanikajú, aby prenechali miesto ďalším podnikania chtivým jednotlivcom. Pre efektívne fungovanie konkurencie je nevyhnutné, aby bol proces bankrotu, ale i reštrukturalizácie firmy, jednoduchý, ale pritom spravodlivý.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
E1	Posilnenie postavenia veriteľov v konkurze <i>Aby boli ochránené ich pohľadávky</i>	Navrhujeme zväziť ďalšie posilnenie postavenia veriteľov, napríklad zjednodušením postupu prihlasovania pohľadávok, zjednodušením formulárov, zverejnením všeobecných vzorov podaní a uprednostňovaním obsahu pred formou, a to pri súčasnom zachovaní procesných nástrojov dlžníkov, slúžiacich na obranu pred špekulatívnymi návrhmi a nepriateľskými prevzatiami.	Ostatná novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii do veľkej miery zlepšila túto právnu normu v prospech ochrany záujmov veriteľov. Napriek tomu však aj po nadobudnutí jej účinnosti je potrebné ďalej sledovať, či priniesla dostatočný tlak na zodpovedné správanie sa dlžníkov. Všeobecnou výhradou zo strany veriteľov je celkový komplikovaný byrokratický systém konkurzov, komplikovanosť formulárov a celkový prílišný formalizmus zákona, ktorý často kladie formu nad obsah. Podnikateľ - veriteľ - má veľmi neistú pozíciu pri prihlasovaní svojich pohľadávok do konkurzu, z hľadiska správnosti prihlásenia. Bez účinnej pomoci advokáta, zaoberajúceho sa konkurzmi, je tak prihlásenie pohľadávok pre bežného podnikateľa takmer nevykonateľné.
E2	Insolvenčný register <i>Aby boli informácie z konkurzov ľahko dostupné</i>	Navrhujeme vytvoriť insolvenčný register, v ktorom budú zverejňované verejne prístupné aktuálne informácie z konkurzných konaní a o konkurzných správcoch, dokumenty z konkurzných spisov a zákonom stanovené informácie, týkajúce sa dlžníkov.	Údaje o konkurzoch, zasadnutiach veriteľských výborov, a podobne, sú dnes dostupné len komplikovanou formou prostredníctvom obchodného vestníka na stránkach Ministerstva spravodlivosti. Takýto systém nie je úplne prehľadný. Možnou inšpiráciou prijatia tohto opatrenia môže byť právna úprava insolvenčného práva v Českej republike a internetový Insolvenční rejstřík, dostupný na webovej adrese https://isir.justice.cz .
E3	Zníženie poplatku na vyhlásenie konkurzu <i>Aby dôvodné podania boli lacnejšie</i>	Navrhujeme zníženie poplatku za podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu, respektíve v ideálnom prípade zavedenie mechanizmu vrátenia väčšej časti súdneho poplatku pri veriteľskom konkurze, ak sa návrh na vyhlásenie konkurzu ukáže ako dôvodný.	Podnikateľský subjekt, ktorý nie je schopný riadne a včas plniť svoje záväzky, môže na trhu spôsobiť viac problémov než osohu. Práve druhotná platobná neschopnosť, spôsobená neuhrádzaním faktúr od vlastných odberateľov, je veľkým problémom podnikateľského sektora na Slovensku. Prekážkou pre prirodzené "čistenie trhu" sú i privysoké súdne poplatky za veriteľský návrh na vyhlásenie konkurzu. Prihlásenie sa o riadne vysporiadanie vlastných pohľadávok je pritom základným predpokladom fungovania systému vymáhateľnosti práva v obchodnom styku. Prijatím tohto opatrenia by sa umožnilo včas začať konkurzné konanie. Zároveň, vďaka mechanizmu vrátenia poplatku len pri úspešnom návrhu na vyhlásenie konkurzu, by sa predišlo vzniku motivácie na špekulatívne konkurzné návrhy.

E4	<p>Širšia definícia zlého úmyslu</p> <p><i>Aby boli veritelia lepšie chránení</i></p>	<p>Navrhujeme zaviesť širšiu definíciu zákonnej domnienky zlého úmyslu dlžníka pri podozrivom prevádzaní majetku na tretie osoby na úkor veriteľov.</p> <p>Povinnosť niesť dôkazné bremeno ohľadom úmyslu pri prevádzaní majetku by tak v občianskom súdnom konaní prešla na dlžníka, ktorý by musel dokazovať, že nejednal s úmyslom poškodzovať veriteľa.</p>	<p>Práva veriteľov, uplatňujúcich si svoje pohľadávky voči dlžníkovi - podniku - sú najviac ohrozené tunelovaním dlžníkovho majetku - špekulatívnym predajom aktív z majetku dlžníka, s cieľom dlžníka vyniesť cenné aktíva mimo majetku podniku tak, aby sa pritom ochránil jeho majetok a zároveň poškodili práva veriteľa.</p> <p>Veriteľ je často bezmocný, pretože na preukázanie takéhoto konania potrebuje mať často nedostupné informácie a dôkazy, ktorých zabezpečenie je veľmi nákladné, pri sofistikovanom postupe až takmer nemožné.</p> <p>Potrebné je preto prijať jednoznačnejšiu a zrozumiteľnejšiu právnu úpravu odporovateľnosti právnych úkonov, ktoré boli urobené v posledných 3 rokoch a zmenšili majetok dlžníka tak, že veriteľ nemôže byť uspokojený v takej výške, v akej by za iných okolností bol. Odporovať právnym úkonom možno aj voči osobám, ktoré mali z týchto úkonov prospech (teda nielen voči veriteľovi), v Občianskom zákonníku (§ 42a a 42b) podľa vzoru úpravy v zákone o konkurze (§ 57 a nasledujúce).</p>
----	---	---	---

F. Verejné obstarávanie

Táto skupina opatrení obsahuje návrhy na zlepšenie procesu verejného obstarávania, a to tak, aby sa zvýšila jeho transparentnosť, aby boli podmienky pre férový konkurenčný boj jasnejšie, a aby sa zefektívnil často byrokratický proces obstarávania verejných inštitúcií.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
F1	Školenie verejných obstarávateľov <i>Aby mali pravidlá jasný výklad</i>	Navrhujeme, aby Úrad pre verejné obstarávanie organizoval pravidelné školenia pre osoby s odbornou spôsobilosťou - verejných obstarávateľov. Zároveň sa navrhuje vydanie manuálu s cieľom zvýšiť kvalitu obstarávania, a to nielen z hľadiska formálnosti, ale aj hospodárnosti (včasná príprava eliminujúca časový stres a výskyt obstarávaní narýchlo a bez súťaže, využívanie vhodných obstarávacích metód, stanovovanie primeraných súťažných podmienok, lehôt a pod.)	Komplikované pravidlá verejného obstarávania poskytujú mnoho príležitostí na rôzny výklad. Aj preto je dôležité, pri neustálych zmenách v legislatíve, v zákone č. 25/2006 o verejnom obstarávaní (len počas roka 2011 novelizovaný 7 krát) a v metodických postupoch je kľúčové udržiavať vysokú kvalitu informovanosti a vedomostí v odbornej verejnosti.
F2	Centrálny web obstarávaní <i>Aby sa o všetkých obstarávaníach naozaj vedelo</i>	Navrhujeme vytvoriť a sprevádzkovať pod kuratelou Úradu pre verejné obstarávanie jednu centrálnu funkčnú a prehľadnú webovú stránku, na ktorej budú základné informácie o všetkých obstarávaníach nad 1000 eur. Všetky obstarávania budú prehľadne vyhľadateľné podľa odvetvia, predmetu, regiónu, výšky sumy a ďalších kritérií. Zároveň služba umožní nastaviť bezplatnú automatickú e-mailovú notifikáciu všetkých novo vyhlásených obstarávaní na dennej báze podľa zvolených kritérií (aby napríklad trnavský živnostník našiel každé ráno vo svojej e-mailovej schránke informácie o všetkých zákazkách v oblasti stavebníctva v trnavskom regióne v sume od 5 do 50 tisíc eur).	Pre transparentnosť postupov verejného obstarávania je najdôležitejšia dostupnosť a prehľadnosť informácií. Zjednodušene je možné povedať, že verejné obstarávanie, o ktorom sa môže každý jednoducho dozvedieť, je vďaka takejto verejnej kontrole zo strany médií, konkurujúcich si firiem i verejnosti najťažšie zmanipulovateľné. Práve preto je až zarážajúce, že do dnešného dňa neexistuje jedna funkčná webová stránka, na ktorej by boli prehľadne zverejnené všetky prebiehajúce verejné obstarávania. Existencia takéhoto webového serveru, spolu s povinnosťou zverejniť každé, aj to najmenšie obstarávanie aspoň na krátku časovú dobu na tejto stránke, by umožnila zrušiť veľké množstvo omnoho byrokratickejších a zaťažujúcejších povinností zo zákona o verejnom obstarávaní. Doba zverejnenia jednotlivých obstarávaní sa môže líšiť v závislosti od výšky obstarávanej sumy. Pri drobných zákazkách do 20 tisíc eur môže postačovať zverejnenie prostredníctvom krátkej informácie (formulár rozsahu 1 strana A4) po dobu 7 dní. Ide o základný nástroj posilňujúci konkurenciu, ktorým sa odstráni hlavná prekážka a to utajenie prebiehajúceho obstarávania. Podobne, ako pri zverejňovaní zmlúv, sa navrhuje pravidlo, že ak obstarávanie nebude zverejnené na tejto webovej stránke, automaticky sa stáva neplatným.
F3	Kontrola súťažných podkladov na ÚVO	Navrhujeme zaviesť možnosť verejného obstarávateľa nechať si záväzne skontrolovať a posúdiť správnosť súťažných podkladov a	Nejasnosť a nejednoznačnosť pravidiel je zdrojom mnohých problémov pri verejnom obstarávaní. Zákon o verejnom obstarávaní napríklad v §27 a 28 umožňuje vyžadovať preukázanie ekonomického, finančného postavenia a technickej alebo odbornej

	<i>Aby si bolo vopred možné overiť, či je súťaž pripravená férov</i>	plánovaného postupu verejného obstarávania ešte pred jeho spustením, resp. pred ich zverejnením. Včasné korekcie by zabránili prípadom, keď ÚVO nariadi zrušenie (časti) súťažných podkladov pre ich rozpor so zákonom o verejnom obstarávaní, čo predlžuje trvanie VO a zvyšuje náklady pre obstarávateľa i záujemcov. Zároveň sa eliminuje predlžovanie procesu obstarávania z dôvodu neskorších námietok voči zvolenému postupu či podmienkam tendra.	spôsobilosti uchádzača, avšak nájdenie primeranej hranice je náročné a často býva predmetom námietok zo strany ostatných uchádzačov, či priamo zrušenia procesu verejného obstarávania. Čiastočne je tento problém riešený už dnes v rámci kontroly postupu, kde však stanovisko ÚVO nemusí byť záväzné. V prípade zavedenia tejto povinnosti by bolo potrebné novelizovať zákon o VO.
F4	Transparentnosť a nediskriminácia <i>Aby obstarávatelia, vedeli, čo sa od nich očakáva</i>	Navrhujeme jednoznačne v zákone o verejnom obstarávaní zadefinovať pojmy transparentnosť a nediskriminácia, aby nedochádzalo k ich voľnému výkladu kontrolným orgánom.	§ 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní stanovuje, že obstarávateľ musí pri zadávaní zákaziek uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti. Jednotlivé princípy a ich náplň však nie sú nikde jasne zadefinované. Ich vágne ustanovenie tak prenecháva priestor pre úradníkov, aby subjektívne a bez pravidiel rozhodovali, najmä v prípade princípov nediskriminácie a transparentnosti, či tá - ktorá súťaž napĺňa alebo nenapĺňa podmienku citovaného ustanovenia. To vytvára priestor jednak pre korupčné správanie, a jednak pre nie objektívne a spravodlivé hodnotenie jednotlivých súťaží.
F5	Jasné povinnosti osôb pri verejnom obstarávaní <i>Aby osoby, realizujúce obstarávanie, niesli aj zodpovednosť</i>	Navrhujeme zakotviť v zákone explicitne zodpovednosť osôb, ktoré na strane verejného obstarávateľa pripravujú súťažné podklady a rozhodujú o výbere uchádzača, vrátane členov výberových komisií.	Rozhodovanie o výbere víťazov, často veľkých zákaziek, prípadne o príprave súťažných podkladov, ktoré sa môžu neskôr ukázať ako nesprávne, diskriminačné, či pripravené na mieru vopred pre určitého uchádzača, by totiž malo, okrem právomocí a kompetencií, so sebou niesť aj reálnu a konkrétnu zodpovednosť. Príkladom môže byť zavedenie povinnosti vykonávať svoju pôsobnosť pri príprave súťaže a pri jej vyhodnotení s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami verejného obstarávateľa, pod hrozbou sankcie, v prípade členov výberových komisií i trestnej. Ďalším príkladom môže byť povinnosť zaobstarat' si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo obstarávateľovi spôsobiť škodu alebo ohroziť jeho záujmy, a podobne.
F6	Jednoduchšie menšie verejné obstarávania <i>Aby menšie verejné obstarávania boli rýchlejšie a</i>	Navrhujeme zaviesť limit na obstarávanie zákaziek s nízkou hodnotou naspať na sumu 30 tisíc eur. Pri obstarávaní týchto zákaziek môže obstarávateľ využiť zjednodušenú formu nákupu, a to prostredníctvom prieskumu trhu. Zároveň sa však	Zákonom upravený proces verejného obstarávania musí existovať, pretože stanovuje pravidlá, ktorých dodržiavanie by malo viesť k efektívnemu a hospodárnemu vynakladaniu verejných prostriedkov. Pri obstarávaní predmetov zákaziek s nižšími finančnými hodnotami sa však môže stať, že náklady, spojené s administratívou verejného obstarávania (vrátane pracovného času)

	<i>menej byrokratické</i>	navrhuje pre tieto zákazky zaviesť povinnosť ich zverejnenia na centrálnom webe verejných obstarávaní po dobu najmenej 7 kalendárnych dní. Zverejnenie - a dostupnosť informácie o takomto verejnom obstarávaní - je totiž najúčinnjšou formou zabezpečenia transparentného priebehu, vyvoláva však len minimálne náklady, spojené s vyplnením ohlasovacieho formuláru o detailoch zákazky.	prevýšia potenciálne prínosy z dodržiavania striktných, no zdĺhavých a byrokratických postupov.
F7	Zverejňovanie metodických usmernení ÚVO <i>Aby pokyny ÚVO boli jednotné a záväzné</i>	Navrhujeme zaviesť mechanizmus, pri ktorom budú zverejňované všetky metodické usmernenia ÚVO, pričom tieto usmernenia budú záväzné a nebude dochádzať k rôznym metodickým výkladom pre rovnaké obstarávanie. Zjednotenie prístupov k pravidlám obstarávania je základnou podmienkou odstránenia nejednoznačnosti legislatívy v tejto oblasti	Veľkým zdrojom nejednoznačnosti pri postupoch vo verejnom obstarávaní je prístup samotného Úradu pre verejné obstarávanie pri vydávaní metodických pokynov. Nielen, že metodické pokyny ÚVO nie sú záväzné - a preto sa môže stať, že subjekt, ktorý požiada o metodické usmernenie, hoci ho naplní do bodky, môže byť postihovaný za nesprávny postup. Navyše, v praxi sa vyskytli i prípady, kedy na dve rovnaké zákazky (totožné podklady, iba dvaja rôzni obstarávatelia) vydal Úrad pre verejné obstarávanie dva úplne protichodné metodické pokyny.

G. Dane a verejné financie

Táto skupina opatrení zahŕňa návrhy na opatrenia v oblasti daňovej politiky, ktoré priamo nesúvisia so zavedením odvodového bonusu. Zároveň sú sem zaradené i opatrenia zamerané na zmeny vo verejných financiách, ktoré ovplyvňujú podnikateľské prostredie nepriamo - napríklad úspory vo výdavkoch štátu zvyšujú, prostredníctvom oslabenia tzv. "crowding-out" efektu priestor na súkromné investície a rast cez pokles úrokových mier.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
G1	Zjednotenie sadzieb DPH <i>Aby sme znížili sadzby a odstránili výnimky</i>	Navrhujeme zjednotiť sadzbu DPH na úrovni 19 percent.	Zvýšenie základnej sadzby DPH z 19 na 20 percent v roku 2011 bolo plánované ako dočasné opatrenie, do doby, kým v rámci konsolidačného úsilia klesne deficit verejných financií pod hranicu 3 % hrubého domáceho produktu. Zníženie základnej sadzby DPH prinajmenšom naspať na 19 % je však možné vykonať aj hneď, napríklad so súčasným zrušením výnimiek, na ktoré je uplatňovaná 10 %-ná sadzba. Znížená sadzba DPH pre vybrané produkty je nesystémovým prvkom, navyše, empiricky je preukázané, že pri potenciálnom zjednotení sadzieb by sa do finálnej ceny výrobkov neprenieslo celé zvýšenie 10 percentnej sadzby.
G2	Úprava pokút pri mesačných mzdových prehľadoch <i>Aby daňové úrady nezneužívali hoc i 1-dnové meškanie na pokutovanie</i>	Navrhujeme zrušenie povinnosti daňového úradu uložiť pokutu pri oneskorenom zaslaní prehľadu, ak je oneskorenie kratšie než jeden kalendárny mesiac, a k pokute pristúpiť až pri viacnásobnom a opakovanom porušení v rámci posledných 12-tich mesiacov.	Podľa § 39 ods. 9 zákona č. 595/2003 o dani z príjmov musia podnikatelia daňovému úradu každý mesiac predložiť prehľad o tom, koľko peňazí svojim zamestnancom vyplatili na mzdách, o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z týchto príjmov a o daňovom bonuse za uplynulý kalendárny mesiac. Okrem toho, že sú tieto rozsiahle prehľady (10 riadkov na zamestnanca) duplicitné s ročnými hláseniami, za ich oneskorené podanie, čo i len o jeden deň, je daňový úrad povinný vyrubiť podnikateľovi pokutu vo výške najmenej 30 eur. V minulosti pritom povinnosť ukladania pokuty neexistovala.
G3	Jednoduchšie odpisovanie nevymožiteľných pohľadávok <i>Aby štát nevyberal dane aj z neuhradených faktúr</i>	Navrhujeme zjednodušiť proces odpisovania nevymožiteľných pohľadávok jednotnou právnou úpravou a umožniť znižovanie základu dane z príjmov o takéto pohľadávky rýchlejšie, najneskôr v nasledujúcom účtovnom období. Jednou alternatívou je systém, známy z bankového sektora, pri ktorom banky hodnotia kvalitu poskytnutých úverov podľa počtu dní po splatnosti. Z pohľadávok, ktoré sú po splatnosti dlhšie ako napríklad pol roka, by si tak podnikatelia mohli uplatniť 50 % - né daňové výdavky, po roku by si mohli nárokovať zvyšok.	Podnikatelia, ktorí majú povinnosť viesť podvojnú účtovníctvo, čelia najmä v dobe rastúcej platobnej neschopnosti a bujnejších podvodov pri podnikaní častému problému: svojmu odberateľovi vystavia faktúru, ktorá je okamžite v danom zdaňovacom období zaúčtovaná medzi výnosy. Vzniká im tak povinnosť odvieť z nej štátu daň z pridanej hodnoty, ako aj daň z príjmu, hoci im odberateľ faktúru zatiaľ nezaplátil. Zásadným problémom, najmä pre menších a finančne slabších podnikateľov však je, ak im odberateľ faktúru neuhradí. V takom prípade totiž nielen že nedostanú zaplatené za dodaný tovar či službu; druhýkrát prerábajú práve na tom, že peniaze síce nevideli, no štátu z nich tak DPH, ako aj daň z príjmu už odvedli. Proces odpisu nevymožiteľných pohľadávok je veľmi komplikovaný, keďže táto problematika je upravená viacerými zákonmi, a nie na jednom spoločnom mieste v jedinom zákone. Zároveň proces účtovného odpisu nevymožiteľnej pohľadávky dnes trvá až tri roky, čo je príliš dlhá doba.

G4	<p>Inteligentnejšie kontroly DPH</p> <p><i>Aby sa bojovalo proti daňovým únikom bez zvyšovania byrokracie</i></p>	<p>Navrhujeme posilniť daňové kontroly zamerané na odhaľovanie podvodov s DPH s preferenciou takých (softvérových) nástrojov, ktoré nebudú predstavovať neprímeranú administratívnu záťaž pre podnikateľov napríklad pri registrácii za platcov DPH alebo pri podávaní výkazov.</p>	<p>Daňová kontrola je vyčerpávajúcim procesom, ktorý je pre podnikateľov veľmi zaťažujúci. Napriek existujúcim prísnyh kontrolám a stále byrokratickejšim postupom pri výbere dane z pridanej hodnoty patrí Slovensko k neslávnej špičke v únikoch pri platení tejto dane. Odhadovaná výška únikov predstavuje 1,5 mld. eur ročne a v pomyselnom rebríčku je horšie než SR umiestnené len Grécko, kde je neplatenie daní národným športom.</p> <p>Práve pri dani z pridanej hodnoty sa však najjednoduchšie dajú vystopovať schémy, ktoré poukazujú na podozrivé transakcie, obchody, karuselové schémy, žiadosti o podozrivé výplaty nadmerných odpočtov, a podobne.</p>
G5	<p>Predvyplnenie daňového priznania a ďalších tlačív k dani z príjmov a k odvodom</p> <p><i>Aby sa vyúčtovanie daní z príjmov maximálne zjednodušilo</i></p>	<p>V súlade so zákonom č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov navrhujeme navyše i vytvoriť potrebnú IT podporu tak, aby bolo v maximálnej miere zabezpečené predvyplnenie formulárov využitím zdieľania údajov medzi daňovými úradmi, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami a uľahčené ich následné zasielanie.</p>	<p>Zjednotenie informačných systémov pre výber daní a odvodov v rámci Finančnej správy, Sociálnej poisťovne a zdravotných poistení (ako nevyhnutný krok k odvodovému bonusu, ktorý je však plánovaný i v rámci tzv. projektu UNITAS) so sebou prinesie mnoho výhod.</p> <p>Niekoľko podávaných výkazov sa tak zjednotí do jedného spoločného daňového priznania pre všetky vyššie menované inštitúcie (rovnako môže dôjsť i k zjednoteniu registračných formulárov, hlásení, prehľadov, a pod.).</p> <p>Vďaka tomu napríklad bude môcť Finančná správa fyzickým osobám - nepodnikateľom zasielať kompletne predvyplnené daňové priznania vrátane údajov, čerpaných z mesačných mzdových hlásení, a podnikateľské subjekty budú môcť nájsť predvyplnené tlačivá s ich identifikačnými znakmi či údajmi za posledné zúčtovacie obdobia, čím ušetria množstvo byrokracie. Vysporiadavanie týchto tlačív elektronickou formou sa tiež stane samozrejmosťou.</p>
G6	<p>Jednotné kontaktné miesta</p> <p><i>Aby sa ich činnosť rozšírila na všetky potrebné úrady</i></p>	<p>Navrhujeme, aby bola činnosť JKM ďalej rozšírená a doplnená o vybavovanie ďalších potrebných náležitostí nad rámec registrácie firmy, a to aj v daňovej oblasti (DPH). Napríklad sa navrhuje rozšíriť pôsobnosť pri poskytovaní údajov pre registráciu v súlade so zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, a to aj pri nahlasovaní zmien.</p>	<p>Jednotné kontaktné miesta (JKM) fungujú v Slovenskej republike pri živnostenských úradoch už niekoľko rokov. Ich úspešné fungovanie viedlo k násobnému zníženiu nákladov pre podnikateľov, a to najmä pri registrácii firiem.</p>
G7	<p>Návod na podávanie daňových priznaní k DPH</p> <p><i>Aby sa podnikatelia dokázali lepšie orientovať</i></p>	<p>V súlade so zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty sa preto, vzhľadom na zlú orientáciu podnikateľského prostredia v súčasnej verzii zákona o dani z pridanej hodnoty, navrhujeme vypracovať prehľadný a stručný návod ako postupovať pri príprave a podávaní daňových priznaní k DPH.</p>	<p>Administratívnu záťaž je možné znižovať niekoľkými spôsobmi. Tým najjednoduchším je odstraňovanie samotnej byrokracie, tlačív, a podobne, prípadne znižovanie frekvencie ich používania či zjednodušovanie ich obsahu.</p> <p>To však nie je vždy dobre možné - napríklad pre priznávanie nepriamych daní je nevyhnutné používať daňové priznania, obsahujúce pomerne vysoké kvantum dát, vychádzajúcich z európskej legislatívy.</p> <p>Účinným spôsobom, ktorý však aj v tejto situácii môže byť podnikateľom výrazne nápomocný, a je odporúčaný v rámci iniciatív Európskej komisie a OECD pre pomoc malým podnikateľom, je poskytovanie prehľadných a zrozumiteľných návodov a manuálov</p>

			pre spracúvanie nevyhnutnej byrokracie, súvisiacej s daňami.
G8	Portál náležitostí k spotrebnej dani z minerálneho oleja <i>Aby túto daň podnikatelia zadministrovali elektronicky</i>	Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja, vytvoriť komplexné elektronické riešenie náležitostí vyžadovaných od podnikateľských subjektov.	Ďalším spôsobom znižovania byrokratického bremena, ktoré súvisí s nepriamymi daňami, je ustanovenie portálových riešení pre spotrebné dane. Po získaní unikátneho identifikačného čísla a hesla pre každý podnikateľský subjekt, ktorý je daňovníkom tejto spotrebnej dane, by podnikateľ cez jedinú webovú stránku dokázal vyriešiť väčšinu byrokracie, súvisiacej so spotrebnou daňou z minerálneho oleja (najmä vybavenie daňových priznaní a prípadných opráv chybných údajov) a získal elektronický prístup k všetkým potrebným informáciám.
G9	Manuál k spotrebnej dani z minerálneho oleja <i>Aby sa podnikatelia dokázali lepšie orientovať</i>	V súlade so zákonom č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja navrhujeme vydanie zrozumiteľného manuálu, ktorý by jednoznačne interpretoval zákon v zmysle jednotlivých krokov a postupov vyžadovaných od podnikateľských subjektov a poskytoval návod riešenia problémových oblastí.	Podobne, ako navrhujeme pri dani z pridanej hodnoty, je účinným spôsobom znižovania administratívnej náročnosti aj pri spotrebnej dani z minerálneho oleja poskytnutie prehľadných a zrozumiteľných návodov a manuálov pre spracúvanie nevyhnutnej byrokracie.
G10	Portál k spotrebnej dani z liehu <i>Aby túto daň podnikatelia zadministrovali elektronicky</i>	Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu, vytvoriť komplexné elektronické riešenie náležitostí vyžadovaných od podnikateľských subjektov.	Ďalším spôsobom znižovania byrokratického bremena, ktoré súvisí s nepriamymi daňami, je ustanovenie portálových riešení pre spotrebné dane. Po získaní unikátneho identifikačného čísla a hesla pre každý podnikateľský subjekt, ktorý je daňovníkom tejto spotrebnej dane, by podnikateľ cez jedinú webovú stránku dokázal vyriešiť väčšinu byrokracie, súvisiacej so spotrebnou daňou z liehu (najmä vybavenie daňových priznaní a odber kontrolných známok, ako aj dodávanie pravidelných prehľadov a hlásení) a získal elektronický prístup k všetkým potrebným informáciám.
G11	Viac elektronickej komunikácie v daňových otázkach <i>Aby sa podnikateľ s daňovým úradom dohodol cez internet</i>	Navrhujeme, aby - v zmysle princípu "internet-banking s úradmi" vytvorili daňové úrady, okrem existujúceho zaručeného elektronického podpisu, i ďalšie riešenia pre komplexnú komunikáciu s podnikateľmi.	Okrem parciálnych portálových riešení pre jednotlivé druhy - najmä nepriamych - daní - je vhodné zmeniť celkový prístup Finančnej správy k podnikateľom. Úpravou zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) môže Finančná správa formou propagácie a lepšieho informovania dotknutých subjektov zabezpečiť podporu pre intenzívnejšie využívanie elektronických prostriedkov na strane podnikateľského prostredia, aj verejnej správy. Príkladom môžu byť dobrovoľné elektronické alebo e-mailové schránky, prístupné len prostredníctvom unikátneho hesla a identifikátora, prostredníctvom ktorých by bolo možné výlučne elektronicky zasielať a spracúvať daňové priznania a akékoľvek iné formuláre pre daň z príjmov.
G12	Elektronická komunikácia v spotrebných daniach z energií <i>Aby sa podnikateľ s daňovým</i>	Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu, vytvoriť podmienky pre plnohodnotnú možnosť elektronickej registrácie daňových dlžníkov a	Alternatívnym spôsobom znižovania byrokratického bremena, ktoré súvisí s nepriamymi daňami, je zjednodušenie elektronickej komunikácie pri daniach z energií.

	<i>úradom dohodol cez internet</i>	oprávnených spotrebiteľov jednotlivých predmetov spotrebných daní (elektrina, uhlie, zemný plyn), pre uskutočňovanie súvisiacich podaní a výmenu informácií elektronickou formou.	
G13	Elektronické verzie tlačív s návodom pri daniach z energií <i>Aby sa tlačivá ľahšie vyplňali</i>	V súlade so zákonom č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu navrhujeme vytvoriť a sprístupniť prehľadné elektronické verzie tlačív, s jasným výkladom pojmov a popisom jednotlivých postupov a zabezpečiť tomu zodpovedajúcu kvalifikáciu pracovníkov colnej správy.	Na rozdiel od iných daní chýba pri daniach z energií implementácia niektorých účinných a overených postupov, ktoré môžu zjednodušiť jej administráciu.
G14	Elektronické hlásenie náležitostí pri spotrebnej dani z vína <i>Aby túto daň podnikatelia zadministrovali elektronicky</i>	Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 104/2004 Z. z. o spotrebnej dani z vína, vytvoriť komplexné elektronické riešenie náležitostí vyžadovaných od podnikateľských subjektov.	Ďalším spôsobom znižovania byrokratického bremena, ktoré súvisí s nepriamymi daňami, je ustanovenie portálových riešení pre spotrebné dane. Po získaní unikátneho identifikačného čísla a hesla pre každý podnikateľský subjekt, ktorý je daňovníkom tejto spotrebnej dane, by podnikateľ cez jedinú webovú stránku dokázal vyriešiť väčšinu byrokracie, súvisiacej so spotrebnou daňou z vína (najmä vybavenie daňových priznaní a výkazov, či plnenie oznamovacích povinností) a získal elektronický prístup k všetkým potrebným informáciám.
G15	Elektronické hlásenie náležitostí pri spotrebnej dani z piva <i>Aby túto daň podnikatelia zadministrovali elektronicky</i>	Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 107/2004 Z. z. o spotrebnej dani z piva, vytvoriť komplexné elektronické riešenie náležitostí vyžadovaných od podnikateľských subjektov.	Ďalším spôsobom znižovania byrokratického bremena, ktoré súvisí s nepriamymi daňami, je ustanovenie portálových riešení pre spotrebné dane. Po získaní unikátneho identifikačného čísla a hesla pre každý podnikateľský subjekt, ktorý je daňovníkom tejto spotrebnej dane, by podnikateľ cez jedinú webovú stránku dokázal vyriešiť väčšinu byrokracie, súvisiacej so spotrebnou daňou z vína (najmä vybavenie daňových priznaní a výkazov, či plnenie oznamovacích povinností) a získal elektronický prístup k všetkým potrebným informáciám.
G16	Elektronické hlásenie náležitostí pri spotrebnej dani z tabaku <i>Aby túto daň podnikatelia zadministrovali elektronicky</i>	Navrhujeme, v súlade so zákonom č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov, vytvoriť komplexné elektronické riešenie náležitostí vyžadovaných od podnikateľských subjektov.	Ďalším spôsobom znižovania byrokratického bremena, ktoré súvisí s nepriamymi daňami, je ustanovenie portálových riešení pre spotrebné dane. Po získaní unikátneho identifikačného čísla a hesla pre každý podnikateľský subjekt, ktorý je daňovníkom tejto spotrebnej dane, by podnikateľ cez jedinú webovú stránku dokázal vyriešiť väčšinu byrokracie, súvisiacej so spotrebnou daňou z vína (výkazy, oznamovacie povinnosti, zúčtovanie odberu a použitie kolkových známok) a získal elektronický prístup k všetkým potrebným informáciám.
G17	Jednorazové odpisovanie majetku	Navrhujeme zrušiť taxatívne stanovené skupiny pre účely daňového odpisovania majetku a ponechanie voľnosti o rozhodovaní o odpisoch na samotné	Postupné odpisovanie majetku počas niekoľkých rokov nezohľadňuje verne jeho skutočné opotrebenie, ani potreby firiem. Z hľadiska štátu pritom nejde o oblasť, ktorá by z hľadiska metodiky ESA ovplyvnila výber daní (majetok sa vždy odpíše v celej výške, záleží len na

	<i>Aby podnikatelia mohli odpisovať majetok podľa skutočných potrieb</i>	podnikateľské subjekty, podľa ich potrieb. Umožní sa tak i stopercentné odpisovanie majetku v prvom roku jeho nadobudnutia.	časovom období, ide teda len o cash-flow problém). Naopak, možnosť voľného odpisovania umožní podnikateľom prispôsobiť odpisovanie vlastným potrebám, investovať do majetku firmy i častejšie, než dnes.
--	--	---	--

H. Odvodový bonus

Táto skupina opatrení obsahuje návrh zásadnej daňovo-odvodovej reformy Richarda Sulíka, nazvanej Odvodový bonus. Jej základným cieľom je nahradenie komplikovaného systému desiatok rôznych sociálnych dávok jedinou, a zavedenie jedinej, rovnej sadzby dane. Základná dávka pritom môže byť podmienená prácou, v zmysle programu SaS "Práca namiesto dávok". Ide o kombináciu princípu negatívnej dane s princípom základnej dávky pre každého.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
H1	Superhrubá mzda <i>Aby boli zrejmé celkové náklady práce zamestnávateľa</i>	Navrhujeme zavedenie superhrubej mzdy a súvisiacu úpravu sadzieb jednotlivých povinných odvodov tak, aby nebol dotknutý čistý príjem zamestnanca.	Hrubá mzda, ktorú zamestnanec vidí na svojej výplatnej páske, neodzrkadľuje celkové náklady, ktoré zamestnávateľ s jeho prácou má. Okrem hrubej mzdy totiž zamestnávateľ musí platiť aj ďalších takmer 36 % odvodov, čo výrazne predražuje pracovnú silu. V rámci stransparentnenia tejto skutočnosti je vhodné definovať superhrubú mzdu na úrovni dnešnej hrubej mzdy spolu s odvodmi platenými zamestnávateľom. Následným prepočítaním sadzieb odvodov zo superhrubej mzdy tak, aby čistý príjem zamestnanca zostal nedotknutý, sa docieli prehľadné vyjadrenie skutočných nákladov na pracovnú silu. Zodpovednosť za odvádzanie príspevkov zostane naďalej na zamestnávateľovi, zamestnancovi však bude zrejmé, akú časť jeho celkového príjmu tvoria dane a odvody.
H2	Zjednotenie stropov a vymeriavacích základov pre dane a odvody <i>Aby sa dali jednoducho a prehľadne spočítať</i>	Navrhujeme zavedenie rovnakých vymeriavacích základov pre platenie daní a odvodov, vrátane spoločného stropu pre všetky odvody.	Neexistuje žiaden rozumný dôvod pre rôzne stropy vymeriavacích základov. Zjednotením nielen že sa výrazne zjednoduší administratíva, zároveň sa zvýši právna istota. Až zjednotenie stropov umožní zaviesť skutočné a zrozumiteľné jednotné daňovo – odvodové priznanie.
H3	Jednotné daňovo-odvodové priznanie <i>Aby sa dane a odvody naozaj zúčtovali na jedinom mieste</i>	Navrhujeme zjednotenie daní a odvodov tak, aby ich zúčtovanie mohlo prebiehať formou jediného daňovo - odvodového priznania, namiesto viacerých hlásení daňovému úradu, zdravotným poisťovniam a Sociálnej poisťovni.	Jednotné daňovo – odvodové priznanie výrazne zníži administratívnu náročnosť pre daňovníka. Všetky identifikačné údaje sa bude daňovník vyplňať len raz. Jednotným priznaním bude zabezpečené jedno miesto odovzdania priznania, jeden termín, jedna kontaktná osoba. Jednotné priznanie je možné po spoločnom vymeriavacom základe.
H4	Platba všetkých daní a odvodov jedinému finančnému úradu <i>Aby stačilo zaplatiť raz</i>	Navrhujeme všetky platby na jedno zúčtovacie miesto, takisto okamžité a ucelené zúčtovanie preplatkov a nedoplatkov z daní a odvodov.	Toto opatrenie prinesie zamestnávateľom výrazné administratívne zjednodušenie. Ďalšou výhodou je okamžité zúčtovanie preplatkov a nedoplatkov ako aj ucelené informácie o všetkých platobných povinnostiach
H5	Ročné zúčtovanie daní a odvodov <i>Aby všetky preplatky či nedoplatky spočítal finančný úrad hneď a naraz</i>	Navrhujeme v rámci jedného roka sčítať všetky príjmy a tento súčet použiť ako spoločný vymeriavací základ pre výpočet daní a odvodov,	Odstránime v podstate všetky nespravodlivosti prameniace z neexistujúceho spoločného zúčtovania. Po zavedení tohto kroku bude okamžité zrejmá celková daňovo odvodová povinnosť.

H6	Platenie odvodov zo všetkých príjmov <i>Aby sa neoplatilo obchádzať systém</i>	Navrhujeme zahrnúť akékoľvek príjmy do spoločného vymeriavacieho základu a z tohto základu vyrubiť len raz daň z príjmu a odvody.	Odstránime nespravodlivosti pri dvojitej záťaži odvodmi z titulu neexistujúceho zúčtovania. Zároveň výrazne zjednodušíme systém daní a odvodov. Daňovník bude platiť presne v zmysle daňovej filozofie zo všetkých svojich príjmov presne jedenkrát daň z príjmu a taktiž odvody, avšak len po maximálny strop.
H7	Zavedenie základnej sociálnej dávky <i>Aby mal každý nárok na základný príjem</i>	Navrhujeme zaviesť základnú sociálnu dávku na úrovni životného minima, na ktorú má nárok každý obyvateľ Slovenska. O čokoľvek navyše (s výnimkou základnej zdravotnej starostlivosti sa musí každý postarať sám)	Zabezpečíme základnú mieru solidarity na úrovni životného minima. Každý občan tak bude mať nárok na životné minimum a základnú zdravotnú starostlivosť a kto chce viac, bude sa musieť snažiť. Zároveň však budú okrem základnej dávky mať marginalizované sociálne skupiny, ktoré sa v ťažkej situácii neocitli vlastným zavinením, nárok na prídavne štátne dávky v rámci systému odvodového bonusu. Jedná sa o osamelé matky, invalidov a pod.
H8	Plne solidárny 1. pilier <i>Aby mal každý istotu základného príjmu v starobe</i>	Navrhujeme, aby štátom organizovaný dôchodkový systém bol v plnom rozsahu solidárny, to znamená, v prvom pilieri poskytoval každému dôchodcovi (po skončení mimoriadne dlhej prechodnej lehoty) základný dôchodok	Štát má organizovať a zabezpečiť základnú mieru solidarity. Kto chce viac, sa musí po prvé snažiť a po druhé sa nesmie spoliehať na štát. Samozrejme, tento stav je možný až po mimoriadne dlhej prechodnej lehote, aby si terajší daňovník a budúci dôchodca stihol našetriť na dôchodok sám, Či už v druhom pilieri alebo iným spôsobom.

I. Sociálne veci a trh práce

Táto skupina opatrení obsahuje návrhy na zlepšenie a vyššiu flexibilitu trhu práce, ako aj činností vlády, ktoré je možné zlepšiť s cieľom zjednodušiť zamestnávanie a tvorbu pracovných miest podnikateľmi. Flexibilnejší trh práce, spolu s opatreniami na zníženie daňového a odvodového zaťaženia, vedie k vyššej substitúcii kapitálu prácou u podnikateľských subjektov, čo znamená vyššiu zamestnanosť a ľahšie hľadanie si práce pre občana.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
I1	Opakovanie zmlúv na dobu určitú <i>Aby zamestnávateľ a zamestnanec mohli predĺžovať pracovný pomer</i>	Navrhujeme zaviesť možnosť opakovaného uzavretia dohody o práci na dobu určitú medzi zamestnancom a zamestnávateľom bez časového obmedzenia a bez obmedzenia počtu opakovaní.	Podľa § 48 ods. 2 Zákonníka práce č. 311/2001 je možné pracovný pomer na dobu určitú uzavrieť najdlhšie na tri roky. V rámci troch rokov je pracovný pomer na dobu určitú možné dohodnúť opätovne alebo predĺžiť najviac trikrát. Niektoré pracovné pozície, meniac sa hospodárska situácia a finančná situácia podnikateľských subjektov si však vyžadujú flexibilnejší prístup k uzatváraniu pracovného pomeru.
I2	Dáta o trhu práce na webe <i>Aby podnikatelia vedeli prispôsobiť svoje očakávania</i>	Navrhujeme sprístupniť všetky získané dáta o trhu práce odbornej verejnosti prostredníctvom webu.	Viaceré inštitúcie verejného sektora na Slovensku pravidelne zbierajú dáta o slovenskom trhu práce a o jeho vývoji. Nie všetky, nad rámec základných, sú však prístupné verejnosti i podnikovým analytikom elektronickou formou. Napríklad údaje o dopyte a ponuke po práci by mali byť zverejnené na weboch úradov práce, aby si tak nezamestnaní, ako aj podniky, mohli zistiť dostupnosť voľných pozícií a uchádzačov o ne. Sprístupnenie dát týkajúcich sa trhu práce inštitúcií ÚPSVaR, úrady práce, MPSVaR SR, Štatistického úradu SR a i.
I3	Súkromné firmy v službách v nezamestnanosti <i>Aby si dlhodobo nezamestnaní mohli nájsť prácu ľahšie</i>	Navrhujeme zvýšiť konkurencieschopnosť súkromných a verejných poskytovateľov služieb zamestnanosti, najmä v oblasti umiestňovania dlhodobo nezamestnaných na trhu práce.	Uplatňovanie dlhodobo nezamestnaných na trhu práce je veľmi náročnou úlohou, na ktorú dnes štát sám nestačí, a to napriek tomu, že do tejto oblasti smeruje pomerne zásadnú časť svojich zdrojov. Zapojenie súkromných poskytovateľov môže výrazne zlepšiť výsledky pri zamestnávaní osôb. Dôležité je však správne nastaviť i odmeňovanie takýchto súkromných poskytovateľov. Mesačná odmena musí byť nižšia, než minimálna mesačná mzda, a mala by byť vyplácaná s časovým oneskorením, iba v prípade, ak si umiestnený dlhodobo nezamestnaný prácu udrží (napr. v 4 splátkach, vždy po 6 mesiacoch).
I4	Nezávislý hodnotiaci systém opatrení trhu práce <i>Aby sa dalo rozlíšiť, ktoré opatrenia účinkujú, a ktoré nie</i>	Navrhujeme zaviesť objektívny hodnotiaci systém efektivity opatrení v sociálnej sfére i účinnosti aktívnych nástrojov trhu práce.	S cieľom bojovať proti nezamestnanosti a vytvárať pracovné miesta realizuje štát množstvo opatrení. Ich účinnosť, hospodárnosť a efektívnosť je však niekedy otázna. Napríklad niektoré príspevky (sťahovanie za prácou) využili v rámci jedného roka len desiatky ľudí. Iné opatrenia, naopak, pomohli vtiahnuť do pracovného procesu tisíce dlhodobo nezamestnaných (napr. projekt obnovy hradov Daniela Krajcera).

			Ide o vznik nástroja, ktorý by sprehl'adnil efektívnosť vynakladania verejných výdavkov a výdavkov zo štrukturálnych fondov na opatrenia týkajúce sa sociálnej pomoci a na aktívnu politiku trhu práce.
15	Best practices v integrácii nízko-kvalifikovaných <i>Aby sa aj iné firmy mohli inšpirovať od úspešných</i>	Navrhujeme zverejňovať príklady dobrej praxe vo firemnej integrácii nízko-kvalifikovaných pracovníkov do pracovného procesu.	Využívanie dobrých príkladov a iných motivačných schém (napr. udeľovanie cien ministra, a pod.) je finančne nenáročným, avšak veľmi účinným spôsobom, ako zapojiť čo najširší okruh firiem do boja s nezamestnanosťou, najmä dlhodobou. Mnohé firmy vyvinuli, aj v spolupráci so štátom či samosprávou, modely zapájania dlhodobo nezamestnaných či sociálne vylúčených skupín do pracovného procesu - či už z dôvodu reálnej potreby takejto menej kvalifikovanej pracovnej sily, alebo v rámci vlastných projektov sociálnej zodpovednosti (CSR). Podelenie sa o tieto skúsenosti môže napomôcť i ďalším podnikom, a môže byť benefitom tak pre občanov, ako i pre firmy samotné.
16	Projekt obnovy kultúrneho dedičstva <i>Aby si v komunálnych aktivitách nezamestnaní obnovili pracovné návyky</i>	Navrhujeme ďalej aktivizovať ľudský potenciál prostredníctvom rozšíreného spektra komunálnych pracovných aktivít (napr. pracovné aktivity v rámci protipovodňovej prevencie, revitalizácie hnedých zón – nevyužívaných a upadajúcich nehnuteľností, obnovy pamiatkových objektov s využitím príslušných pracovných zručností).	Mnohé úspešné projekty zapájania sa dlhodobo nezamestnaných poznáme i zo Slovenska. Napríklad projekt obnovy hradov, či pracovné aktivity v rámci protipovodňovej prevencie, umožnili vytvoriť tisíce pracovných miest. Štát za vyplácané dávky dostal protihodnotu, spoločenská hodnota týchto aktivít je veľmi vysoká, a dlhodobo nezamestnaní získali možnosť obnoviť si pracovné návyky. Toto opatrenie je v súlade s kľúčovým prvkom programu SaS - Práca namiesto dávok - v rámci ktorého sa ruší množstvo sociálnych dávok, a každý nezamestnaný má možnosť mesačne získať príspevok vo výške minimálnej mzdy, vyplácaný na dennej báze, výmenou za pracovnú aktivitu na lokálnej úrovni.
17	Zníženie odvodov pri zamestnaní dlhodobo nezamestnaných <i>Aby mali šancu naspäť sa integrovať do pracovného procesu</i>	Navrhujeme, v rámci snahy o lepšiu integráciu dlhodobo nezamestnaných do pracovného procesu, zaviesť systém, ktorý by - v rámci myšlienky fungovania tzv. medzitrhu práce - znamenal, že štát preplatí zamestnávateľovi odvody za zamestnanca, ktorý bol dlhodobo nezamestnaný, a to po dobu toľkých mesiacov, koľko sa uvedený zamestnanec nachádzal v evidencii dlhodobo nezamestnaných pred nástupom do tejto práce. Preplácanie odvodov môže byť obmedzené napr. na odvody do výšky stanoveného násobku minimálnej mzdy (1,2), aby nedochádzalo ku špekuláciám.	Jedným z elegantných a zrozumiteľných nástrojov na boj s dlhodobou nezamestnanosťou, ktorá je kritickou časťou celej problematiky nezamestnanosti na Slovensku, je zníženie nákladov zamestnávateľov. Sadzby odvodov na Slovensku patria medzi desať najvyšších na svete. To je prekážkou pre tvorbu nových pracovných miest. Zvlášť citelný je tento problém pri zamestnávaní osôb s nižšou kvalifikáciou, ktorých práca nedosahuje hodnotu minimálnej mzdy, a už vôbec nie celkových mzdových nákladov zamestnávateľa. Každé vytvorené pracovné miesto takýmto spôsobom je výhodné pre štát, pretože vyplácaná dotácia je nižšia, než dávky pre dlhodobo nezamestnaného, a to zvlášť, ak je k nej pripočítaný príjem štátu z odvodov platených zamestnancom.
18	Zjednodušené uznávanie zahraničných dokumentov <i>Aby sme vedeli ľahšie riešiť</i>	Navrhujeme odstrániť nepotrebné byrokratické bariéry v procese zamestnávania cudzincov, napríklad zjednodušením uznávania dokladov	Napriek pretrvávajúcej vysokej miere nezamestnanosti je na Slovensku stále citelný nedostatok zamestnancov vo vybraných profesiách (napríklad lekári, zdravotné sestry, počas rastu v rokoch 2008 -2009 to boli i zvárači, a pod.).

	<i>nedostatok pracovníkov vo vybraných odvetviach</i>	o vzdelaní pri povolaniach s nedostatkom v SR (lekári...).	<p>Substitúcia takýchto nedostatkových pracovných síl zo zahraničia je však komplikovaným procesom, a to najmä z dôvodu byrokratických bariér, spojených s uznávaním dokladov o vzdelaní.</p> <p>Naplnenie tohto opatrenia je potrebné analyzovať po jednotlivých odvetviach. Pri sofistikovanejších zamestnaniach, ako sú napríklad lekári, je možné vyžadovať okrem vzdelania v domovskej nečlenskej krajine EÚ napr. vykonávanie stanovenej doby praxe. Alternatívnym riešením je umožniť vykonávanie praxe aj pred a počas rozdielových skúšok, a pod.</p>
19	<p>Informácie o sociálnych systémoch v EÚ</p> <p><i>Aby sa presun zamestnancov v rámci krajín stal jednoduchším</i></p>	Navrhujeme zlepšiť informovanosť a poradenstvo o prenose práv a povinností medzi systémami sociálneho zabezpečenia v rámci EÚ. Riešením je vytvorenie a pravidelná aktualizácia webovej stránky pod kuratelou MPSVaR SR, ktorá prehľadne zhrnie informácie o právach a povinnostiach, ako i tlačivá a ostatné požiadavky pre zamestnancov, ktorí menia pracovnú pozíciu v rámci EÚ.	<p>Mnohí zamestnávateľa, podnikajúci vo viacerých krajinách, využívajú v rámci svojich systémov kariérneho rastu prax jedného zamestnanca vo viacerých pobočkách v rámci EÚ. Rovnako pre zamestnancov samotných býva často výhodné, ak môžu získavať pracovné skúsenosti v iných členských krajinách únie.</p> <p>Hoci je teda voľný pohyb pracovných síl v rámci jednotného trhu EÚ realitou, v oblasti prenosu práv sociálneho zabezpečenia existuje stále množstvo komplikácií. Každá krajina má vlastný systém dôchodkového zabezpečenia, pravidiel pre výpočet nárokov na dôchodok, a podobne.</p>
I10	<p>Zákon o extenziách</p> <p><i>Aby odbory spolu s najväčšími podnikateľmi nelikvidovali ostatných</i></p>	Hrozba povinných extenzií však nezmizla úplne. Preto sa navrhuje upraviť pravidlá extenzie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa tak, aby sa dôsledne rešpektoval princíp zmluvnej voľnosti. Navrhujeme odstrániť zo zákona o kolektívnom vyjednávaní odstrániť všetky zmienky o povinnej extenzii KZVS na ostatné podniky.	<p>Po snahe prvej vlády Roberta Fica zaviesť povinné extenzie kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa na všetkých zamestnávateľov v danom odvetví, hoci nimi nie sú viazaní, poslanci NR SR v decembri 2010 zákonom č. 557/2010 stanovili podmienku súhlasu zamestnávateľa s takouto extenziou. Odvrátili tak hrozbu jednotných podmienok, vyrokovaných najsilnejšími zamestnávateľmi v odvetví, ktoré by mohli slabším a menším podnikom spôsobiť existenčné škody, a obmedzovali by tak konkurenciu. Navyše, veľkosť regionálnych rozdielov v rámci SR nedovoľuje ekonomicky efektívne využívať takéto povinné extenzie.</p> <p>Viac informácií o problematike kolektívnych zmlúv a ich extenzií je možné nájsť v dokumente "Kolektívne zmluvy" na stránke inštitútu INEKO: www.ineko.sk/file_download/644.</p>
I11	<p>Rekategorizácia vyhradených technických zariadení</p> <p><i>Aby sa pri menej rizikových zariadeniach šetrili náklady pri zachovaní bezpečnosti</i></p>	Vzhľadom na vysokú mieru rigidnosti legislatívy BOZP a aktuálnemu technickému pokroku, ktorý vedie aj k zvyšovaniu bezpečnosti v tejto oblasti, navrhujeme znova prehodnotiť uvedenú vyhlášku a prehodnotiť tak umiestnenie jednotlivých vyhradených technických zariadení z hľadiska ich rizikovosti a poruchovosti.	<p>Technické zariadenia sa z hľadiska predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP) rozdeľujú do troch skupín (A, B a C), pričom zariadenia v prvých dvoch skupinách sú považované za rizikovejšie, a vzťahuje sa na ne zvláštny režim.</p> <p>Tieto pravidlá upravuje Vyhláška MPSVaR SR číslo 508/2009, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.</p>
		Zároveň navrhujeme zvážiť možnosť úpravy	

		napr. frekvencie vykonávania odborných prehliadok a odborných skúšok zariadení, pri ktorých sa vzhľadom na aktuálne technické špecifikácie alebo bezproblémovú prevádzku preukázala nižšia rizikovosť a poruchovosť.	
I12	Procesné postupy Inšpektorátu práce <i>Aby mali podnikatelia viac právnej istoty pri inšpekciiach práce</i>	Navrhujeme vydať usmernenie na postup inšpektorov práce pri vykonávaní dozoru nad posudzovaním rizika v záujme zvýšenia právnej istoty podnikateľských subjektov.	Inšpekcia práce je zodpovedná za kontrolu dodržiavania pracovnoprávných predpisov a predpisov BOZP. Vzhľadom k náročnosti problematiky, komplikovanosti a častej nejednoznačnosti týchto predpisov, si však častokrát ani poctiví podnikatelia nemôžu byť istí, ako ktorá kontrola dopadne. Navyše, vysoká miera subjektívnosti vytvára priestor i pre korupčné správanie inšpektorov. Ďalej sa navrhuje, aby Inšpekcia práce vypracovala vzorové dokumenty o posúdení rizika pri činnostiach patriacich do oblasti pôsobenia jednotlivých odvetví podnikania, ako aj presné kontrolné postupy a zoznamy kontrolovaných skutočností. Tie ako prevencia napomôžu i samotným podnikateľom pri kontrole a náprave najväčších rizík, napríklad v oblasti BOZP.
I13	Predvyplnenie záznamu o registrovanom pracovnom úraze <i>Aby sa zmenšila byrokracia</i>	Navrhujeme vytvorenie zjednodušeného a inteligentného elektronického internetového formulára s integrovanými číselníkmi, ktorý by automatizovane predvyplňal vybrané dátové polia (napr. európske štatistiky na základe už uvedenej slovenskej štatistickej klasifikácie úrazu).	Jedným z najkomplikovanejších byrokratických formulárov, s ktorými sa podnikatelia stretávajú, je záznam o registrovanom pracovnom úraze. V súčasnosti používaný formulár obsahujúci takmer 90 strán príloh a vysvetliviek je v jeho dnešnej podobe veľmi ťažkopádny a jeho vyplnenie si vyžaduje predchádzajúce skúsenosti.
I14	Zrušenie povinnosti Akceptačných listov <i>Aby sa obnovila konkurencia medzi DSS</i>	Navrhujeme úplne vypustiť byrokratickú a zbytočnú povinnosť Akceptačných listov zo zákona o starobnom dôchodkovom sporení.	Akceptačný list bol vytvorený za účelom prevencie špekulatívneho prestupovania poisťencov medzi DSS za cieľom získania časti finančnej provízie od sprostredkovateľov. Získanie akceptačného listu si vyžaduje fyzickú návštevu Sociálnej poisťovne, a preto reálne odrádza poisťencov od zmeny dôchodkovej správcovskej spoločnosti. Tým sa znižuje konkurencia medzi DSS a narúša podnikateľské prostredie v tejto oblasti. V dnešnej dobe už navyše pominuli okolnosti, ktoré v iných krajinách viedli k špekulatívnemu prestupovaniu poisťencov medzi DSS,
I15	Prepojenie databáz služieb zamestnanosti <i>Aby sa sflexibilnila evidencia nezamestnaných</i>	Navrhujeme zaviesť komplexný informačný systém služieb zamestnanosti, ktorý zjednotí príslušné databázy na centrálnej a miestnej úrovni a vytvorí individuálne účty klientov.	Evidencia nezamestnaných a ich aktivity a účinnosti jednotlivých opatrení služieb zamestnanosti, nie je zjednotená. Vytvára to problém jednak pre sledovanie jednotlivých občanov, ale i pri sledovaní účinnosti podpory zo strany štátu, či pri sledovaní plnenia ukazovateľov maximálnej novej intenzity štátnej pomoci pri firmách, ktoré získavajú rôzne formy štátnej pomoci.
I16	Úradnícka kamasútra <i>Aby sa prehodnotila zrozumiteľnosť</i>	Navrhujeme zásadne prehodnotiť znenie celej tejto vyhlášky na minimálnu úroveň, požadovanú normami EÚ. Podrobné	Vyhláška MZ SR č. 542/2007 o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci je jedným z najlepších príkladov toho, ako vyzerá absolútne byrokratický a nezrozumiteľný prístup k

	<p><i>a skutočná potreba opatrení ochrany pred záťažou v práci</i></p>	<p>požiadavky napr. na správne sedenie, a pod., sa navrhuje nahradiť len súborom základných princípov ochrany pred pracovnými záťažami, ktoré musia byť dodržiavané.</p>	<p>problematike, ktorá bytostne ovplyňuje každodenný život podnikateľov.</p> <p>Jednotlivé ustanovenia vyhlášky idú vysoko nad rámec európskych požiadaviek a upravujú napríklad i také veci, ako je sklon správne sediaceho zamestnanca za stolom, a podobne. Vďaka podrobne ilustrovaným prílohám k vyhláške (napr. na adrese http://jaspi.justice.gov.sk/jaspidd/vzory/007542Pr1.pdf) si tento dokument zaslúžil prezývku "Úradnícka kamasutra".</p>
--	--	--	---

J. Školstvo, vzdelávanie, veda, inovácie

Táto skupina opatrení obsahuje návrhy na lepšie prepojenie potrieb trhu práce a vzdelávacích inštitúcií, ako aj námety na zlepšenie inovačnej schopnosti slovenských podnikov.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
J1	Vzdelávanie o reálnom svete <i>Aby žiaci prichádzali na pracovný trh pripravení na skutočný život</i>	Navrhujeme zaviesť do vzdelávacieho systému programy na rozvoj týchto tzv. „mäkkých“ zručností, napríklad rozvoj vzdelávania v oblasti podnikania na školách všetkých stupňov, rozvoj komunikačných zručností, a podobne, a prispôbiť aj priebeh odborného výcviku, okrem nácviku manuálnej zručnosti, aj širšiemu praktickému učeniu sa práce vo výrobnom kolektíve.	Veľkým problémom slovenského, nielen odborného, školstva, je podľa početných prieskumov medzi zamestnávateľmi slabé zameranie sa na rozvoj tzv. mäkkých zručností. Medzi takéto zručnosti patrí napríklad schopnosť komunikovať (napr. s klientom pri predaji tovaru), schopnosť aspoň povrchne chápať fungovanie podniku v celej jeho šírke, základné sociálne návyky súvisiace s pracovným prostredím, práca v tíme, rozvoj schopnosti učiť sa a prispôbovať sa zmenám a inováciám, motivácia vyniknúť, a podobne.
J2	Reforma vzdelávania spolu s firmami <i>Aby firmy mohli ovplyvniť vzdelávanie pre potreby praxe</i>	Navrhujeme uskutočniť v spolupráci škôl a firiem pilotné projekty spolupráce, na základe najlepších skúseností zo zahraničia.	Odborné vzdelávanie, najmä na stredoškolskej úrovni, trpí na Slovensku neschopnosťou dodávať dostatočne pripravených absolventov pre prax. Problémy a ich dôvody sú v tejto oblasti dobre zmapované (zlé vybavenie škôl, slabá motivácia učiteľov, chýbajúce prostriedky pre kvalitný technický výcvik...) Systémová zmena v tejto oblasti sa neudeje v krátkom čase. Pre jej dosiahnutie je potrebné zapojiť do zmeny systému aj firmy a zamestnávateľov, tak, aby sa zvýšili šance pre uplatnenie absolventov na trhu práce. Navrhujeme zapájať do reformy vzdelávacieho systému aj zamestnávateľov, podporovať v tomto smere verejnú diskusiu, výmenu informácií a zverejňovanie dobrej praxe. Takýmito projektmi môžu byť napríklad: - projekt centrálného vzdelávacieho centra (príklad CEC, Georgia, USA) - vytvorenie spádového vzdelávacieho centra (pozostávajúceho z učební a laboratórií) pre odbornú prax, vytvoreného firmami z rôznych odvetví, v ktorom môžu študenti vykonávať odbornú prax na základe schválených osnov, a získavať tak skúsenosti i hodnotenie, uplatniteľné v škole (napr. polročný predmet o obsluhu CNC, sponzorovaný a vedený firmou, pracujúcou s takýmito strojmi, ročný predmet o servise vysokonapät'ových vedení, sponzorovaný a vedený elektrárenskou spoločnosťou, a pod.). - Bildungscluster (približne 50 fungujúcich združení v Rakúsku) - vytvorenie siete škôl, podnikateľských organizácií a firiem v regióne, ktoré pravidelne spolupracujú, realizujú spoločné projekty, zosúlad'ujú svoje aktivity a zámery vzdelávania, vytvárajú potrebné osnovy, vymieňajú si odborníkov, a tak lepšie pripravujú študentov pre konkrétnu prax,

			pričom im ponechávajú širšiu možnosť voľby, ako len pri spolupráci jedinej firmy s jedinou školou.
J3	Lokálni zamestnávateľia v príprave osnov <i>Aby školy v regiónoch pripravovali žiakov pre lokálnu prax</i>	Navrhujeme, aby v prípade odborných a učňovských škôl bol tento rozsah zvýšený až na 50 % celkového vyučovaného rozsahu, v prípade, ak je aspoň 20 % osnov pripravených v spolupráci s lokálnymi (regionálnymi) zamestnávateľmi, pre konkrétne potreby ich praxe, a ak sa títo lokálni zamestnávateľia na príprave a realizácii týchto osnov priamo podieľajú (napr. praxou, výučbou, a pod.).	V dnešnom vzdelávacom systéme na Slovensku môžu stredné školy vytvoriť až 30 % vyučovaného obsahu pomerne voľne, v rámci tzv. školských vzdelávacích programov.
J4	Technologické parky pri univerzitách <i>Aby vysoké školstvo kooperovalo so súkromným sektorom</i>	Navrhujeme ďalšie prostriedky, určené na program veda a výskum (resp. obdobný v novom programovom období) využiť prioritne na vybudovanie troch technologických parkov pri najväčších univerzitách (Bratislava, Žilina, Košice), zameraných na akumuláciu výskumných technológií, ľudských zdrojov a podnikateľských subjektov v symbióze.	Plytvanie obrovskými sumami prostriedkov z fondov EÚ, určených na rozvoj vyšších vzdelávacích inštitúcií, a to buď formou investícií do budov a výmen okien, alebo do nákupov drahých technológií, ktoré kvôli nedostatku prevádzkového materiálu či nevyužitelnosti chátrajú, je jedným z príznakov slovenského vysokého školstva. Investície do rozvoja vedy a výskumu sú potrebné, avšak mali by byť do veľkej miery smerované i do aplikovaného výskumu, založeného na spolupráci škôl a firiem, a na rozvoji marketovateľných výsledkov výskumu (napr. spinn-offy). Princípom technologického parku je nákup moderných a prakticky i výskumne využiteľných technológií a výstavba budovy ako spoločného sídla časti univerzity i firiem. V technologických parkoch má prebiehať výskum, iniciovaný firmami, za spolupráce vedcov a študentov univerzít a vysokých škôl. Nakúpené technológie musia byť bez ziskovej marže prístupné i firmám. Časť priestorov musí byť vyhradená ako technologický inkubátor (za presne stanovených pravidiel) pre začínajúce firmy, napríklad v oblasti biotech výskumu, a pod. Na podobnom princípe, avšak výrazne v menšom rozsahu, už úspešne fungovali napríklad centrá excelentnosti.
J5	Zdroje Inovačného fondu pre viacerých <i>Aby sa využili zamrznuté, no účelové fondy Ministerstva hospodárstva</i>	Navrhujeme zmeniť spôsob využívania Inovačného fondu a Nadácie poprivatizačného podnikania tak, aby sa ich zdroje revolvingovým spôsobom priblížili širšiemu okruhu podnikateľských subjektov.	Ministerstvo hospodárstva SR je správcom dvoch inštitúcií - Inovačného fondu a Nadácie poprivatizačného podnikania. V týchto inštitúciách sa kumulujú prostriedky rádovo vo výške niekoľkých miliónov eur, ktorých použitie je účelovo viazané na podporu podnikania, no ich efektívnosť je veľmi nízka. Zdroje inovačného fondu slúžia de facto ako lacné pôžičky pre nemeniacu sa skupinu firiem pri prefinancovaní ich už prebiehajúcich aktivít (bez reálnej motivácie vzniku nových inovácií, ktoré by bez poskytnutých zdrojov nevznikli). Zdroje nadácie sú zamrzené a nevyužívajú sa. Vhodným modelom môže byť poskytovanie kombinácie dotácie a pôžičky (prípadnou výmenou za podiel na kapitáli firmy), založené na reálnej súťaži, rozdelené na nižšie čiastky, pre inovatívne podniky. Alternatívou je využitie zdrojov na financovanie projektu pilotného technologického

			inkubátora na Slovensku.
--	--	--	--------------------------

K. Fondy európskej únie

Táto skupina opatrení obsahuje návrhy na zlepšenie transparentnosti a efektívnosti čerpania prostriedkov, ktoré na Slovensko plynú zo zdrojov fondov Európskej únie (eurofondy). Strana SaS je principiálne presvedčená, že tieto prostriedky by mali byť využívané prioritne na všeobecne prospešné projekty mimo podnikateľský sektor, nakoľko poskytovanie dotácií konkrétnym podnikom deformuje podnikateľské prostredie, a je semeniskom korupcie a klientelizmu. Keďže však vzhľadom na pravidlá finančného programovania EÚ nie je možné vyhnúť sa i využívaniu európskych financií na projekty v rámci programov ako Konkurencia a hospodársky rast, predstavené opatrenia majú za cieľ aspoň čiastočne vylepšiť súčasný stav.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
K1	Maximum prostriedkov investovať do budovania infraštruktúry <i>Aby projekty slúžili všetkým, nielen vybraným</i>	Navrhujeme v novom programovacom období 2014 - 2020 smerovať možné maximum zdrojov z fondov EÚ do výstavby diaľnic.	Prostriedky z eurofondov deformujú podnikateľské prostredie, pretože poskytujú nespravodlivú konkurenčnú výhodu podporeným podnikateľom voči ostatným. Na Slovensku sa tak napríklad rozmohlo v minulosti otváranie nových penziónov a hotelov na úkor fungujúcich, či vytlačanie konkurencie po nákupe nového stroja lacnejšími výrobkami. Principiálnym stanoviskom k využívaniu fondov EÚ je postoj, že by tieto prostriedky mali prioritne financovať projekty, prospešné pre čo najširší okruh beneficentov. V prípade Slovenska sú to najmä investície do infraštruktúry, diaľničného prepojenia a rozvoja či obnovy cestnej siete ciest prvej triedy.
K2	Dôraz na sledovanie výsledkov, nie výstupov <i>Aby sa dôsledne monitorovali merateľné ukazovatele</i>	Navrhujeme kladenie vyššieho dôrazu na merateľné indikátory výsledku a na plnenie príslušných cieľov programov a ich častí, a to tak pri pridelovaní projektov, ako aj pri ich zúčtovávaní.	Veľkým problémom čerpania eurofondov na Slovensku je prílišná byrokracia, súvisiaca s čerpaním ich rozpočtov, a slabý dôraz na kontrolu skutočných výsledkov, ktoré sú zmyslom projektov. Častokrát sú tak úspešné projekty problémové, kvôli tomu, že väčší dôraz, než na ich výsledky, sa prikladá napríklad na to, že v jednej položke vyčerpali väčšiu časť rozpočtu, než bola očakávaná, hoci zdroje mohli napríklad ušetriť pri inej položke. Naopak, nezmyselné projekty, ktoré sú skutočným plytvaním, môžu byť nepriestrelné z hľadiska zúčtovania, len preto, že dodržali všetky účtovné a byrokratické postupy, hoci ich výsledok môže byť úplne zbytočný (napr. vzdelávanie sociálne vylúčených skupín bez hygienických návykov na prácu s PC). Problémom je aj nadmerná byrokracia, súvisiaca s vykazovaním využitia finančných prostriedkov. Pri využití pravidiel, povolených smernicami EÚ, je napríklad možné zúčtovať časti výdavkov na projekty určené na manažment a administráciu paušálom ako % z projektu, bez potreby preukazovania účtovných dokladov. Podobne paušálne je možné zafinancovať percento nákladov projektov, ktoré môže slúžiť na zabezpečenie vnútorného vybavenia budov alebo na kapitálové výdavky pri projektoch rozvoja ľudských zdrojov. Pri schvaľovaní projektov je dôležitejšie sústrediť sa na to, či je výsledok projektu (napr. počet preškolených ľudí s novými zručnosťami) adekvátny k vynaloženej sume, a striktné kontrolovanie tohto výstupu, než k podrobnému dokladovaniu každého eura.

			Ide teda vlastne o skúmanie efektívnosti využívania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, ktoré spočíva v systematickej a analytickej činnosti na základe analýzy kritérií relevantnosti, účinnosti, efektívnosti/hospodárnosti, užitočnosti/dopadu a stability/udržateľnosti,, čo umožňuje realizovať závery o celkových účinkoch programu.
K3	Výsledkovo orientované indikátory <i>Aby sa za fondy EÚ dosahovala skutočná protihodnota</i>	Navrhujeme, vo všetkých výzvach, stanovovať konkrétne výsledkové požiadavky na podporené projekty, naplňajúce skutočné potreby. Napríklad pri vzdelávacích projektoch z ESF nejde len o počet vyškolených ľudí, ale o to, koľkí ľudia sa skutočne zamestnajú. Indikátory, od ktorých sa viaže meranie úspešnosti projektu, ako aj preplácanie financií, by tak mali byť nastavené na počet nezamestnaných, ktorí si počas projektu skutočne našli prácu.	Problémom mnohých výziev a projektov sú nehmatateľné výsledky, ktoré v realite nemusia byť zmysluplné, a v skutočnosti sú len mrhaním prostriedkov európskych daňových poplatníkov. Napríklad pri projektoch, zameraných na zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov, nie je dôležité len to, či sa naozaj uskutočnia školenia na získanie nových zručností, ale či cieľovým skupinám naozaj pomôžu uplatniť sa na trhu práce. Zjednodušene povedané na predchádzajúcom príklade, preškolenie tisíc ľudí na pozíciu krotiteľa tigrov môže byť v súlade s projektom, ale je nezmyselným. Podobne by kritériom nemal byť napríklad počet vybudovaných kilometrov verejnej kanalizácie ale skôr počet napojených obyvateľov na verejnú kanalizáciu, investičné a prevádzkové náklady na vybudovanie kanalizácie a zabezpečenie čistenia komunálnych odpadových vôd na jedného obyvateľa, a pod.
K4	Informovanie o dôvodoch neschválenia <i>Aby žiadatelia poznali skutočné dôvody svojho odmietnutia</i>	Navrhujeme, aby bol hodnotiteľ povinný, pre každý hodnotený projekt, spracovať stručnú správu o tom, prečo projekt bodovo hodnotil tak, ako ho hodnotil a prečo projekt podľa hodnotiteľa spĺňa alebo nespĺňa požiadavky na získanie podpory. Tieto správy by boli súčasťou oznámenia o získaní alebo nezískaní nenávratného finančného príspevku.	Počet žiadateľov o podporu z fondov EÚ v rámci takmer všetkých výziev vysoko prekračuje počet podporených projektov. Stovky podnikateľov tak často so svojim projektom neuspávajú. Problémom, i z hľadiska transparentnosti procesu prideľovania fondov EÚ, je časté strohé alebo žiadne zdôvodnenie odmietnutia žiadosti. Tak ako dnes, odvolanie voči tomuto hodnoteniu nie je možné, avšak správa a prípadná reakcia žiadateľa voči nepravdivým údajom v nej by mohla byť podkladom pre kontrolu zo strany riadiaceho orgánu, ktorý by v prípade nesúladu hodnotenia s realitou mohol iniciovať prehodnotenie projektu ďalším nezávislým hodnotiteľom.
K5	Menej subjektívneho hodnotenia <i>Aby hodnotenie projektov bolo čo najviac závislé na kritériálnom výbere</i>	Navrhujeme zabezpečiť jednoznačné a adresné kritériá pre vyhlasované výzvy.	Subjektívne hodnotenie je najväčšou prekážkou spravodlivého a transparentného prideľovania prostriedkov z fondov EÚ. Preto je potrebné čo najviac obmedziť priestor pre nekritériálny výber a zabezpečiť maximálnu objektivitu pri každom hodnotenom ukazovateli. Pre každé sledované kritérium je potrebné stanoviť nielen minimálnu bodovú hodnotu (napr. za skúsenosti s realizáciou projektov od 0 do 3 bodov), ale aj presné stanovenie podmienok pre pridelenie každého konkrétneho počtu bodov (napr. žiadne skúsenosti alebo zlyhanie v minulosti - 0 b.; úspešne realizovaný 1 projekt - 1 b.; úspešne realizované 2 až 3 projekty - 2 b.; viac ako 3 úspešne realizované projekty - 3 b.). Minimalizuje sa tým subjektivita pri bodovaní a eliminuje priestor pre korupčné správanie sa hodnotiteľov projektov.

K6	Elektronizácia procesu žiadosti o pridelenie NFP <i>Aby sa eliminovala byrokracia pri žiadaní príspevku</i>	Navrhujeme maximálne elektronizovať proces prípravy žiadostí o NFP a eliminovať počet čestných vyhlásení, potvrdení a príloh, využitím údajov z registrov štátu. Formuláre žiadostí môžu byť predpripravené a priamo obsahovať údaje o firmách, ktoré žiadajú príspevok - štát disponuje údajmi o ich registrácii, sídle, finančných ukazovateľoch, a podobne. Rovnako zo svojich zdrojov štát vie overiť, či je daný žiadateľ napr. dlžníkom na zákonnom poistnom, nelegálnym zamestnávateľom, a pod.	Každá žiadosť o pridelenie nenávratného finančného príspevku (NFP) z fondov EÚ so sebou obnáša množstvo byrokracie a povinných príloh, ktoré zaberajú veľa času a bývajú i zdrojom množstva chýb zo strany žiadateľov, ako aj pokusov o subvenčný podvod pri odovzdaní nepravdivých údajov. Štát pritom disponuje väčšinou potrebných údajov z týchto povinných príloh a identifikačných formulárov. Proces prípravy žiadosti o NFP by sa tak redukoval na overenie správnosti údajov v štátnych spravovaných databázach a na obsahovú prípravu samotného projektu.
K7	Predfinancovanie projektov <i>Aby preplácanie výdavkov nespôsobovalo cash-flow problémy podnikom</i>	Navrhujeme realizovať všetky projekty spôsobom predfinancovania a následným zúčtovaním poskytnutých zdrojov v súlade so zákonom.	Častým problémom pre podniky, realizujúce projekty podporené zo zdrojov fondov EÚ je negatívny vplyv projektov na ich cash-flow. V prípade podnikov si takéto projekty často vyžadujú nemalé investície, no výdavky sú preplácané ex post, v ideálnom prípade do troch mesiacov, skutočnosťou je však i meškanie zo strany riadiacich orgánov, ktoré preplácanie výdavkov predlžuje aj na obdobie takmer jedného roka. Podnikom takáto situácia spôsobuje reálne problémy s tokom hotovosti, navyše, vo väčšine prípadov nie sú náklady na pôžičky na prefinancovanie oprávneným výdavkom. Legislatívne pritom neexistujú prekážky pre realizáciu projektov podnikov formou predfinancovania, t.j. poskytnutia časti prostriedkov (do 80 % hodnoty projektu) vopred.
K8	Dve kolá pri investičných projektoch <i>Aby sa znížili náklady neúspešných žiadateľov</i>	Navrhujeme zaviesť dvojkolové predkladanie v prípade investičných projektov. V prvom kole by bol hodnotený projektový zámer a plánované konkrétne výsledky projektu. Úspešné projekty, ktoré by vyhoveli v prvom kole, by postúpili do druhého kola hodnotenia s dostatočným časovým odstupom a s istotou toho, že ich zámer je vyhodnotený ako prínosný. Až od tohto užšieho počtu žiadateľov v druhom kole by bolo vyžadované dodanie podrobnej projektovej dokumentácie či stavebných povolení.	Mnohé investične náročné projekty (napr. výstavba budov a priemyselných parkov, nákup a inštalácia veľkých technológií) si vyžadujú vysoké finančné investície na spracovanie projektovej dokumentácie, povinných povolení, a pod. (napr. stavebných povolení). Návratnosť takýchto investícií je však neistá, nakoľko vopred nie je zrejmé, či projekt uspeje v hodnotení a získa podporu. Súčasný systém tak znevýhodňuje najmä menších podnikateľov, a naopak nahráva tým, ktorí si podporu dokážu "vopred vybaviť".
K9	Paušálna podpora pri podobných projektoch <i>Aby bolo pridelenie jednoduchšie a prehľadnejšie</i>	Navrhujeme zaviesť paušálnu podporu projektov podobného charakteru, v závislosti od rozsahu, bez dôrazu na skutočne vynaložené náklady prijímateľa. Napríklad projekty zateplenia je možné podporiť	Plnenie mnohých cieľov, hoc aj priamo nesúvisiacich s podnikateľským prostredím, si často vyžaduje vykonanie podobných až totožných aktivít na rozličných miestach a vo veľkom rozsahu, ktoré sú financované zo zdrojov EÚ. Možná rozdielnosť v podporených projektoch, alebo nerovnaký prístup k nákladom na ne, je potom zdrojom netransparentného či korupčného konania a nespravodlivého boja medzi

		<p>paušálnou sumou na meter štvorcový zateplenej plochy obvodového plášťa budovy, projekty kanalizácie paušálnou sumou na 1 meter ulice alebo potrubia, projekty osvetlenia paušálnou sumou na 1 osvetľovacie teleso.</p>	<p>firmami, ktoré práce v rámci projektov realizujú.</p> <p>Ide napríklad projekty znižovania energetickej náročnosti formou zatepl'ovania, o projekty budovania kanalizácie, či o projekty modernizácie verejného osvetlenia v obciach. Vo všetkých týchto prípadoch nie je pochopiteľné, ak sa náklady pri dvoch budovách alebo dvoch obdobných projektoch líšia až v násobkoch ceny.</p> <p>Zjednotenie podpory odbremeni prijímateľov od množstva byrokracie, poskytovateľov od množstva náročných úkonov kontroly (ak je maximálna výška podpory nastavená primerane a motivačne, stačí kontrolovať skutočnú realizáciu, a nie celkové výdavky a náklady), a demotivuje prijímateľov účelovo "nahodnocovať" výdavky oproti skutočnosti.</p>
K10	<p>Nižšie sumy projektov</p> <p><i>Aby sa podpora dostala k viacerým</i></p>	<p>Navrhujeme pri projektoch podpory podnikateľov zameriavať sa na výzvy, poskytujúce štandardizovanú podporu v nižších sumách vyššiemu počtu subjektov.</p>	<p>Mnohé projekty, určené pre súkromný sektor, sú pre väčšinu potenciálnych prijímateľov nedostupné, ak nie kvôli podmienkam vo výzvach, tak kvôli nízkemu objemu finančných prostriedkov.</p> <p>Pri mnohých výzvach je pritom možné uprednostniť podporu väčšieho počtu subjektov nižšou sumou, a uprednostniť tento prístup pred využitím peňazí len na pár "veľkoprojektov".</p> <p>Napríklad počas vedenia rezortu hospodárstva nominantmi strany SaS bola výzva na podporu účasti na veľtrhoch a výstavách nastavená tak, aby MSP mohli získať 5 - 20 tis. eur na náklady účasti na výstave pri alokácii 3 mil. eur. Podporených je teda veľa subjektov menšími čiastkami, čo zároveň eliminovalo motiváciu pre korupčné správanie u potenciálnych prijímateľov.</p>
K11	<p>Inovatívne formy pomoci</p> <p><i>Aby prostriedky fondov EÚ mohli slúžiť viacerým</i></p>	<p>Navrhujeme využiť širšiu škálu foriem poskytovania pomoci: napríklad zjednodušené mikrogranty, národné projekty, ktoré umožnia plošnú realizáciu vybraných systémových opatrení a aktivít (napr. centrá pomoci pre patentovanie, technologické parky s moderným vybavením, obnova komunikačnej a dopravnej infraštruktúry, združené projekty podnikateľov a škôl).</p>	<p>Väčšina výziev, určených na podporu súkromného sektora z fondov EÚ, je svojou formou i obsahom veľmi podobných: podpora sa viaže na nákup technológií pri vytvorení určitého počtu pracovných miest (prípadne na rekonštrukcie zariadení cestovného ruchu). Takéto formy pomoci však slúžia len konkrétnym subjektom, a nie všeobecnému prospechu podnikateľského sektora.</p>

L. Stavebníctvo a trh s pôdou

Táto skupina opatrení obsahuje návrhy na zlepšenie najmä v oblasti procesu prípravy, povoľovania a budovania stavieb.

Č.	Názov	Návrh	Vysvetlenie
L1	Jednoduchšie stavebné procesy pri menších stavbách <i>Aby boli menšie, štandardné stavby bez byrokracie</i>	Navrhujeme výrazne zjednodušiť stavebno-povoľovací proces pri menších stavbách v prípade ich zhody s územným plánom, napr. len ohlasovaním menších stavieb podľa štandardných projektov, resp. projektov potvrdených autorizovanými osobami.	Stavebný zákon, a z neho vyplývajúce ustanovenia v územnom a stavebnom konaní, patrí k najväčším zdrojom byrokracie na Slovensku. Zatiaľ čo pre bežnú stavbu je na Slovensku potrebné získať vyše 70 rôznych potvrdení a povolení, v susednej Českej republike je to len cca. 30 a v Rakúsku dokonca len menej než 15 povolení. Napríklad štandardné rodinné domy do určitej výmery v rezidenčnej zóne určenej na ich výstavbu by tak nemuseli prechádzať celým stavebným konaním, čo by prispelo k zjednodušeniu stavebného konania a jeho zrýchleniu.
L2	Bez opakovaných vyjadrení inštitúcií <i>Aby sa niektoré potvrdenia nevyžadovali dvakrát</i>	Navrhujeme precizovať znenie Stavebného zákona tak, aby sa nevyžadovali opakované vyjadrenia rôznych inštitúcií v územnom a následne aj stavebnom konaní.	Proces prípravy výstavby je rozdelený na dve časti - územné a stavebné konanie. V niektorých prípadoch sa pre obe vyžadujú rovnaké potvrdenia, súhlasné stanoviská a pod.
L3	Presun povinností medzi územným a stavebným konaním <i>Aby viaceré povolenia stačilo dodať v stavebnom konaní</i>	Navrhujeme presunúť maximum možných povinností z konania územného do konania stavebného.	Okrem toho, že mnohé vyjadrenia a povolenia je potrebné dodať tak v územnom, ako aj v stavebnom konaní, existuje niekoľko povinností, ktoré sú zahrnuté v územnom konaní, no v skutočnosti predstavujú len byrokratickú záťaž, a ich dodanie by postačovalo v konaní stavebnom. Ide napríklad o výrubové povolenie, ktoré v konaní o tom, či je daný stavebný zámer v súlade s územným plánom, nie je potrebné, nakoľko v tom čase ešte presné riešenie stavby nemusí byť známe. Predlžovanie územného konania je však často problémom pre stavebníka z hľadiska financovania stavby, nakoľko napríklad bankové domy poskytujú pôžičky investorom spravidla až na projekty s vydaným územným rozhodnutím, čo spôsobuje vysoké náklady a ušlý zisk z prostriedkov investovaných v pozemkoch.
L4	Úrad musí vydať zoznam dokumentov a subjektov <i>Aby stavebník vopred vedel, čo ho čaká</i>	Navrhujeme, v rámci princípu právnej istoty, aby bol stavebný úrad povinný vopred vydať žiadateľovi o povolenie záväzný zoznam požadovaných dokumentov a dotknutých subjektov, od ktorých sa očakávajú vyjadrenia, rovnako ako aj zoznam všetkých požiadaviek na stavbu (napr. zastávka MHD, verejnoprospešné investície, a pod.), aby sa vylúčili dodatočné požiadavky a zbytočné priesťahy pri procese kolaudácie stavby.	Veľkým problémom v stavebnom konaní je neurčitý zoznam požiadaviek, predchádzajúcich rozhodnutiu o kolaudácii. Spolu s častým nekonaním úradov a nedodržiavaním zákonných lehôt je tak táto oblasť živnou pôdou korupcie, ktorá tu skutočne prekvitá. Dôvodov na oddiaľovanie kolaudácie sa dá nájsť nespočetné množstvo, rovnako ako dodatočných požiadaviek samosprávy.

L5	Povinnosť úradov dodržiavať lehoty <i>Aby úrady vydávali potrebné rozhodnutia včas</i>	Navrhujeme zaviesť povinnosť stavebného úradu dodržiavať lehoty v konaní, pod hrozbou sankcie vrátenia správneho poplatku žiadateľovi a jeho následného zosobnenia starostovi/primátorovi/šéfovi stavebného úradu.	Hoci majú stavebné úrady zákonom stanovené lehoty, v ktorých musia konať a vyjadrovať sa (najčastejšie 1, resp. 3 mesiace), veľmi často ich nedodržiavajú. Spôsobujú tak nemalé náklady podnikateľom, ktorí sa často vinou úradníkov stávajú de facto čiernymi stavebníkmi. Nesankcionovanie takéhoto postupu je zároveň ďalším zo zdrojov korupcie.
L6	Povolenie v skrátenej lehote za poplatok <i>Aby sa dalo rozhodovanie urýchliť</i>	Navrhujeme možnosť zavedenia povinnosti vydania príslušných povolení v skrátenej lehote v prípade uhradenia správneho poplatku, a to napríklad pri ohlasovaní drobných stavieb, a podobne.	Rýchlejšie rozhodovanie, v oblastiach, kde je to možné, môže byť motivované buď korupciou, alebo legálnym poplatkom, ktorý korupciu neguje. Stalo sa tak napríklad pri zápisoch do katastra nehnuteľností, po zavedení možnosti expresného zápisu za extra príplatok.
L7	Zverejňovanie cien nehnuteľností <i>Aby existoval prehľad o vývoji trhu</i>	Navrhujeme zverejňovať (anonymne) pri všetkých nehnuteľnostiach v katastri nehnuteľností ceny, aby sa vytvorila komplexná cenová mapa nehnuteľností v SR.	Údaje o kúpno-predajných cenách za poľnohospodárske pozemky a lesy zverejňuje (na anonymnej báze) kataster nehnuteľností, na základe zmlúv, ktoré tvoria súčasť návrhov na vklad. Pre ostatné typy nehnuteľností však takéto dáta zverejňované nie sú, čo vytvára informačnú asymetriu, zneefektívňuje fungovanie trhu s kanceláriami a bytmi.
L8	Kratšie vydávanie územného rozhodnutia <i>Aby jednoduché stavby mali papiere do 30 dní</i>	Navrhujeme zaviesť povinnosť stavebného úradu (t.j. obce) vydať územné rozhodnutie v konaní o drobných a jednoduchých stavbách do 30 dní.	Územné konanie predstavuje rozhodovanie o tom, či je plánovaná stavba v súlade s platným územným plánom danej obce alebo mesta. V skutočnosti teda ide o pomerne jednoduché posudzovanie, ktoré je možné vybavovať v kratších lehotách.
L9	Zníženie administratívy povoľovacích konaní stavieb <i>Aby na menšie stavby nebolo potrebné stavebné konanie</i>	Navrhujeme systémové zníženie administratívnej náročnosti povoľovacích konaní podľa novej diferenciacie stavieb vo väzbe na nové povoľovacie postupy, so zapojením akceptovania projektov autorizovaných architektov a stavebníkov.	Výrazné zníženie administratívnej a byrokratickej náročnosti stavebného konania po vzore vyspelých krajín (napr. USA) je možné zapojením autorizovaných oprávnených osôb do systému zodpovednosti za danú stavbu. Např. v prípade menších stavieb, ktoré spĺňajú podmienky normatívoov pre dané územie a pri ktorých je projekt pripravený autorizovaným architektom a za jeho zhotovenie nesie zodpovednosť autorizovaný stavebník, např. rodinné domy v rezidenčných zónach, by mohol postačovať ohlasovací proces, nie stavebné konanie. Odbremenili by sa tak úrady, ako i stavebníci od mnohých povinností.
L10	Dokončiť vektorové mapovanie Slovenska <i>Aby boli údaje presnejšie a prístupnejšie</i>	Navrhujeme dokončiť proces vektorového mapovania Slovenska, aby sa údaje katastra nehnuteľností v dohľadnom čase stali spoľahlivým zdrojom údajov o vlastníckych právach k pozemkom.	Nedokončená elektronizácia údajov v správe Úradu geodézie, kartografie a katastra je prekážkou hladšieho a rýchlejšieho fungovania trhu s pôdou i s nehnuteľnosťami.

M. Energetika

Táto skupina opatrení obsahuje najmä návrhy na zlepšenie regulácie v oblasti energetického sektora. Z h

Č.	Názov	Vysvetlenie	Návrh
M1	Posilnenie analytickej kapacity ÚRSO <i>Aby o regulácii rozhodoval nezávislejší úrad</i>	Navrhujeme posilniť nezávislosť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, a to formou nepolitických nominácií, prepracovania energetickej politiky štátu, a investovania do rozvoja analytických kapacít v súlade s najlepšimi medzinárodnými skúsenosťami v rámci Európskej únie.	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (URSO) je najvýznamnejším regulačným orgánom na Slovensku, ktorý má v právomoci kontrolovať ceny, ale aj bezpečnosť a technické záležitosti v celom sektore energetiky. Bohužiaľ, už viac než päť rokov je ÚRSO viac politickým, než nezávislým orgánom. O nekvalite jeho práce a rozhodnutí svedčia mnohé problémy - súdne spory vyplývajúce z nesprávnych úradných postupov pri vydávaní regulačných rozhodnutí, umelé udržiavanie nízkych cien energií pre domácnosti na úkor sadziieb pre podnikateľov, ktoré v konečnom dôsledku aj tak hradia spotrebiteľia pri nákupe tovarov a služieb, boom fotovoltaiických elektrární kvôli privysoko nastaveným výkupným cenám, ktoré zvyšujú koncové ceny elektriny, politicky motivované rozhodovanie o cenách plynu, a podobne). Personálne a odborne poddimenzovaný úrad je tiež slabým partnerom pre energetické firmy pri riešení zložitých otázok v danej oblasti (napríklad pri kontrole oprávnených nákladov).
M2	Benchmarking v regulácii cien <i>Aby regulácia bola účinná a porovnateľná so zahraničím</i>	Vzhľadom na rozsah údajov a nedostatočné analytické kapacity ÚRSO, ktoré sa nedajú porovnávať s rozsiahlymi regulačnými oddeleniami najväčších slovenských energetických firiem, sa pre skvalitnenie regulácie navrhujeme pri určovaní oprávnených nákladov v rámci stanovovania regulovaných cien energií v zvýšenej miere využívať metódu benchmarkingu.	Pri regulácii cien je najdôležitejšia striktná a účinná kontrola oprávnených nákladov, ktoré si regulované subjekty (napr. prepracovia a distribútori elektrickej energie, zemného plynu alebo vody) môžu započítať do koncovej ceny pre spotrebiteľov. Porovnávaním nákladov s ostatnými európskymi krajinami či inými podnikmi je možné stanoviť limity, a to napríklad pre nákup typizovaných tovarov a služieb (napr. transformátor, stĺp vysokého napätia, a pod.), ktoré by predstavovali maximum, započítateľné do oprávnených nákladov regulátorom, a to pri zachovaní kvality a bezpečnosti dodávok. Všetky náklady nad benchmarkové hodnoty by regulované firmy nemohli prenášať na spotrebiteľa.
M3	Degresívny poplatok za TPS <i>Aby veľkí spotrebiteľia nebankrotovali kvôli cenám energií</i>	Navrhujeme v rámci zákona o energetike a zákona o regulácii v sieťových odvetviach zaviesť model zvýhodneného poplatku za tarifu prevádzky elektrizačnej sústavy (TPS), a to najlepšie modelom regresívneho poplatku za TPS, závislého od množstva odobranej energie a odchýlky v odbere. Takýto prístup je nediskriminačný a transparentnejší, než napríklad prístup formou zostavenia fixného zoznamu podnikov s výhodnejšou cenou TPS.	Na rozdiel od iných krajín Európskej únie, na Slovensku stále nie je vyriešený problém nekonkurenčne vysokých taríf za prenos elektrickej energie pre veľkých odberateľov so stabilným odberom nespôsobilým výkyvy v sieti. Náklady na prenos elektrickej energie pre stabilného a energeticky náročného spotrebiteľa sú výrazne nižšie, než pre ostatných spotrebiteľov. Zároveň nekolisavá vysoká spotreba umožňuje vpúšťať do siete väčší objem silovej energie (napr. jadro), čo zlacňuje spotrebu i ostatným. Kým podnik s takýmto vysokým, stabilným odberom zaplatí na prenosových poplatkoch napr. v Nemecku cca. 3 eurá za Mw, na Slovensku je to často až vyše 30 eur, čo spôsobuje nekonkurencieschopnosť energeticky náročnej výroby. Ohrozuje to funkčnosť a zamestnanosť vo viacerých podnikoch takéhoto typu na Slovensku, napríklad Slovalco, OFZ

			<p>Istebné, NCHZ Nováky, a ďalšie. Dôvodom pritom sú najmä privysoké dotácie pre obnoviteľné zdroje, ktoré si na Slovensku vylobovala tzv. fotovoltaická lobby.</p> <p>Pravidlá európskych smerníc pritom jasne stanovujú, že rôzne nediskriminačné regulačné prístupy v tejto oblasti sú možné, ak je rešpektovaný fakt, že cena, účtovaná za prenos, nie je nižšia, než skutočné náklady na prenos elektrickej energie pre takéhoto spotrebiteľa.</p>
M4	<p>Zverejňovanie zasadnutí rady ÚRSO</p> <p><i>Aby bola činnosť regulačného úradu transparentná</i></p>	<p>V rámci snahy o zvýšenie nezávislosti úradu, a transparentnosti a kontroly verejnosti pri rozhodovaní ÚRSO, sa v súlade s čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky navrhujeme sprístupniť tieto údaje, keďže nepodliehajú medzi tie, ktorým Ústava prisudzuje možnosť ochrany pred zverejnením.</p>	<p>V rámci novelizácie tzv. tretieho energetického balíčka v roku 2012 bola prijatá legislatíva zmena, ktorá spôsobila, že rokovania a hlasovania v Regulačnej rade ÚRSO sa stali neverejnými.</p> <p>Novelizáciou § 6 zákona o regulácii v sieťových odvetviach by sa posilnila kontrola širokej i odbornej verejnosti nad rozhodovaním ÚRSO.</p>
M5	<p>Minimalizácia odchýlok pri zúčtovaní dodávok energií</p> <p><i>Aby presnosť stlačila ceny nadol</i></p>	<p>Lepším reportingom a stanovením zodpovednosti distribučným spoločnostiam dodávať presné údaje všetkým dodávateľom, ktoré novelou energetických zákonov navrhujeme, sa môže doceliť zníženie ceny elektrickej energie na Slovensku, ktoré posilní konkurencieschopnosť slovenských podnikov.</p>	<p>Významným problémom, ktorému čelia alternatívni dodávatelia elektrickej energie, sú vysoké odchýlky pri zúčtovaní a odhade spotreby nimi dodávanej energie distribučnými spoločnosťami. Rozdiely medzi odhadovanými a skutočne fakturovanými hodnotami distribučnou spoločnosťou často dosahujú hodnoty, ktoré predražujú koncovú cenu energií až o 1 euro na Mw. Nepresné údaje síce nepoškodujú konkurenčný boj medzi dodávateľmi, pretože sú pre všetkých rovnaké, ale vedú k predražovaniu koncovej ceny energie pre spotrebiteľov - tak domácnosti, ako aj firmy.</p>
M6	<p>Zrušenie Lex SPP</p> <p><i>Aby cenové návrhy podliehali nezávislej regulácii, nie politike</i></p>	<p>Navrhujeme zrušiť Lex SPP v celom rozsahu.</p>	<p>Novelizáciou Obchodného zákonníka a súvisiacich energetických zákonov č. 197/2012, na základe poslaneckého návrhu, sa do slovenského právneho poriadku navrátil tzv. Lex SPP - zákon, ktorý subjektom, podnikajúcim v energetike, prikazuje schváliť všetky cenové návrhy (na zmenu regulovaných cien), pred ich predložením na posúdenie regulačnému úradu, valným zhromaždením.</p> <p>Takýto predpis predstavuje značnú administratívnu záťaž pre podniky s množstvom akcionárov, a znižuje ich schopnosť podávať úplne oprávnené návrhy na zvýšenie ale i zníženie cien v súvislosti s aktuálnym vývojom.</p> <p>Dôvodom predloženia uvedeného návrhu bola výlučne snaha politicky ovplyvňovať a ovládnuť rozhodovanie v podnikoch, kde štát má väčšinu, avšak nie manažérsku kontrolu (SPP, distribučné energetické spoločnosti). Politické ovplyvňovanie nepopulárnych zmien v cenách je však v rozpore tak s európskou legislatívou, ako aj so záujmami slovenskej energetiky, a v konečnom dôsledku naň môžu doplatiť len daňoví poplatníci pri neúspešných súdnych sporoch o náhradu škôd.</p> <p>Regulácia v energetike musí byť nezávislá a bez politických vplyvov.</p>